

Nr 6, 1999 årgång 36
50:- inkl moms

Sökaren

– tidskrift för livsfrågor –

ATT SE MED HJÄRTATS ÖGA. AV ASTRID NYSTRÖM

BLI MER LEVAND E

Ett möte med Johan Wretman

Författare, psykoterapeut, lärare och sångare. Johan Wretman har många strängar på sin lyra. Det han sätter främst är levnadskonst med allt vad det innebär av förmåga att leva fullödigt här och nu. Kärnan i allt hans arbete handlar om vägen till en allt rikare kontakt med oss själva och andra, och även djuren.

Reportage: Elisabet Broomé

Det finns många redskap för självkännedom. En humoristisk livssyn hjälper oss igenom många av våra problem. Om vi förstorar upp våra svårigheter och faller in i självmedlidande, hjälper oss humorn att se med milt överseende på våra dårskaper. Det säger Johan Wretman, som just har färdigställt en omfattande roman som behandlar allvarliga livsfrågor ur ett humoristiskt perspektiv.

Finns det då några Wretmanska levnadsregler? undrar man.

– Ja, att livet är till för att avnjutas. Och att vi också har all rätt att ta för oss, fast inte på andras bekostnad. Att njuta och glädjas åt sina förmågor är att göra sig själv rättvisa, och det bidrar till att vi också kan älska och uppskatta andras bidrag till helheten. Att varje dag och stund öva sig i uppmärksamhet och närvaro anser jag vara summan av all religion och all andlig erfarenhet – att lära sig lyssna, lära sig tala och helt och fullt vara i det som pågår, vara närvarande i det som är. Självklart kan detta låta som en utopi, eftersom vi tillåter oss att bli splittrade av konstlade krav att leva upp till av allt det vi bombarderas med utifrån. Varje människa skulle må bra av att vara i lika delar vänd inåt och utåt. Idag försummar vi oss själva och riktar nästan all vår uppmärksamhet på det som händer utanför oss. Grunden till all stress ligger i att yttervärlden tar för stor plats och att vår inre värld försummas.

– Många har berättat om hur nära de kommit livet när de varit svårt sjuka och känt att deras dagar varit räknade, förklarar Johan Wretman. I dödens närhet blir vår tillvaros många detaljer skimrande och betydelsefulla, därför att vi nu, kanske för första gången, lever inifrån och ut i stället för tvärtom. Ändå är det fullt möjligt att leva rikt och närvarande oavsett hur unga eller gamla vi är, oavsett om vi är friska eller sjuka. Förmågan att ta vara på stunden är grundad i den egna personligheten och har mycket lite med det yttre att göra.

I hjärtat konstnär

Johan Wretman är utbildad lärare och psykoterapeut, men betraktar sig som en konstnärsnatur. En musikutbildning i Italien ledde till att han inledde en musikkarriär med att sjunga operett. Framtiden tycktes vara utstakad. Glada änkan stod på repertoaren, liksom konserter med Rikskonserter. Men så en kväll förändrades detta.

– Vid ett bestämt tillfälle stod jag tillsammans med den övriga ensemblen framme vid rampen och sjöng när en tanke for genom mitt huvud. Här står jag, och där framför mig är ett hav av

människor, där var och en har sitt speciella livsöde. En riktigt stökig och olycklig man på främre parkett väckte en sådan medkänsla inom mig, att jag ganska snart efter föreställningen bestämde mig för att genomgå en utbildning till psykoterapeut för att om möjligt kunna vara till hjälp för människor med psykiska problem.

Nuera har Johan Wretman en psykoterapimottagning på Östermalm i Stockholm. Därutöver håller han kurser och seminarier om drömmar och livsfrågor och förmedlar också den kunskap som finns i Mirakelkursen). Dessutom är han småbarnspappa. Det är ett till synes hektiskt arbetsschema, men det förnekar han. I stället ger han intryck av att befinna sig i ett tillstånd av semesterro. Stilla, tillbakalutad i öronlappsfåtöljen, sitter han och svarar genomtänkt på frågorna. Han är avslappnad och koncentrerad i den meningen att världen omkring honom inte tycks göra intrång i hans värld, om han själv inte så önskar. Och så talar han med en eftertänksam röst och en vemodig och mycket medkännande ton.

Även om han har en uppfattning om livet, så är han inte den som prackar sin livsuppfattning på andra människor. När jag berättar för flera att jag ska möta honom, säger de alla: ”Han är en fin människa.”

En annan händelse som i hög grad påverkade inriktningen på hans liv var bokverket A Course in Miracles.

– Jag tror jag fick ögonen på det allra första exemplaret i Sverige. Det måste ha varit 1980. En bekant hade tagit med sig böckerna från Amerika. Jag bläddrade lite förstrött i dem, och blev överväldigad av den anslående inledningen. Det fanns en sådan auktoritet bakom orden. Men Mirakelkursen är sådan att den måste ”översättas” till en praktisk och vardagsnära nivå, annars blir den svår att tillägna sig.

I sin senaste bok, Uppvindar (Strömbergs förlag, 1998) beskriver Johan Wretman sin praktiska filosofi och ger verktyg för självkännedom på ett sätt som många kan ta till sig. Boken är en radikal omarbetning och utvidgning av Öppna ditt fönster (Hälsokostrådet 1984 och 1986). Budskapet i boken handlar om hur vi går från ett offertänkande till att ta fullt ansvar för våra liv.

Vi skapar våra liv

Den dröm du har under dagen är en fortsättning på nattens dröm. Allt som händer oss är ett sammanhängande helt, berättar Johan Wretman. Det gäller att genom drömmen lära känna drömmaren,

det vill säga oss själva, inte bara det vi projicerar utanför oss på vad vi kallar livet.

– Egentligen är allt det vi upplever, även när vi är vakna, en iscensatt dröm. På dagen tar den fysisk gestalt, på natten är den mer drömsk och till synes mindre verklig, förklarar han. Lite vårdslöst skiljer vi på dröm och verklighet men båda tillstånden är lika verkliga och lika viktiga. Jag tror att vi själva skapar våra liv. I ett föredrag jag höll i veckan, som egentligen handlade om drömmar, ägnade jag en halv timme åt att tala om trädgårdar, både fysiska sådana och de som visar sig i fantasi och drömmar. Båda speglar ägaren till trädgården och vad han vill med sitt liv och hur han betraktar sig själv och sin omvärld. Vi drömmer oavbrutet, hur vakna vi än tror oss vara.

– Mirakelkursen säger att i det ögonblick drömmaren blir känd, så kan han också förvandla en mardröm till en vacker dröm. De flesta har säkert upplevt hur de stannat upp mitt i en obehaglig dröm, fullt förvissade om att vad de upplever är en dröm skapad av dem själva. Lättade vet de nu att de kan ändra drömmen i önskad riktning. Detsamma gäller vårt vakna liv. Vi kan förvandla en olustig och obehaglig livsdröm till en behaglig och harmonisk sådan, men då måste vi också bli medvetna om att vad vi upplever är vad vi skapat.

– Många är de filosofer och poeter som på fullaste allvar påstått att livet är en dröm, så till exempel Shakespeare.

– När vi tror att händelser i livet bara drabbar oss, är vi offer. Om vi i stället vågar stanna upp i svåra separationer, i smärtan och det mörker som vi ibland tycker att vi sveps in i, då kan vi få värdefull kunskap om oss själva. Men så länge vi upplever att andra människor har skulden till att vårt liv är som det är, då är vi offer.

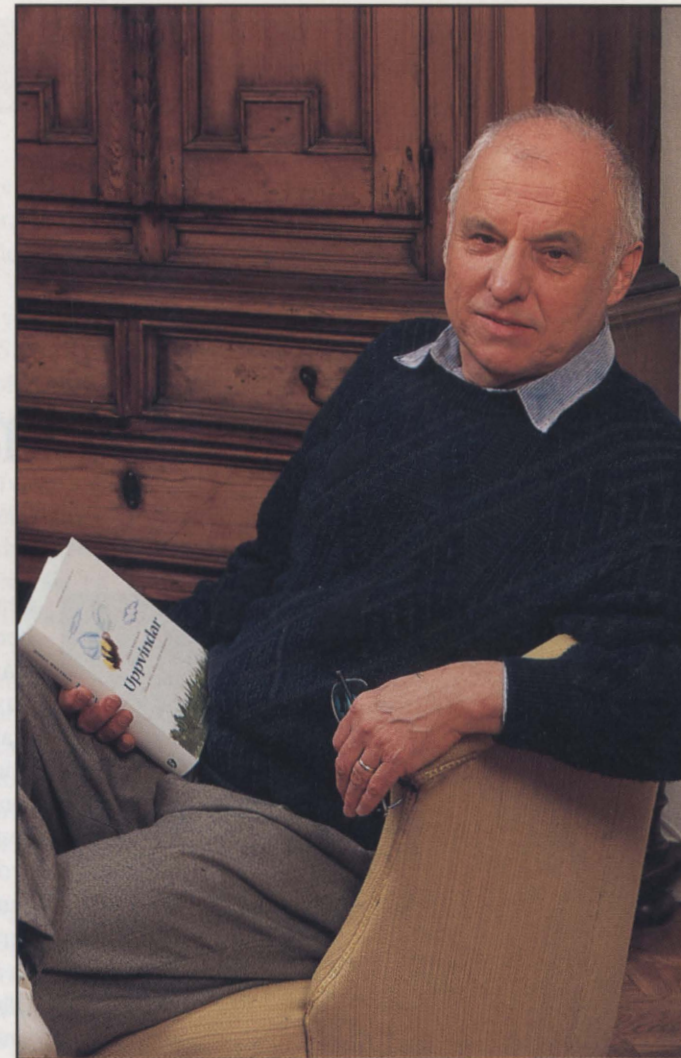
– Det handlar om att försonas, säger Johan Wretman. När vi gör det skapar vi en behagligare dröm åt oss själva.

– Hur kan vi då vara så olika? Somliga människor man möter är som stjärnor på himlen. Det strålar omkring dem, de sprider ljus och värme var de går och står. Deras optimism är äkta och ofta följden av egna genomgångna lidanden och svårigheter. Det mest värdefulla och eftersträvsvärda av mänskliga egenskaper måste förvärfvas genom de lärdomar som ibland svåra livserfarenheter ger oss.

Andra vistas i ett självskapat mörker och ser bara det som är negativt. De bär på bitterhet och förefaller nästan vilja vara kvar i den. Kan man påverka sådana människor?

– Ja, men inte genom ord och råd och i synnerhet inte genom förebråelser, säger Johan Wretman, men genom att vara förankrade i vår egen glädje kan vi bidra till ett klimat där de nedstämda och betungade får lättare att andas.

– Hur vi beskriver vår omvärld påverkar oss själva. Vi

– En människa som är hel, är en människa som inte är splittrad, utan förenad med sig själv.

Wretman.

– En av mina egna teser är att det som jag vill förstärka inom mig, det måste jag också ge uttryck för. Vill jag känna mig generös, bör jag öva mig i att ta tillfällen i akt att ge uttryck för min uppskattning för det jag möter i mitt liv, som till exempel att i ord och handling ge uttryck för kärleken till min partner. Det är också ett effektivt sätt att hålla kärleken vid liv hos sig själv.

Men enligt Johan Wretman påverkar tanken vårt välbefinnande på många sätt.

– Känslor inverkar på våra körtlar och alla andra kropps-funktioner, så att de antingen förlängsammassas, som under depressioner, eller skenar som under stark och stressande oro och fruktan. Detta innebär att vi bidrar till uppkomsten av sjukdomar i vår egen kropp, men också att vi med en förändrad livshållning kan påskynda vårt eget tillfrisknande.

– En människa som är hel är en människa som inte är splittrad, utan förenad med sig själv, säger Johan Wretman till sist. Hon har fått sina motstridiga sidor i sin karaktär att samverka. Vi bär alla på motstridiga tankar och känslor och motsäger oss själva dagligen. En sak vi tänker, en annan vi gör. En sak vi tror, men våra handlingar svär mot vår övertygelse. Vi lovar ett och gör ett annat. Vi vet hur vi ska leva för att må bra, men sen följer vi inte vår kunskap. När tanke, känsla, vilja och ord går i samma riktning, då är vi entydiga och helgjutna människor och lever också i nuet där vi med alla våra sinnen deltar och upplever den gåva som våra liv utgör.

Foto: Hälsa

Bertil Falk

Lal Ded

länk mellan hinduer och muslimer

"Den s k *rishi silsilah* är en sällsam inriktning av sufismen som för många sydasier representerar antitesen av idén om att hinduer och muslimer inte kan leva tillsammans. Den bär på en legend om hur islam och hinduismen möttes när poeten och inriktningens grundare Sheikh Naruddin amrades av Lal Ded. Den hinduiska Lal Ded var en shivaitisk mystiker som rest sig mot brahminer och patriarkat och blivit en vandrare präst. Hon komponerade de Vakyas, ett slags poetiska talesätt som citeras vid valda tillfällen – och som alltid kommer att nå djupare in i hjärtat hos många kash-mirier än vad den aggressiva retoriken mellan separatister och indiska eller pakistanska regeringsföreträdare någonsin kommer att nå."

Sten Widmalm
(Svenska Dagbladet 11/8 1999)

Den Lal Ded, som Sten Widmalm talar om i detta citat är också känd i Kashmir som Lalleswari, Lalla Yogiswari och Lal Dedda. Hon levde på 1300-talet och var alltså samtida med den heliga Birgitta. Men jämfört med det rekorderliga fruntimret Birgitta ter sig Lal Ded betydligt mer sofistikerad och avsevärt djupare i sin mystik. Hon är helt inriktad på att uppgå i Gud och i sin dyrkan sammanför hon människor oberoende av etnisk tillhörighet.

Några privata uppgörelser med härskare och påvar å la Birgitta, i form av straffpredikningar som tar uppenbarelsens form finner vi inte hos Lalla. Som Sten Widmalm fastslår så finns knappast någon kashmirier som inte bär ett eller annat av hennes talesätt på tungan. Hennes lyrik är

En modern framställning av Shiva, den aspekt av Gud som Lal Ded tillbad.

levande än i denna dag. Vilka svenskar citerar Birgittas uppenbarelses i det dagliga livet? Svaret är nog: ingen.

Märkliga inkarnationer

Legenderna om Lal Deds liv är förvisso märkliga. Hon ska enligt en legend i ett tidigare liv ha varit född som kvinna i Kashmir, varpå hon avled efter att ha fött en son. Medan sonen växte upp reinkarnerades modern sex gånger i olika djurskepnader för att slutligen återigen födas som kvinna i Kashmir.

Vid tolv års ålder blev hon gift med

den son som hon födde förra gången hon var en människa. Hennes son från den inkarnationen är nu en vuxen man när han blir hennes make.

För en västerlänning kan berättelsen vid en första anblick te sig incestuös, men det handlar inte om en kroppslig släktskap, det är inga gener inblandade i den tidigare moderns giftermål utan det handlar om en andlig släktskap.

Därtill kommer att äktenskapet mellan Lalla och hennes son från en tidigare inkarnation aldrig fullbordades i sängkammaren. Äktenskapet var – som man säger – vitt, vilket anses särdeles berömvärd i sammanhanget. Våra missledda tankar kan raskt lägga sig till ro.

Historien anses ha två innebörder. Den ena visar att Lalla var en människa som förverkligat sig själv, ty endast sådana människor kan minnas tidigare existenser. Mrs. Chandra Kumari Handoo konstaterar vidare i uppsatsen "Lalleswari or Lal Diddi of Kashmir" att berättelsen därutöver har en djup filosofisk innebörd: Den vill illustrera det som

om och om igen har predikats av de visa, nämligen att allt liv är ett och samma, och att djurvärlden och den mänskliga världen är närmare sammanbundna än vad arroganta människor vill medge."

"Jag är Han."

Lallas make i det tidigare äktenskapet som nu blivit hennes svärfar hade gift om sig och hans nya hustru behandlade Lalla (den tidigare hustrun) mycket illa. Men Lalla klagade aldrig utan föll ödmjukt undan. Hon levde på detta sätt i tolv år. Hon var nu tjugofyra år och lämnade hushållet för att följa sina andliga böjelser. Hon blev lär-

junge till en helig man, men det visade sig snart att lärjungen överträffade läraren med sina argument när de diskuterade andliga ting.

Hennes guru var en shaivist (eller shivait). Vördnad för Herren Shiva har djupa rötter. Den upplevde en renässans på 500-talet och Shiva blev den mest dyrkade gudsaspekten inom hinduismen. På 800-talet växte en särskild form av shivadyrkan fram i norra Indien, och det är den formen som i dag kallas kashmiri-shaivism. Kashmiri-shaivismen koncentrerar sig på Gud i dennes aspekt av Herren Shiva. Läraren understryker att människan bör upptäcka sin redan existerande enhet med Shiva. Det finns inget behov av att uppgå i Shiva. Det gäller bara för människan att inse att hon redan ingår i Shiva och alltid varit ett med honom. Denna förkunnelse finner sitt mest lättfattliga uttryck i begreppet "Jag är Han".

Lalla dansar och sjunger sig igenom Kashmir i extas och uppträder naken. Och hon diktar sina sånger. Legenderna om henne är många och finns i en rad olika varianter. Legenderna är inte alltid pålitliga. Huruvida hon mött den ene eller den andre dåtida kändisen kan nämligen diskuteras av tidsmässiga skäl som jag inte ska gå in på här. Legenderna har emellertid för det mesta en esoterisk imebörd, som inte är alltför svårtolkad, vilket framgick av den ovan relaterade berättelsen om hennes inkarnationshistoria. Det är alltså i sina texter, som Lalla alltså talar till människorna i Kashmir och även till oss. I sin diktning förklarar hon till exempel sin extatiska nakendans för oss:

Min lärare gav mig bara en regel:
"Från omvärlden drag bort din inre blick
och rikta den mot ditt innersta Själv."
Jag, Lalla, tog detta till mitt hjärta
och därför började jag dansa naken.

Hon uttalar i sufistisk anda klart och tydligt sitt avståndstagande till yttre åthävor i form av ceremonier:

O dåre, rätt handling ligger varken
i fasta eller andra ceremoniella riter.

Samma sufistiska attityd i shaivistisk tappning finner vi i följande uttalande:

Pilgrimen vandrar från helgedom till helgedom
i hopp om att möta Honom som han bär

inom sig.

Hur hon uppfattar dessa helgedomar framgår av följande:

Gudabilden är av sten,
templet är bara av sten
från tak till golv är allting sten.

Ett annat exempel:

Att stoppa ett strömflöde, att kyla en eld
som rasar,
att ströva i skyn på sandalförsedda fötter,
att mjölka en ko av trä –
allt detta är lögn och bedrägeri.

Och sin upplevelse av Herren Shiva beskriver hon på följande sätt:

Vi fanns i det förflutna,
vi ska finnas i framtiden,
vi har funnits i alla tidsåldrar,
Shiva skapar, upplöser och skapar igen, för
alltid.

Tyvärr är det nog så att det senaste årtiondets tumult i Kashmir har gjort att de som kan räknas som rena shaivister har flytt från Kashmir. Jag har flera goda vänner, både shaivister och andra, som fått sina hus nedbrända av muslimska separatister. Men även med detta för ögonen, så vördas Lal Ded också av muslimer. Inte minst hennes negativa inställning till dyrkan av beläten gör hennes förkunnelse attraktiv för muslimerna, som annars beskyller hinduer för att dyrka avgudabilder. (Hinduerna å sin sida menar att muslimerna på liknande sätt vördar den svarta Kabah-stenen i Mecka och alltså är lika goda kalsupare.)

Avantgardet när det gäller att överbrygga klyftor mellan Islam och hinduismen återfinns vi främst hos sufisterna, oavsett om det gäller shaivister, muslimer i Kashmir eller hinduiska eller muslimska baulsångare i Västbengalen. Det finns emellertid också tendenser till förföljelse av t ex baulsångare.

Bryggor mellan religioner?

Sikhismen, som uppstod med Guru Nanak som var samtida med Martin Luther och Olaus Petri, var ett försök att smälta samman hinduismen med Islam. I stället för att bli en brygga mellan de båda religionerna har sikhismen mera kommit att bli en tämligen distinkt egen religionsform, som ena gången kommit i konflikt med hinduismen,

som den har ett ambivalent förhållande till, och andra gången med Islam, som den har ett mer stadigvarande negativt förhållande till.

Efter Guru Nanak har sikhismen också tillförts ett militant drag, som främst utlösts av konflikter med muslimer. I den indiska konstitutionen uppfattas sikhismen som en hinduisk rörelse.

Sufisterna förblir därför det största hoppet när det gäller överbryggande av motsättningar, men sufismens världsfrånvända karaktär och oorganiserade struktur innebär snarare en spjutspets och förebild än ett direkt redskap för ett sådant överbryggande.

Icke förty. Lalla hade efterföljare som var muslimer. Den av Widmalm nämnde Sheikh Naruddin, ursprungligen kallad Nund Rishi, brukade Lalla träffa senare i livet när han vuxit upp och hon förde då andliga samtal med honom. Ett sådant samtal tycks ha skett tillsammans med Lallas make. En version låter så här:

Lallas make:

Det finns inget ljus som solskenet,
inget pilgrimsmål som Ganges,
ingen släkting som en broder,
ingen tröst som ens hustru.

Sheikh Naruddin:

Det finns inget ljus som det i ens ögon,
ingen valfärd som "ens egna knän",
ingen släkting lik ens egen ficka, ingen tröst
lik en tjock, varm filt.

Lalla:

Det finns inget ljus lik kunskap om Gud
ingen valfärd som kärlek till Gud,
ingen släkting lik Gud själv,
ingen tröst lik Gudsfruktan.

Lalla avled vid hög ålder i Brijibihaara, som ligger fyrtio kilometer sydost om Srinagar. Det skedde utanför Jamma Masjid, det vill säga den stora moskén i Brijibihaara. Legenderna säger att hennes själ "flöt upp likt en ljusflamma i himlen och sedan försvann."

Litteratur:

Handoo, Chandra Kumari: "Lalleswari or Lal Diddi of Kashmir", uppsats i "Women Saints of East and West" (Vedanta Press, Hollywood 1955)
Kaul, Jayalal, "Lal Ded" (Sahitya Akademi, New Delhi, 1973)
Widmalm, Sten: "Två vägar mot framtiden" (Svenska Dagbladet 11/8 1999)

Det medvetna universum

Den vetenskapliga sanningen om psykiska fenomen

Dean Radin var professor i psykologi vid universitetet i Nevada, USA, och har under lång tid bedrivit parapsykologisk forskning.

Hans bok "The Conscious Universe", som kom ut 1997, har rönt stor uppmärksamhet. Den anses av många klart visa att paranormala fenomen finns.

Men universitetet i Nevada reagerade negativt på boken: all parapsykologisk forskning stoppades! Dean Radin valde då att lämna universitetet och ta med sig "Consciousness Research Laboratory" till Palo Alto i Kalifornien. Det är nu helt beroende av privat ekonomiskt stöd.

I nr 48 av den norska tidskriften Parapsykologiske Notiser, tidsskrift for Norsk Parapsykologisk Selskap, har Jon Mannsåker en översikt av innehållet i Dean Radins bok. Denna artikel utgår helt från Jon Mannsåkers framställning.

Radins bok tar upp många områden inom den experimentella parapsykologin och diskuterar grundligt de resultat som rapporterats. Boken innehåller bland annat många grafiska bilder som åskådliggör statistiska resultat, vilka – enligt Jon Mannsåker – bevisar existensen av psi.

Dean Radin understryker själv i början av boken att det har gjorts tusentals bevisande parapsykologiska experiment inom telepati, klärvoajans, prekognition, psykokinesi och påverkan på levande organismer. Han tar också upp alla välkända argument från skeptiker och tillbakavisar dem sakligt. Och han diskuterar hur parapsykologiska fenomen skall kunna utnyttjas samt metafysiska och filosofiska konsekvenser av psi och även olika teorier som skulle kunna förklara fenomenen.

Varför har nu Dean Radin skrivit sin bok? För det första för att parapsykologin är en frontvetenskap när det gäller metodik och utvärdering av resultat. För det andra för att det i den här tiden händer något i inställningen till parapsykologin. Radin hävdar att vetenskapsmän som studerar bevismaterialet är överens om att parapsykologerna har upptäckt något som är värt vetenskaplig undersökning. För det tredje: huvudgrunden för den bestämda slutsatsen är nya analysmetoder som varit i bruk de senaste 15 åren. Genom att använda meta-analyser har man fått en samlad värdering av ett massivt material. I en meta-analys sammanför man resultaten av olika liknande försök och gör statistik på materialet. Statistiken visar att viktiga resultat inom parapsykologin inte kan bero på slumpen.

Dean Radin understryker att det är något verkligt som parapsykologerna har funnit. Vad det nu gäller är att diskutera hur detta skall förstås. Invändningar från skeptiker behandlas i tur och ordning och påvisas vara felaktiga eller otillräckliga. Invändningarna grundas ofta på bristande kunskaper om vad forskarna på området har gjort och vilka resultat de har uppnått.

Men en följd av skeptikernas kritik är att kvaliteten på den parapsykologiska forskningen har blivit bättre än annan jämförbar forskning, utan att resultaten blivit mindre bevisande.

De statistiska beräkningarna har bedömts av ledande statistiker, som säger att statistiken är vetenskapligt solid.

Skeptikerna har inte satt sig in i parapsykologin, och de har inte samma kritiska syn på de påståenden de själva gör som på parapsykologisk forskning. Uttalandena om exempelvis fusk och illa utförda försök grundas inte på fakta. De flesta skeptiker är skrivbordskritiker, som kommer med principiella invändningar utan att ta reda på om dessa kan visas vara riktiga. Många är fulla av vetenskapliga dogmer och av känslor. Väldigt få gör egna experiment.

Dean Radin hävdar att skeptiker med öppet sinne, vilka har satt sig in i bevismaterialet, har ändrat hållning från totalt avvisande till "här finns något som är värt att undersöka". Problemet är sedan att nå en förståelse av vad som sker.

Men Dean Radin intresserar sig inte bara för laboratorieforskningen utan också för spontana paranormala händelser. Oförklarliga händelser i det dagliga livet är drivkraften bakom hans forskning.

Radin berättar bland annat om CIA:s försök med Pat Price vid Stanford Research Institute, där Russell Targ var försöksledare. I ett försök med klärvoajans gavs Price bara uppgift om längd- och breddgrad. Sedan ritade han en jättekran. Den var förbluffande lik teckningar av en kran vilken fanns i det kärnfysiska forskningscentret i Semipalatinsk.

Beträffande kravet på upprepbara parapsykologiska försök och resultat, påpekar Radin att exakt upprepning är svår att åstadkomma både inom psykologin och parapsykologin. Och han tillägger att upprepning av tidigare experiment är något sällsynt inom vetenskapen överhuvud taget. Det kan bero på att det ger föga anseende att upprepa vad andra tidigare gjort. Av 1334 artiklar i erkända psykologiska tidskrifter har det visat sig att bara 0,7 procent redovisade upprepningar. Men parapsykologerna ligger bra till när det gäller upprepningar av tidigare experiment av andra forskare.

Ett slag av parapsykologisk forskning som Radin tar upp är försök med drömtelepati, där en person försöker påverka innehållet i en annan persons drömmar genom att försöka "sända" en bild till drömmaren. Pionjären här är amerikanen Montague Ullman. Resultatet av en meta-analys blev att telepati i drömmar är en verklighet.

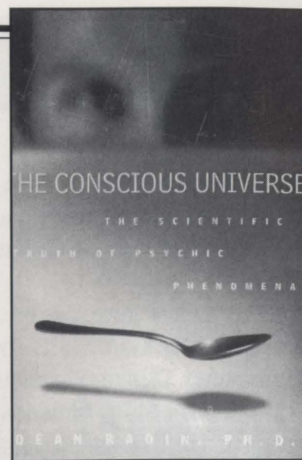
Telepati stöds också av försök med ganzfeldmetoden. (Vi skall inte här redogöra för denna metod, eftersom detta har gjorts flera gånger förut i Sökaren.)

Gissningar med ESP-kort har också med säkerhet visat att psi är en verklighet.

Jon Mannsåker tar även upp vad Dean Radin skriver om bland annat remote viewing, prekognition och psykokinesi, fenomen som har påvisats existera.

Vilken betydelse har nu parapsykologin? Jo. de fenomen som konstaterats visar oss att vi idag har en mycket ofullständig kunskap om den värld vi lever i. Den visar också att människan har en betydligt större mental potential än vi trott.

SM

SÖKAREN

Adress Box 10
663 21 SKOGHALL
Telefon 054-51 89 00
Fax 054-51 89 02
E-post red@sokaren.se
Postgiro 70 60 47-8
Bankgiro 372-8128
Hemsida på Internet www.sokaren.se

Redaktör och ansvarig utgivare Sven Magnusson

Prenumeration Helår (6 nr) 250:-
Halvår 150:-

Annonser Ring för prislista

Tryckeri Wallin & Dalholm
Lund

ISSN 0038-0504

INNEHÅLL:

Elisabet Broomé: Bli mer levande	2
Bertil Falk: Länk mellan hinduer och muslimer	4
Det medvetna universum	6
Anna Wahlund Abdulkader: "Skogsfolket" i Värmland	8
Anders Haag: Stanislav Grof	10
Jan Erik Sigdell: En skrift av Viktor Rydberg	12
Brian Martin: Strategi för oliktankande forskare	14
Bokfloden	22
Nils-Olof Jacobson: Internet – en allvarlig lekplats	26
Är utomjordingars närvaro på jorden bevisad?	27
Åsa Freij: No Mind Gathering	28
Adam Montén: Uppför berget	34
Kerstin Stina Carlsson: Den nya tanken	36
Bertil Falk: Tyagaraja – ett sjungande helgon	38

Ett nytt årtusende föds

Elisabet Broomé har träffat Johan Wretman, sångaren som av medkänsla sadlade om och blev psykoterapeut.

Bertil Falk, med stort intresse för Indien och dess andlighet, skriver om ett par stora hinduiska gestalter.

Dean Radins bok om den parapsykologiska forskningen, *The Conscious Universe*, har rönt stor uppmärksamhet. Många anser att de vetenskapliga bevisen tydligt kommer till synes där. Jag har inte hunnit läsa boken. Men i detta nummer baserar jag en artikel om Radins bok på en redogörelse i den norska tidskriften Parapsykologiske Notiser, skriven av Jon Mannsåker.

Anna Wahlund Abdulkader har mött "skogsfolket" i Värmland, som har en allt annat än svenssonska livsstil. Vegetarism, schamanska trumresor, änglar och healing tillhör deras verklighet.

Anders Haag har träffat Stanislav Grof, en pionjär, när det gäller utforskningen av människans sanna natur.

Jan Erik Sigdell har hittat stöd för läran om själens förutttillvaro i en skrift av Viktor Rydberg.

Vi har låtit Gunnar Gällmo översätta en lysande artikel av Brian Martin om lämpliga strategier för oliktankande vetenskapliga forskare. Martin gav sin tillåtelse till detta med kommentaren "om du finner det värt besväret". Kanske kan man ana en litet uppgiven suck bakom de orden i ett e-postmeddelande.

Vår medarbetare nästan sedan starten 1964, Nils-Olof Jacobson, har surfat på nätet och hittat några favoriter.

Den amerikanske fotläkaren Roger Leir har skrivit en bok om operationer som han och andra kirurger utfört på personer som säger sig ha bli-

vit bortförda till UFO:n. Flera främmande små föremål har påträffats och opererats bort. Dr Leir anser att föremålen har utomjordiskt ursprung. Min mening är att Leirs uppgifter bör tas på stort allvar.

Åsa Freij, skribent i Sökaren sedan 1976, har deltagit i en *No Mind Gathering* och skriver om den.

Stina Carlsson rapporterar från en konferens med namnet *Exploring the Spiritual Dimension*. – *Personal Growth* är något för mänsklighetens fortlevnad mycket viktigt.

Bilden på första sidan har gjorts av Astrid Nyström, som vill uttrycka andliga sanningar i bild.

Så ser innehållet i Sökarens sista nummer för det här årtusendet ut.

Det är ju skönt att det gamla milleniet nu snart gått till ända! Tar det med sig sitt elände i graven och blir nu allting nytt?

Men det var inte bara elände. Mycket av värde blev till under de tusen åren. Mänskligheten har också visat en storhet som ibland kommit till uttryck. Totalitära ideologier har kämpats ner eller upplösts inifrån. Förtryck, fattigdom och sjukdomar har bekämpats. Medmänsklighet har blommat ut till tröst och stöd för de lidande. Orätt har bestraffats. Många samhällen liknar alltmer det goda samhället. Det som kallas nya tidsåldern – och jag tänker då på new age i dess ursprungliga form – har lovat mycket.

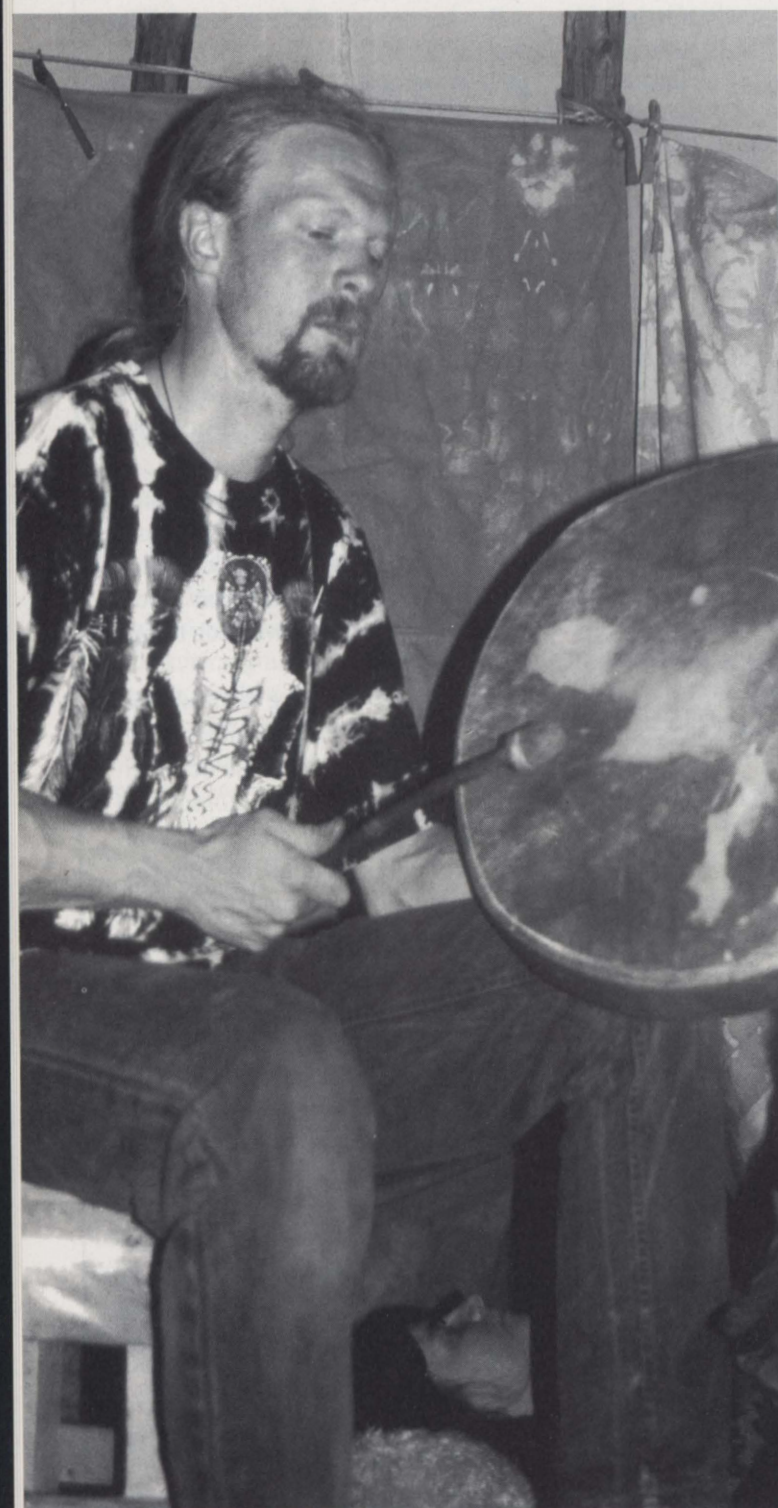
Kan vi hoppas att tusenårs-skiftet inte blir endast en icke-händelse: några siffror i tidräkningen ändras, inget mer? Kan människorna resa sig ur sin förnedring och tillsammans bygga det goda landet? Möjligheten finns!

SM

”Skogsfolket” i Värmland

Ett andligt, ekologiskt, vegetariskt kollektiv

Text och foto: Anna Wahlund Abdulkader

Vibrerande basbollar ¹⁾ masserar både min fysiska och icke-fysiska kropp. Jag har precis tagit emot healing från Per Moberg, nu fortsätter behandlingen med en äkta schamansk trumresa.

Vi befinner oss i en stuga mitt i djupaste Värmlandsskogen. Över taket är en stor duk med en leende sol fastspänd, ett enda stearinljus lyser upp rummet och utanför i höstvtintrussket trampar hästarna frustande kring husknuten.

Det hus vi befinner oss i är Allhuset i Gläntan, centrum för Skogsfolket och den plats där man samlas för att äta, ha onsdagsmöten eller bo, om man nu är en av dem som bestämt sig för att bygga en egen stuga på Skogsfolkets ägor. Här samlas man också för att sjunga och spela eller, som idag, ha en ceremoni.

Långt från Svenssonliv

Skogsfolket är ett andligt, vegetariskt, ekologiskt kollektiv som ligger inträskat efter milslånga grusvägar i skogarna mellan Sunne och Hagfors. Här bor ett 20-tal människor i stugor runt om i skogen. Alla är i varierande grad självförsörjande. Man använder inte starkström – men får elektricitet från solpaneler – man ingår inte i det traditionella slit- och slängsamhället. I stället fokuserar man på det som är viktigt i livet: lugn och ro, tystnad, glädje, självständighet, andlighet och globalt miljötankande.

Hästar, får och kor strövar fritt, istället hägnar man in sina odlingar. Och trots att skogen gömmer både varg, lo och björn får boskapen vara ifred.

Ute på gårdsplanen under en gräsbeklädd jordkulle finns en pyramidformad timmerbyggnad nergrävd. Det är Skogsfolkets jordhus, som dessutom ligger på en speciellt kraftfull jordenergilinje, liknande den som går genom Cheops-pyramiden. Här mediterar man, spelar musik, sover och har ceremonier. Eftersom jordhuset, som är helt nybyggt, än så länge saknar uppvärmning, äger dagens ceremoni rum i Allhuset.

Fullt med änglar

Per avslutar trumresan med tre gånger tre snabba slag. Han har långt, havrerött hår i vilda testar och är klädd i jeans och batikmönstrad t-shirt. Trots att ”kom tillbaka-slagen” ljudit på trolltrumman vill ingen röra sig, tonåringen i nitar och svart har somnat. Hundarna, som också deltog på resan, drar djupa andetag, men fortsätter att ligga stilla. Per lägger sig också ner.

Så snart Laila Moberg börjar tala, tittar den lilla samlingen yrvaket men intresserat upp.

– Det är lite svårt att se vilka väsen som hör till vem, säger hon och kisar omkring i rummet. Hon har svart hår, lång kjol, är barfota i svartmålade tånaglar och bär älgrunan, som är hennes skyddsrune, kring halsen.

– Det är många här, fullt med små änglar, mycket färger. Men din ledare, fortsätter hon, jag kan inte se om det är några av de andra som också följer dig, hon är i alla fall lila och vitskimrande med långt ljust hår. Hon heter Ynil. Hon är alltid med dig.

Jag ser mig sökande omkring, men finner inget direkt ovanligt, däremot känns det som om jag tagit en inre dusch efter healingen och trumresan. Laila beskriver olika ”personer” i rummet. Vissa har budskap från andra sidan.

Har alltid sett en större verklighet

Laila föddes med sin förmåga. Redan som barn kunde hon ”gå in i folk” och såg det som det naturligaste i världen. Vid ett tillfälle då hon var 3-4 år såg hon en älva dansande över en dimtäckt åker som hon under förtjusta skratt försökte få de andra i sällskapet att också se... Alla tittade på Laila, ingen såg älvan på åkern. Då förstod Laila att hon inte riktigt var som andra. Farnmodern som också hade gåvan förklarade senare för Laila att hon såg och upplevde en vidare verklighet än andra människor.

Laila uppfattar i sitt seende både dåtid och nutid och i viss mån framtid.

– Vi har alltid val i vårt liv, men vissa karmiska läxor är redan spikade och går inte att komma ifrån. Dessa ser jag.

Hon ser också auran på människor, djur och växter, den andliga världens väsen samt småfolk och vättar. Så det är en händelserik värld Laila lever i. Upp till sexton års ålder hade hon inte förmåga att koppla bort seendet och tonåren minns hon som traumatiska.

– Jag ville bara vara i skogen, där fick jag vara ifred från all mental förorening. Så är det förresten fortfarande, jag måste vara i skogen för att få ro. Nu kan jag stänga av mitt seende, men helt stängd blir jag inte. Ett liv i stan är helt otänkbart för mig.

– Jag vet också direkt när en människa är oärlig, det har inte alltid varit så roligt för mina barn, ler hon, men vänder åter till allvar och säger med eftertryck:

– Sanningen är vacker hur ful den än är.

Född till helare

Per föddes också med sin förmåga. Som barn minns han att han rent instinktivt ”lade sina händer kring ontet” när någon av kompisarna hade gjort sig illa.

– Jag fick beröm för mina sköna händer, ler han.

Pers tonår var också kaotiska, men av helt andra orsaker än hans då ännu inte riktigt upptäckta healingkraft.

– Jag var en sökare, och jag hade en jobbig hemmasituation, säger Per.

Han började snart åka runt på olika fosterhem som han rymde ifrån lika fort som han kom dit. Detta pågick från 12 års ålder tills han 14 år gammal hamnade på ett andligt fosterhem som kunde vägleda honom till sina egna svar på livets gåtor som han under hela sitt liv grunnat över. Vem är jag? Varför är vi här? Och vad händer egentligen efter döden?

Här lugnade Pers oroliga själ ner sig, han började ägna sig åt skolarbetet och gick ut nian med hyfsade betyg.

– Det var genom en annan healer jag upptäckte min healingkraft på allvar, säger Per.

Detta var efter det att han och Laila träffats och slagit sig ner i skogen.

– Genom att se honom arbeta fick jag en oemotståndlig lust att också ge healing. Jag använde en ischiasdrabbad vän som för-sökskanin, berättar Per.

Han visualiserade att han rätade ut ryggraden. Båda blev lika häpnadslagna då ryggraden rätade ut sig med ett knarrande, och kompiserna blev fri från sin skada. Sedan dess har Per utvecklat sin för-

Laila, Per och Johan av Skogsfolket, vilket lever i en ”levande, kärleksfull gemenskap”.

måga mer och mer. Han befriade bland annat en dam ifrån cancer och en annan från ofrivillig barnlöshet. Nu ger han både chakrabalansering, positiv kärlekskraft och läkning.

– Jag kan inte förklara hur jag gör. Det bara känns, säger han. Rent fysiskt går det en iskall stråle genom min hand när ett område på en människa behöver healing. Det ömsesidiga förtroendet när jag ska heala är viktigt. Jag märker direkt när någon inte är helt ärlig och kanske vill testa mig. Då blir jag förvirrad och osäker och kraften avtar.

– Det jag kan är att känna hur balanserade chakrana är, ge energi och stänga de som ”läcker”. Jag kan också sända positiv kärlekskraft eller direkt gå in i ett organ som är skadat. Vissa sjukdomar som är starkt karmiska går inte att bota.

Det är spännande samtal som pågår, men snart börjar energin avta och fler och fler lämnar rummet för att sova. Det är midnatt. Jag beskådar den stjärnbestrodda storheten över mig, tystnaden är definitiv. Det är kallt, svart blått och fullkomligt fridfullt.

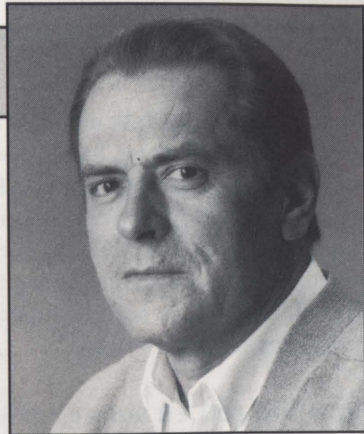
1) Basbollar är de ljudvågor som går genom kroppen, när man deltar i en trumresa.

Vill du kontakta Skogsfolket, skriv till: ”Skogsfolket”, Box 66, Hagfors, eller E-posta på: skogsfolket@hotmail.com

”Skogsfolkets Ekoförening” arbetar på att bygga upp en fungerande, gammaldags ekoby på Björklångsberg, med hantverk, djur, odling, samt kurser och naturterapibehandling. Bidrag till verksamheten mottages tack-samt. Pg:400030-2.

Anders Haag:

Stanislav Grof och sanningen om människan

Det började med ett piller. Ett vitt litet piller. Lysergsyradietylamid. LSD. Året var 1956. Det hade gått 13 år sedan Albert Hofmann lyckats framställa den första syntesen av LSD vid ett av läkemedelsföretaget Sandoz forskningslaboratorier och pillret hade redan hunnit bli världsberömt. Psykiatriker världen över trodde att man nu funnit en genväg till förståelsen av psykosens natur, och botandet av psykos.

Albert Hofmann själv trodde att han funnit en genväg till Gud.

En av dem som experimenterade med LSD var George Roubicek, biträdande professor vid psykiatriska avdelningen vid Karlsuniversitetet i Prag. Och en dag 1956 steg en ung psykiater och psykoanalytiker vid namn Stanislav Grof in på hans avdelning och ville delta i hans forskning – som försökskanin.

Det fick han. Och upplevelsen kom att förändra Stanislavs liv.

– Allt vad jag tidigare lärt mig kastades omkull, eller bleknade bort. LSD gav mig en insikt i människans psyke som jag aldrig tidigare haft och jag förstod att den västerländska psykologins syn på psyket varit oerhört trång och begränsad, säger Stanislav Grof då jag träffar honom under ett av hans besök i Sverige.

Många år har gått sedan dess. Grof är här för att övervaka utbildningen av så kallade holotropiska andningsterapeuter (se faktaruta) och pratar nästan aldrig om LSD eller andra psykedeliska droger nu för tiden då han reser runt och håller föredrag och leder seminarier världen över.

Ändå förknippas hans namn fortfarande i hög grad med LSD.

Vad har hänt under dessa år? Och hur ser han på LSD i dag?

Stanislav Grof berättar att den skakande upplevelsen han hade under sin första LSD-behandling, fördjupade och intensifierade det intresse han redan hade för psykedelika. Och att undersöka den värld som hallucinogener uppenbarade, och hur

man kunde använda sådana erfarenheter terapeutiskt, blev hans livsuppgift.

– Jag hade vid den tiden börjat tappa tilltron till psykoanalysens förmåga att hjälpa människor med psykiska problem, även om jag fortfarande var fascinerad över psykoanalysens avancerade teoribildning.

– Men psykoanalysen kunde bara hjälpa en viss sorts människor med en viss sorts problem. Experimenten med LSD tydde på att man kunde råda bot på betydligt fler problem, och att man dessutom kunde komma till botten med problemen. Fast trots LSD:s berömmelse var det bara ett fåtal som forskade på området. I Prag blev Grof snart huvudansvarig för den lilla forskning som bedrevs och förutom hans få kollegor visade ingen annan något intresse, förutom möjligen skepsis.

Och att tala om de kopplingar som Stanislav Grof började göra mellan upplevelsorna under LSD-rus och de upplevelser som schamaner och mystiker haft sedan urminnes tider, det var stort omöjligt. Då hade han blivit utfrusen ur forskarsamhället.

– Det var en svår tid. Jag kunde ibland känna mig oerhört isolerad.

Men Grof arbetade vidare. Utifrån egna och andras upplevelser under LSD-rus, samt utifrån studier av psykiatriker som Carl Gustav Jung, Otto Rank och Wilhelm Reich, började han utveckla teorier om att vi bär på minnen från vårt eget liv, från vårt "perinatale" liv (livet i livmodern) och till och med från tidigare liv. Ja, vi har även minnen från djur-, växt- och mineralrikets historia!

Vissa av dessa minnen – viktiga minnen på samma tema – bildar vad Grof kallar COEX-system, "system av förtätade upplevelser", exempelvis minnen av alla de gånger vi blivit djupt kränkta, instängda eller upplevt stor lycka. I komplicerad samverkan med omgivningen påverkar COEX-systemen varje individs bild av sig själv och världen, känslor och till och med kroppsliga processer.

Vidare menade Grof (och menar än i dag) att dessa COEX-system på ett dynamiskt sätt är relaterade till olika stadier i vårt perinatale liv: upplevelser i livmodern innan förlösningsarbetet börjar, sammandragningar i ett slutet livmodersystem, utdrivandet genom livmoderkanalen och stunden då vi föds och avslutar den symbiotiska föreningen med modern och bildar en ny relation.

Varje stadium har sitt speciella tema och har kopplingar till olika sagor och myter, hävdar Grof. Det första stadiet har exempelvis med lugn, frid, paradiset och kosmiska känslor av enhet med allt att göra, medan det andra har med ångest, fara, monster och död att göra. Och det sista kan vara förknippat med återfödelse och stor lycka.

– Hjärnfysiologer och minnesforskare anser att vi inte har några minnen före ungefär 15 månaders ålder, därför att hjärnan inte är tillräckligt utvecklad före den åldern. Jag anser att de har fel. Beviset är de otaliga människor som berättat om sådana minnen under inflytande av LSD.

Fast om detta kunde han som sagt varknappast berätta för någon i Prag. Olika personers berättelser är en alltför subjektiv källa och bevisar ingenting, menade (och menar än i dag) andra vetenskapsmän. Fel igen, anser Grof.

– För att man ska kunna säga något om vårt inre måste man uppleva det. Och man måste följa en viss metod och vara mogen för att uppleva vissa saker. Ingen skulle väl komma på tanken att fråga en ung man som ännu inte nått puberteten hur det är att uppleva en orgasm.

1965 bröts i alla fall Stanislav Grofs isolering. Han blev inbjuden till USA för att hålla några föreläsningar om sin forskning och sina upptäckter. I USA var det intellektuella klimatet helt annorlunda: hippievägen hade just vällt in över landet och öppenheten för alternativt tänkande och hallucinogener var stort.

Två år senare återvände han till

USA och började arbeta på Marylands psykiatriska forskningscenter i Baltimore, där han kunde umgås med likatänkande och arbeta vidare med sin forskning i relativt stor frihet.

Men opinionen i USA började snart vända. Medierna rapporterade allt oftare om ungdomar som skadat sig eller dött i samband med bruk av LSD och andra droger. I början av 70-talet fick forskningen kring hallucinogener inga bidrag mer.

– Jag kan förstå att politikerna tog ett sådant beslut. Många använde drogerna oansvarigt. Men det är synd att det drabbade den seriösa forskningen.

Samma åsikt hyser läkaren Albert A. Kurland, som förestod Marylands psykiatriska forskningscenter på den tiden då det begav sig. Under en resa i USA träffade jag honom på ett privat sjukhus utanför Baltimore, där han nu jobbar.

– Vi stod vid fronten, just i begrepp att upptäcka något viktigt om människan, då politikerna satte stopp för vår forskning. Vi tyckte oss ha hittat en helandeprocess som inte bara botade känslomässiga störningar och gjorde patienterna fria från pessimism. Den verkade också kunna ändra människors livssyn och ge dem kapacitet till att leva ett rikare liv.

Likt en psykiatrins Agent 007 har han fortfarande rätt att ge LSD till patienter. Men han har sedan 70-talet saknat resurser för att kunna bedriva någon forskning. Nu ser han med glädje på en ny tendens i USA – forskning på hallucinogena drogers effekt har börjat tillåtas igen.

Stanislav Grof tror också fortfarande på LSD och andra hallucinogener som en väg till kroppslig, själslig och andlighet helhet – om de tas under kontrollerade former. Och han berättar om gurun till den berömda Baba Ram Dass, som påstod att LSD var en avatar, en gudsinkarnation som stigit ned för att ge oss västerlänningar upplysning om andra, okända världars existens.

– Vi västerlänningar är så djupt för-sjunkna i materialismen att vi knappt kan få andliga upplevelser genom att följa en traditionell andlig väg. Vi har svårt att göra de nödvändiga uppoffringarna och underkasta oss en sträng disciplin.

Fast Stanislav Grof fann en egen väg till insikt, en väg – utan LSD – som fungerar för de flesta västerlänningar, menar han.

Under sin tid som forskare i USA besökte han det berömda Esaleninstitutet i

Kalifornien – urhemmet för New Age. Han berättade om sin forskning och fick mycket stor respons. Bland många andra träffade han den berömda psykologen Abraham Maslow. Och tillsammans med honom, och flera andra, utvecklade Grof en ny psykologisk skola – den transpersonella psykologin, som menar att inte bara en persons livshistoria från födelsen är viktig, utan också livet i livmodern samt eventuella tidigare existenser. Varje individ ingår i ett sammanhang som inte bara inkluderar familj, vänner och samhället, utan också förfäder, naturen och den andliga dimensionen.

Efter det att forskningen vid Marylands psykiatriska forskningscenter upphört flyttade Grof till Kalifornien och började arbeta på Esaleninstitutet. Där utvecklade han metoden "holotropisk andning", som går ut på att man (oftast i grupp) ligger och andas (i princip hur man vill utom i början då man måste andas kraftigt) och lyssnar till starkt suggestiv musik i omkring fyra timmar. Andningen, i kombination med musiken, gör att man får starka inre upplevelser.

Efter andningssessionen får man – om man vill – kroppsterapi av tränade terapeuter och man målar också en bild – en mandala – av sina upplevelser. Sedan pratar man om bilden och det man varit med om tillsammans med de andra som varit med och andats.

Syftet är, liksom vid LSD-terapi, att komma i kontakt med omedvetet material och med energiblockeringar, frigöra det som tidigare varit inneslutet och påverkat ens liv negativt samt få kontakt med tidigare okända krafter inom sig.

Fast holotropisk andning är inte i första hand en terapi för de med allvarliga psykiska problem, betonar Grof. I alla fall inte om man bara prövar på metoden under ett veckoslut. Utan det är en metod att upptäcka sig själv, förverkliga sig själv, och utforska icke-ordinarie nivåer av medvetandet.

Är den lika kraftfull som LSD?

Stanislav Grof tvekar. Nej, det är den inte, erkänner han till slut.

– Å andra sidan är det ett mer kontrollerat sätt att utforska ditt inre. Du kan sätta stopp när du vill och återvända till ditt ordinarie medvetande. Tar du ett piller finns det ingen återvändo.

Anm: Anders Haag är journalist på SvD.

Stanislav Grof, född 1931 i Prag, är en tjeckisk-amerikansk psykiater som i över 40 år studerat icke-ordinarie medvetandetillstånd. Han räknas som en av grundarna till den så kallade transpersonella psykologin och har myntat begreppet "spiritual emergency", "andlig nöd", som numera finns med i den stora handbok, DSM IV, som psykiatriker världen över använder för att diagnostisera psykiska tillstånd. Han har också författat ett tiotal böcker. Trots det är Stanislav Grof knappt känd i den akademiska världen. Ett desto större namn är han inom New Age. För närvarande bor Stanislav Grof och hans hustru Christina i Mill Valley i Kalifornien. Han undervisar i psykologi vid California Institute of Integral Studies och reser vida omkring för att utbilda människor i holotropisk andning och för att ge föreläsningar och seminarier. Vill man läsa en bok som sammanfattar Grofs teorier och metod rekommenderas The adventure of self-discovery.

Utbildning i holotropisk andning

Omkring 700 personer världen över har gått igenom det utbildningsprogram som krävs för att få leda Grofs holotropiska andningssessioner. Av dem bor ett 40-tal i Skandinavien. Utbildningen sker i 9 etapper, moduler, där man får lära sig hur holotropisk andning fungerar både i praktiken och i teorin. Deltagarna får också studera transpersonell psykologi. Allt efter sitt intresse och sin tidigare utbildning kan man välja två inriktningar: en för de som vill använda metoden terapeutiskt för att hjälpa andra, en för de som vill använda metoden mest för sin egen personliga utveckling. De som gått utbildningen i Skandinavien ingår i ett nätverk för att utbyta erfarenheter och stimulera till vidareutveckling. Kontaktpersoner är Marie Liljeqvist 08-32 31 30, Eva Cållmin 08-644 67 70, Bo Wikström 08-663 00 09.

En bortglömd skrift av Viktor Rydberg om människans preexistens

Av Jan Erik Sigdell

Läran att själen har existerat innan den fötts med mänsklig kropp var vid Jesu tid vanlig i Palestina. Det har Viktor Rydberg visat, anser Jan Erik Sigdell.

Viktor Rydberg (1828–1895) har skrivit en synnerligen läsvärd bok, *Bibelns lära om Kristus* (1862) som idag tycks vara bortglömd. Den visar tydligt att kyrkdogmats lära om Kristus och treenigheten i många avseenden inte överensstämmer med Nya testamentets innehåll. I ett intressant och omfattande appendix behandlar Rydberg frågan om människosjälens preexistens: *Om människans föruttilvaro*. Det är denna del av boken som jag här gärna vill ge en sammanfattning av. Arbetet har kommit ut i fem bearbetade upplagor och har tryckts på nytt några gånger till. Min utgåva är från 1923 (Bonniers) och omfattar 593 sidor, varav 103 behandlar preexistensfrågan.

En besk polemik uppstod mellan kyrkomän och Viktor Rydberg – som fick stöd av ett antal fritänkare – om denna kyrkokritiska skrift. Berörda frågor har idag minst lika stor aktualitet som då, och den värdefulla skriften, som gnistrar av lärdom, bör på nytt uppmärksammas. Den kan beställas i bibliotek och ibland hittas i antikvariat.

Viktor Rydberg visar först att läran om själens föruttilvaro – att själen har existerat innan den "gick ned i köttet" för att födas med en människokropp – vid Jesu tid var allmän tro i Palestina och kringliggande kulturer. Förespråkare för denna lära var de judisk-alexandriska teologiska filosoferna och esséerna. Den senare judiska sekten stod de urkristna nära.

Rabbinska källor säger till exempel: "Före människans födelse är hennes

ande iklädd en luftkropp, liknande hennes senare kropp" (Nidrash Neelam) och "innan andarna nedstiger i sinnevärlden, bekläder de sig med en kropp av samma gestalt som anden skall erhålla i denna värld" (Jalkuth Chadash). Man lärde att i skapelsen finns en värld, kallad *guph*, där de ännu ofödda andarna uppehåller sig tills de "inträder i köttet."

Rydberg kommer också in på reinkarnationstanken – först indirekt genom att på två ställen utan kommentar citera den judiske historieskrivaren Josefus. Denne ledde försvaret i norra Galileen under det judiska kriget och blev med 40 kamrater upptäckt av romarna. För att inte falla i deras våld ville de döda varandra. Josefus avhöll dem med orden: "Vet ni då inte att de rena andarna, som fogar sig i den gudomliga skickelsen, fortlever, erhåller den skönaste plats i himlen och efter tidernas kretslopp åter nedsänds till att bebo skuldfria kroppar..."

Sedan ägnar han ett kort avsnitt mera direkt åt "en annan äventyrlighet som härflöt ur den sinnliga uppfattningen om preexistensen", nämligen att de dödas andar kunde återvända och "genom den naturliga avelsen eller på annat sätt ånyo bekläder med kroppar för att genomleva ett nytt jordeliv".

Tron på en själens föruttilvaro fanns i Palestina före templets förstörelse, vilket Josefus vittnar om. Fariséerna ansåg dessutom, att de stora profeternas andar skulle förkroppsligas på nytt vid den tid då Messias kommer, och då främst

Elias, utsedd att bereda frälsarens ankomst och salva honom. "Tron på Elias' andra ankomst i köttet betygas av en stor mängd ställen i den rabbiniska litteraturen", påpekar Rydberg. Härtill citerar han Lightfoot's *Horae Hebraicae et Talmudicae*, David Kimchi och Debarim Rabba (utan att namnge de senares skrifter).

Detta innebär ytterligare en viktig och historiskt bekräftande aspekt på Jesu ord om att Elias redan hade återkommit, fastän människorna inte förstod det (jfr. min artikel i Sökaren 2/99 s. 18-19). Rydberg nämner också detta bibelställe, mera i förbigående, utan att gå närmare in på dess för dogmat högst kontroversiella men ordagranna innebörd, nämligen att Johannes döparen var en reinkarnation av Elias. Enligt den judiska läran hade man alltså konkret väntat sig att Elias faktiskt skulle reinkarnera för att bereda väg för Messias – och det var ju just det senare som Johannes döparen gjorde!

Det i Nya testamentet använda grekiska uttrycket *katabole kosmou* översätts med "världsskapelse" i alla bibelöversättningar. Dock betyder *katabole* ursprungligen "nedkastande, nedstörtande", vilket antyder, att den kroppsliga världen är en sekundär värld som uppstod genom andarnas fall, just så som Origenes lärde. Rydberg nämner detta mera i förbigående, sannolikt därför att Origenes' mera konkreta yttrande om detta torde ha avlägsnats ur hans skrifter (jfr. min artikel i Sökaren 6/98 s. 15-17). Ställets innebörd har dock räddats till eftervärlden av två av

Origenes' motståndare, som i sin kritik av honom säger: "Gud skapade nu den nuvarande världen och fjättrade själar till kropparna ..." (Pseudo-Leontius) och "Gud skulle genom själarnas fall (...) ha varit tvungen att låta kroppsvärlden uppstå" (Theophilus av Alexandrien) (min kommentar till Rydbergs skrift, citat ur ref. 3 i nämnda artikel i Sökaren 6/98).

Härmed sammanhänger också läran om alltings återställelse (*apokatastasis panton*), eftersom denna äger rum när andarna återförs till sitt ursprungliga tillstånd, som de hade före sitt fall och sin människoblivelse.

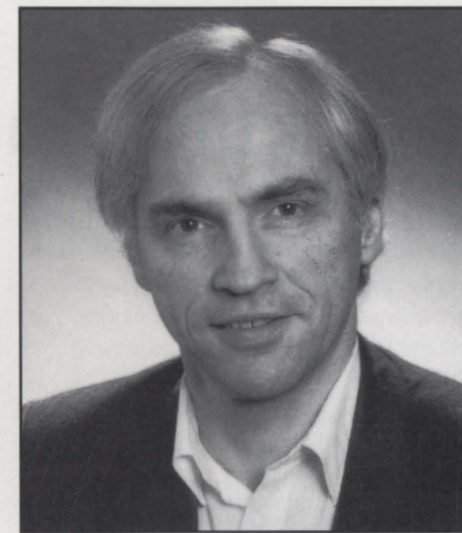
Rydberg citerar åtskilliga ställen i Bibeln som stöder dessa ting. Som särskilt pregnant betecknar han Hebr. 2:14: "Sedan alltså barnen (människorna, Guds barn) har med varandra tagit andel i kött och blod, blev också han (Jesus) på lika sätt därav delaktig."

Paulus skilde ständigt mellan människans "kött" och hennes "ande". Människans ande är ett himmelskt väsen som är i strid med hennes "kött" och fiende till "köttets retelser". Anden är den "invärtes människan" (Rom. 7:22), "köttet" den "utvärtes". "Köttet stundar emot anden, men anden emot köttet" (Gal. 5:17). Rydberg anser sådan tankegång orimlig om den inte utgår från att anden har sitt ursprung i himlen och endast kroppen sitt ursprung från jorden.

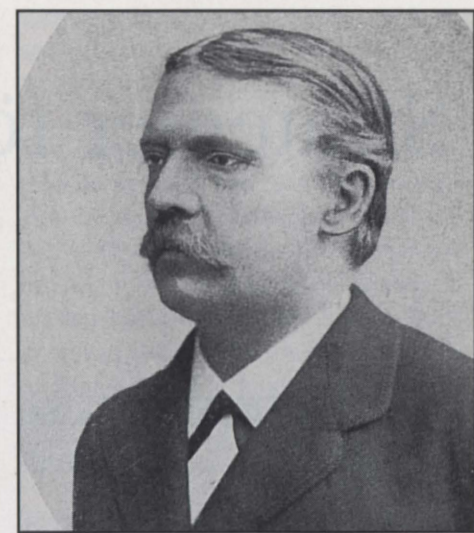
Detta framgår än mera av Paulus' ord om att vår ande "förtyngd suckar" i kroppen och är *iklädd* kroppen, som den senare åter skall *avkläda* sig. Anden känner sig vara "borta från Herren" och längtar efter att vara "hemma hos honom" för att där "överklädas med sin himmelska bön". Rydberg går med talrika citat och referenser mycket djupare in på dessa ting i Paulus skrifter än jag här har plats att återge och han får det att framstå som tämligen otvivelaktigt att Paulus som en självklarhet utgår från människans preexistens.

Rydberg citerar Origenes' kommentar till Höga Visan, där denne skiljer mellan tre hypoteser om människoandens uppkomst:

1. anden uppstår samtidigt med kroppen och har samma ursprung som den (den *traducianska* hypotesen),
2. anden skapas separat, för att sedan ge-

Jan Erik Sigdell

Viktor Rydberg

nast förbindas med fostret — men av den orsaken, att fostret just har blivit till och då måste ha en ande för att kunna leva (den *kreatianska* hypotesen),

3. anden har existerat från begynnelsen och av en eller annan grund senare förenats med kroppen (*preexistensläran*, Origenes' egen åsikt).

Tertullianus var den traducianska hypotesens egentliga grundläggare. Hans religiösa filosofi var en märklig materialism som förnekade allt som inte är kroppsligt. Han ansåg anden vara en del av kroppen och Gud själv bestå av en luftartad materia! Hans tänkande motsäger Nya testamentet och fann knappast anhängare i den kristna världen.

Den kreatianska hypotesen däremot kom på 500-talet att ingå i dogmat, fastän ej heller den kan finna stöd i Nya testamentet. Dess största svaghet är att den inte kan förklara "människo-andens försämring genom Adams syndafall", eftersom en fullkomlig Gud inte torde skapa nya andar som är sämre än de tidigare!

Preexistenslärans företrädare förde andra hypoteserna diskuterades sedan utförligt av Rydberg. Den förenar i sig vissa positiva aspekter som också finns i de andra hypoteserna, förklarar annars svårklarliga ting i religion och bibel och rimmar bäst med Nya testamentet. Till det senare citerar han ett större antal bibelställen.

En detalj, som inte direkt hör till det aktuella temat men som innebär en viss motsägelse i Rydbergs text, är, att han i

diskussionen nämner två "irrlärare", Simon Magus och Cerintus. Dessa tänkte sig mellan Gud och världen ett "oändligt svalg" som de fyllde med mellanväsen av olika ordningar – eoner eller änglar. De lärde ut åsikten, att Gud genom ett eller flera sådana mellanväsen har skapat världen. Rydberg nämner detta endast för att hänvisa till en lärotvist, av vilken spår finns i Paulus' skrifter. Längre fram citerar han Paulus ord (Kol. 1:15 ff): "Vilken (Kristus) är den osynlige Gudens avbild ... ty i honom har allt skapats, i himlarna och på jorden, det synliga och det osynliga, vare sig troner eller herravälde eller furstendömen eller makter; det är allt skapat genom honom och till honom..."

Häri bekräftar faktiskt Paulus teorin om änglahierarkier! Ty "troner, herravälde, furstendömen och makter" är just namnen på sådana hierarkier! Men den okunnige läsaren tolkar naturligtvis detta ställe ordagrant enligt jordiska motsvarigheter. Det verkar som om inte heller Rydberg visste om dessa gnostiska beteckningar, som är kända särskilt genom Dionysios Aeropagitas avhandling om änglarnas hierarkier.

Jan Erik Sigdell, bosatt i Slovenien, är tekn.lic. och reinkarnationsterapeut. Han har skrivit boken "Emotionell befrielse genom regression" (Solrosens förlag 1997).

Strategier för olikttänkande forskare

Av Brian Martin

Sammanfattning: De som utmanar konventionella åsikter eller hävdvunna intressen inom vetenskapen, kan räkna med att möta svårigheter. En vetenskapligt olikttänkande bör först och främst inse att vetenskapen inte bara är ett kunskapssystem utan också ett maktsystem, där intressegrupper spelar en central roll och där de som är inne i systemet har särskilda fördelar. Olikttänkande löper stor risk att bli ignorerade eller avspisade. Om de får erkänsla eller stöd utifrån kan de bli angripna. Inför sådana hinder finns flera strategier, bland annat att härma den ortodoxa vetenskapen, att inrikta sig på kanaler med lägre status, att värva beskyddare, att söka ett annat auditorium, att avslöja hur avvikande åsikter trängs undan och att bygga upp en social rörelse.

Inledning

Vetenskapen presenteras normalt för allmänheten som ett projekt, baserat på skepsis och öppenhet för nya idéer, och där bevis och argument granskas på grundval av sina egna förtjänster. Godtrogna nykomlingar, som lägger fram åsikter i strid med de förhärskande idéerna, kan alltså förvänta sig att deras arbete skall underkastas en snar, korrekt och inträngande analys, att det skall accepteras om det håller för granskningen och att det annars skall ges detaljerade skäl till varför det inte håller. När arbetet i stället ignoreras, blir föremål för åtlöje eller förkastas utan att någon anledning åberopas, antar de att detta beror på något misstag, och ofta börjar de då söka

”rätt person” – någon som passar in på schablonbilden av den vidsynte forskaren. De kan få leta länge!

Vissa slags innovationer är välkomna inom vetenskapen, när de passar in i de etablerade ramarna och när de inte hotar hävdvunna intressen. Bortsett från sådana rutinmässiga innovationer liknar vetenskapen i mångt och mycket ett dogmatiskt system. Olikttänkande är inte välkomna. De blir ignorerade, förkastade och ibland angripna. Om de vill få sina idéer korrekt granskade, är det bara önsketänkande att förlita sig på det vetenskapliga mottagningssystemets normala sätt att arbeta. Om de olikttänkande skall ha en hyggelig chans måste de utveckla en strategi. De måste förstå hur vetenskapen faktiskt fungerar, de måste formulera sina målsättningar och sedan göra upp en plan för hur de skall förverkliga dem, med hänsyn tagen till var de kan förvänta sig hinder respektive stöd. De följande avsnitten täcker, i tur och ordning, de vetenskapliga kretsarnas dynamik, de problem som en utmanare ställs inför, de sannolika reaktionerna på olikttänkande och möjliga strategier.

Det perspektiv jag har på avvikande uppfattningar inom vetenskapen – och som jag i en enstaka artikel bara kan redogöra för i mycket stora drag – grundar sig på många års erfarenhet som natur- och samhällsvetare både av att framlägga avvikande idéer och av att se hur dessa idéer tagits emot. Denna erfarenhet inbegriper debatter om både överljudsflyget, kärnkraften, fluorideringen, atomvintern, de kemiska bekämpningsmedlen och orsaken till aids, med särskild tonvikt vid behandlingen av olikttänkande (t. ex. Martin 1979, 1981, 1986, 1991, 1996 och 1997 samt Martin m. fl. 1986). Då jag givit råd åt många utmanare, har jag kommit fram till uppfattningen att det finns ett stort behov av att bättre förstå maktens roll inom vetenska-

pen, av att vara medveten om de troliga reaktionerna som olikttänkande kan råka ut för och av att medvetet granska och pröva nya strategier.

Vetenskapsvärldens dynamik

Det finns flera sätt att uppfatta vetenskapsvärldens sätt att fungera, till exempel som ett sökande efter sanningen, som ett försök att lösa gåtor inom ramen för ett rådande paradigm (Kuhn 1970) och som ett socialt företag där forskarna försöker värva andra, både människor och föremål, för sin egen sak (Latour 1987). Om man vill förstå reaktionerna på olikttänkande är det dock till större nytta att tänka sig vetenskapsvärlden utifrån ”intressen” (Barnes 1977). Företagsägare har intresse av att gå med vinst, och forskare har intresse av att publicera sina uppsatser och bli erkända. ”Intressen” kan man tänka sig i form av pengar, makt, status, privilegier eller andra fördelar.

Att tala om intressen är att inrikta sig på vetenskapens sociala organisation. När folk tänker på ”vetenskapen”, tänker de ofta på det vetenskapliga vetandet, vilket uppfattas som någonting i sig som står över och bortom alla mänskliga intressen. Det kan vara värt att minnas att det vetenskapliga vetandet skapas av människor, och att det därför oundvikligen formas av människornas angelägenheter (Watson 1938). Genom att förstå vetenskapsvärldens sociala dynamik kan man få insikt i de processer som påverkar det vetenskapliga vetandets inriktning, hastighet och innehåll. Då leder studiet av vetenskapsvärlden till baka till intressena.

Vissa slags intressen är knutna till företag, stater, byråkratier, yrkesgrupper, karriärer och psykologiska faktorer. I alla dessa fall kan de öva starka påtryckningar på forskningens inriktning och forma reaktionerna på utmanare. Observera att in-

tressena påverkar vetenskapen utan någon nödvändig medveten partiskhet, eftersom intressena formar människornas världsuppfattning.

Företag finansierar åtskillig forskning, och då helt naturligt sådan forskning som de kan räkna med ger dem själva fördelar. Ett stort företag kan anses ha hävdvunna intressen i vissa typer av forskning och av vissa forskningsresultat, eftersom det har använt sig av dessa för att bygga upp en maktposition som det vill behålla. Ett läkemedelsföretag har till exempel stora intressen i de medel som det säljer mest. Det finansierar forskning i läkemedel som det kan få patent på och sälja, men inte i ämnen som inte kan leda till patent. Det har intresse av att motarbeta behandlingar som över huvud taget inte använder sig av läkemedel (Abraham 1995).

Stater fungerar ungefär som storföretag. De bekostar forskning som främjar deras intressen. Krigsmakten, som är en central del av statsapparaten, bekostar mycken vapenforskning men mycket litet forskning i vapenlösa kampmetoder som strejk, bojkott, massmöten och samarbetsvägran. Både stater och företag övar ett avsevärt inflytande på den vetenskapliga forskningens inriktning och innehåll (Boffey 1975, Dickson 1984, Primack och von Hippel 1974).

Stater, storföretag och andra stora organisationer är normalt uppbyggda som byråkratier, med hierarkier och arbetsdelning. Byråkratiska eliter motsätter sig förändringar på bekostnad av deras makt och privilegier, även om förändringarna skulle gynna organisationen i dess helhet. Som exempel motsatte sig militära befälhavare i årtionden militära innovationer som träffsäkra skeppskanoner och kulsprutor, därför att de rubbade de normala organisationsmodellerna. Den vetenskapliga forskningen vid storföretag, stater och universitet organiseras i någon mån byråkratiskt. De högsta forskningsadministratörerna har hävdvunnet intresse av att behålla sin makt (Blissett 1972, Elias m. fl. 1982, Rahman 1972).

Skråliknande yrkeskåror som läkare och advokater kan uppfattas som system avsedda att styra ett sysselsättningsområde, inklusive arbetsförhållandena och vilka som skall släppas in i skrået. Yrkeskåreerna har hävdvunna intressen av denna kontroll,

som ibland skyddas av lagar som förbjuder dem som inte är med i skrået att utöva yrket (Collins 1979, Larson 1977).

Enskilda forskare har intressen i sina egna karriärer till exempel för att ge ut tidningar, för att få arbeten och högre positioner och för att få utmärkelser. De kan också utveckla ett psykologiskt intresse av vissa teorier och metoder. Om en utmanare kommer dragande med ett enkelt alternativ till den teori som de har byggt sina karriärer på, så kommer de flesta forskare förmodligen inte att vara särskilt mottagliga, eftersom deras ställning kommer att undergrävas och deras livslånga engagemang att verka förspilt (Mitroff 1974).

Dessa olika intressen hänger ofta samman. Stater finansierar forskning vid storföretag och universitet. Storföretag finansierar medicinsk forskning. Enskilda forskare gör karriär i statens eller storföretagens laboratorier.

Intressesynen på vetenskapen kontrasterar starkt mot den traditionella synen på vetenskapen som ett sanningssökande som styrs av sådana normer som skepsis, allmängiltighet och det gemensamma bästa. Det har ifrågasatts hur användbara dessa normer är när det gäller att beskriva vetenskapen (Mulkay 1976). I själva verket kanske vetenskapen lika väl kan beskrivas utifrån ”motnormer” som känslomässigt engagemang och organiserad dogmatism (Mitroff 1974). När vi använder oss av intressemodellen kan vi vänta oss att vetenskapsvärlden reagerar på de mest framträdande intressena.

Eftersom till exempel vissa kemiföretag tjänar stora pengar på att sälja bekämpningsmedel ger de stora bidrag till forskning kring bekämpningsmedel men inte till forskning kring alternativ till bekämpningsmedel, och de hotas av negativa rön om bekämpningsmedel. Lika viktiga som dessa direkta band mellan intressen och forskningar är de indirekta inflytandena. Prioriteringar av till synes oberoende områden kan påverkas av kemiföretagens intressen.

Ett annat viktigt intresse finns hos vetenskapsvärlden som helhet i fråga om vetenskapens ställning som överlägsen metod att skaffa sig kunskaper. Vetenskapliga experter verkar trovärdigare därför att de tycks ha särskild tillgång till sanningen om världen. De vetenskapliga sanningarna

förmodas inte låta sig besudlas av intressen, och det är därför det vetenskapliga vetandet framställs som höjt över gränserna för det system som har frambragt det. Intressena påverkar vetenskapens utveckling, men de styr den inte. Det finns alltid ett visst utrymme för motstånd.

På tal om det har intresseanalysen blivit helt omodern inom de samhällsvetenskapliga studierna. Det kanske har att göra med att detta område blir mer karriärinriktat och därför mindre användbart för dem som vill blottlägga hävdvunna intressen.

Problem för utmanarna

Om det finns starka intressen bakom en viss ståndpunkt eller teori så ställs utmanarna inför en svår uppgift, och svårigheterna blir än större om utmanarna är utomstående och inte följer ”spelets regler”. Om man är begåvad forskare med goda meriter, arbetar på en elitinstitution och skriver en vetenskaplig uppsats som är konventionellt utformad men innehåller utmanande idéer, då får man svårigheter nog. För alla andra är det mycket värre.

Om man är forskare på en lågstatusinstitution är detta en stor nackdel (Peters och Ceci 1981). Det är ännu värre att inte tillhöra någon institution över huvud taget och att skriva från en hemadress. Det är också en nackdel att vara okänd på området, att inte ha publicerat någonting tidigare, att vara kvinna, att vara för ung eller för gammal eller att komma från ett land med låg vetenskaplig status.

Retoriken säger att i vetenskapen är det idéerna som räknas, inte vem som ger uttryck åt dem, men i praktiken bedöms idéerna ofta utifrån källan. Då bedöms som mycket trovärdigare om de kommer från en respektabel källa. Utomstående får kämpa i motvind.

Lika viktigt är det att lägga fram sina idéer på det sätt som förväntas. Om en uppsats skall bli erkänd som vetenskaplig måste den utformas enligt standardmallen. Denna mall varierar från område till område, men vanligen innebär den en tyglad, opersonlig stil, lämpliga hänvisningar till tidigare arbeten och användning av den jargong som hör till ämnet, allt i en koncentrerad förpackning som liknar andra skrifter på området. Den som skriver om

sin egen personliga upptäckt utan att nämna tidigare arbeten, och som skriver för allmänheten, har små utsikter att bli publicerad i en vetenskaplig tidskrift även om idéerna är konventionella och skulle bli publicerade om de formulerats enligt standardformuläret. Utomstående avslöjar ibland sin okunnighet om den vanliga stilen genom överdrivet bruk av STORA BOKSTÄVER och genom att göra djärva påståenden.

Än en gång kanske vetenskapsretoriken säger att bidrag skall bedömas utifrån sitt innehåll och inte utifrån sin form, men verkligheten är en annan. Standardstilen lär man sig vanligen under den konventionella karriären, som inbegriper åratals formella studier och lärlingskap, plus att man arbetar inom ett specialiserat område och blir bekant med tidigare arbeten. Faktum är att om man inte själv är med i spelet så kan det vara omöjligt att hålla sig à jour, då detta kräver att man har tillgång till de senaste förhandstrycken, deltar i de viktigare konferenserna eller känner centralt placerade personer. Dessutom är det, om man inte gått genom de konventionella kanalerna, ofta omöjligt att få tillgång till den utrustning som behövs för att utföra det mest avancerade arbetet på området.

Man kan hävda att en orsak till att vetenskapen är så framgångsrik är att den är en mycket konservativ och omgärdad verksamhet. Genom att koncentrera världens resurser på att lösa de närmast till hands liggande gåtorna kan vetenskapsmännen göra stadiga framsteg och enstaka genombrott. (Till följd av finansieringens och paradigmens betydelse brukar detta ske på områden som är till nytta för mäktiga intressen.) Priset för denna inriktning på aktuella gåtor blir att man försummar grundläggande frågor, anomalier och okonventionella idéer.

Typiska aktiva vetenskapsmän har fullt upp med att hålla sig à jour med den konventionella forskningen inom sitt eget fack. Det skall utföras experiment, det skall sökas anslag, det skall skrivas uppsatser, det skall närvaras vid seminarier och konferenser och kanske skall det också undervisas. Forskning utförs i stark konkurrens. Ett dröjsmål kan innebära att man låter andra hinna före. Det kan innebära att man går miste om en publicering, ett arbete, en

befordran och kanske en upptäckt. I detta sammanhang vill många vetenskapsmän inte "förspilla" sin tid på att kolla någon annans anspråk på att ha gjort ett genombrott, om det inte är en höjdare i ämnet. Vad har de att vinna på att ägna tid åt att hjälpa en utomstående? Med största sannolikhet kommer den påstådda upptäckten att visa sig vara meningslös eller felaktig enligt den normgivande uppfattningen. Om den utomstående har gjort en verklig upptäckt, så betyder det att den utomstående kommer att få utmärkelser på deras bekostnad som redan är aktiva på området och som har investerat åratals ansträngningar i de konventionella idéerna.

Reaktioner

Den som utmanar den konventionella visheten kommer förmodligen att bli först ignorerad, sedan avspisad och slutligen, om dessa reaktioner visar sig otillräckliga, angripen. När en utomstående sänder en uppsats till etablerade forskare är det till exempel många som inte bryr sig om att svara. När ett helt oliktankande ämnesområde grundar sina egna publikationer kan huvudfåran ignorera det.

Avspisning är den vanligaste reaktionen från de etablerade forskarnas sida när en utmanare söker formellt erkännande genom de ortodoxa kanalerna. Om en uppsats sänds till en av de mest ansedda tidskrifterna kan den refuseras utan att ha sänts till lektörerna. Redaktörerna gallrar ofta och avgör vad som är tillräckligt trovärdigt för att förtjäna ett allvarligt övervägande. Redaktörerna kan också styra sannolikheten för ett godkännande genom sitt val av lektörer.

Det händer dock att oliktankande inte låter sig tystas genom att man ignorerar eller förkastar dem. De kan skaffa sig stöd eller publicitet på egen hand. Till exempel brukar icke vetenskapligt skolade människor, som påpekat örternas helande kraft på grundval av sina egna iakttagelser, vanligen ignoreras av läkemedelsforskarna. Vissa forskare utför samvetsgranna örtstudier och försöker få dem publicerade. De får räkna med att möta svårigheter eller, om deras verk publiceras, att den medicinska huvudfåran ignorerar dem. Det finns dock en blomstrande hälsorörelse, som är mycket mottaglig för alla rön om örternas användbarhet. Detta innebär

ett hot mot storföretag, stater och vetenskapsmän som tjänar på den konventionella metoden med syntetiska läkemedel. En möjlighet på detta stadium är att gå till angrepp.

En forskare kan angripas på olika sätt, till exempel genom utfrysning, småtrakasserier, överdriven granskning, publikationshinder, förvägrad anställning, förvägrad tillgång till forskningsmöjligheter, indragna anslag, hotelser, straffförflyttningar, formella reprimander, degradering, ryktesspridning, indragen legitimation, avsked, svartlistning eller hot om något av det ovanstående. Det finns många dokumenterade fall inom olika ämnesområden. Till exempel har många vetenskapsmän, vilkas forskningsresultat gjort dem kritiska mot kemiska bekämpningsmedel eller som föreslagit alternativ till sådana, blivit utsatta för angrepp, fått anslag indragna eller hotats med avsked (Martin 1966, van den Bosch 1978). Tandläkare som varit kritiska till fluoridering har hotats med att få sin legitimation indragen (Martin 1991, Waldbott 1965). Statsanställda forskare som varit kritiskt inställda till kärnkraften har trakasserats genom att berövas sin personal och förflyttas (Freeman 1981, Martin 1986). Parapsykologer har råkat ut för svårigheter i sina karriärer (Hess 1992).

Dr John Coulter, forskare vid *Institute of Medical and Veterinary Science* i Adelaide, South Australia, uttalade sig i flera miljö- och hälsofrågor. När han i ett tal hade nämnt riskerna med kemiska bekämpningsmedel, skrev tillverkaren av sådana till institutets chef och klagade. När Coulter hade gjort en studie om de genförändrande verkningarna hos ett steriliseringsmedel som användes på institutet, och meddelat resultatet åt dem som arbetade där, blev han avskedad (Martin m. fl. 1986).

Dr George Waldbott, framstående allergolog och författare till hundratals vetenskapliga uppsatser, var USAs ledande fluorideringsmotståndare från mitten av femtiotalet till slutet av sjuttiotalet. Waldbott fick besök av en tysk fluorideringsvän som felframställde hans avsikter, fick tillgång till hans arkiv och sedan skrev en kritisk redogörelse för hans metoder. Denna vilseledande redogörelse kom sedan med i en dossier om fluoriderings-

motståndare som sammanställdes av *American Dental Association* och användes för att motarbeta Waldbott var han än framträdde (Waldbott 1965).

De fall som faktiskt publiceras är, av flera skäl, bara vad man kallar toppen på isberget. Många oliktankande gör inget väsen av angreppen utan föredrar att ligga lågt och fortsätta sina karriärer. Dessutom är bara vissa slags angrepp lätta att dokumentera, till exempel reprimander och avskedanden. Det är mycket svårt att bevisa att det beror på diskriminering när någon inte fått ett arbete eller anslag.

Angrepp på oliktankande erkänns aldrig som sådana. De försvaras alltid med brister hos den oliktankande, till exempel låg kvalitet på arbetet eller olämpligt uppträdande. För att avgöra om aktioner mot någon är försvarliga kan man kolla om det förekommer dubbla normer. Vidas samma aktion mot alla som presterar på samma nivå? Eller blir den som utmanar den konventionella visheten förmeål för trakasserier eller reprimander, medan andra som ligger på samma prestationsnivå slipper?

Ett annat sätt att undersöka saken är att fråga sig om reaktionen överensstämmer med normalt vetenskapligt uppträdande. Om en forskare skriver en utmanande uppsats måste det anses helt legitimt om någon skriver till denne och ifrågasätter hans metod eller resultat, eller anklagar honom för att vara partisk. Detta ingår i engagemanget och dialogen, och det försvårar inte vetenskapsmannens möjligheter att fortsätta sina forskningar. Till och med starka ord bör tålas om de riktas mot forskaren eller publiceras i en tidskrift där denne har möjlighet att gå i svaromål. När å andra sidan en kritiker hotar att stämma forskaren eller skriver till dennes chef eller institution och klagar, så är detta uppenbarligen ett försök att skrämja forskaren eller att hindra hans arbete eller karriär. Denna metod är mycket vanlig, och ett tydligt tecken på att reaktionen är ett försök att tysta den oliktankande snarare än att föra en dialog med honom.

Angreppen är i stort sett lika vare sig de riktas mot vetenskapsmän som lägger fram utmanande idéer, mot folk som påtalar vetenskapliga bedrägerier eller korruption inom företagen eller mot sådana som av en eller annan anledning utsetts till syndabockar. De flesta vetenskapsmännen

är helt oförberedda på angrepp. De inser inte att vetenskapen kan vara ett obarmhärtigt maktspel, där de lömskaste metoderna kan tas i bruk mot dem som utmanar hävdvunna intressen. De tror, felaktigt, att formella kanaler, till exempel besvär, förfaranden, yrkesorganisationer och domstolar, är pålitliga vägar för rättvisan, när de i själva verket är starkt partiska till förmån för dem som har mer makt och pengar. Om man vill överleva och frodas som utmanare måste man inte bara ha kunskaper utan också förstå hur makten fungerar. Allra viktigast är det att utarbeta en försvarsstrategi.

Strategier

Här följer några försvarsstrategier som kan användas för att möta fientliga intressen. Ingen enstaka strategi är bäst i alla avseenden. Var och en har sina fördelar och nackdelar. Alla alternativen utgår från att framgång är mycket osannolik om man helt enkelt förväntar sig ett opartiskt bemötande.

Att härma den ortoxa vetenskapen

Eftersom huvudfårans vetenskapsmän förväntar sig att bidrag skall ha ett visst standardformat, så kan utsikterna att lyckas bli större om man skriver sina artiklar i just det formatet. Eftersom manus från institutionsadresser brukar behandlas seriösare än manus från hemadresser kan det finnas anledning att upprätta en institution – även om bara en människa arbetar där. Alternativt kan man kanske få en obetald position på ett erkänt etablissemang, till exempel ett universitet. Det finns vissa vidsynta universitetsinstitutioner som kan vara villiga att härbärgera oliktankande.

Som tillägg till den ortodoxa fasaden kan det också vara till nytta att utföra forskningar på det som är känt som det ortodoxa sättet, och till exempel använda sig av dubbelblinda slumpförsök. Den parapsykologiska forskningen har gått denna väg, och som resultat av detta utförs den mycket mer "vetenskapligt" än den mesta ortodoxa vetenskapen.

Ibland är detta inte nog. Idéerna är alldeles för hotfulla, till och med när de kommer från de mest ansedda forskarna vid respekterade institutioner, och när de

granskas med hjälp av den korrekta vetenskapliga forskningens alla metoder. I detta fall kan det vara till nytta att grunda särskilda vetenskapliga tidskrifter, med de högsta kriterier, för att göra ämnet trovärdigt och ge dem som arbetar inom det en punkt att samlas kring. Parapsykologiska tidskrifter fyller denna funktion.

Ju mer ett område kan forska och ta fram resultat som ser ut som konventionell vetenskap, desto lämpligare är denna strategi. Till slut kommer den imiterade vetenskapen att bli tagen för – och vara – äkta vara. En nackdel är att om man presar in ett forskningsområde i en vetenskaplig mall, så kanske man utesluter några av dess mest spännande och provocerande aspekter. Om dessutom de fientligt inställda hävdvunna intressena är mäktiga så kanske de oliktankande inte blir accepterade, hur mycket de än kopierar den vetenskapliga modellen.

Att inrikta sig på kanaler med lägre status

Om det är omöjligt att få in en fot på de mest ansedda tidskrifterna och konferenserna, så kanske man kan hitta folk som hör på i mindre statusbundna miljöer. Det finns tusentals tidskrifter och alla slags konferenser, med alla tänkbara stilar, inriktningar och statusnivåer. Genom att välja en kanal som bjuder mindre motstånd mot oortodoxa idéer kan man kanske få åhörare, och om man börjar där så kanske vissa människor inom området kan ge kommentarer, kritik och stöd. Detta kan bli grunden till en skärpning av argumentationen och större trovärdighet. Det finns till och med vissa tidskrifter som specialiserar sig på arbeten som utmanar ortodoxin, till exempel *Speculations in Science and Technology* och *Medical Hypothesis*.

Det ligger inget vanhedrande i att publicera sig i media med lägre status. De flesta forskare kommer trots allt under hela sin karriär aldrig publicera sig i sitt områdes ledande tidskrifter. Det är vettigt att åtminstone publicera sig någonstans hellre än inte alls. Å andra sidan är det lättare att ignorera en utmaning om den bara presenteras i media med lägre status.

I fråga om fluorideringen har kritikerens största svårighet länge varit att publicera sig i huvudfårans tandläkartid-

skrifter. Den australiske tandforskaren Geoffrey Smith kom inte förbi lektörerna i *Australian Dental Journal*, men lyckades i ett stort antal internationella vetenskapliga tidskrifter. Forskaren i tillämpad matematik dr Mark Diesendorf hade liknande svårigheter med att få sin kritik mot fluorideringen publicerad i tandläkartidsskrifter. Han slog igenom på allvar med en artikel i *Nature*, en mycket ansedd vetenskaplig tidskrift som inte kontrolleras av tandläkaretablissemangen (Martin 1991). Forskare som är kritiska mot fluorideringen har också grundat sin egen tidskrift, *Fluoride*.

Att värva beskyddare

Finns det, någonstans, en vidsynt vetenskapsman inom huvudfåran som är villig att ge ens idéer en korrekt granskning och att, om de verkar lovande, göra vad han kan för att försäkra sig om att de får det erkännande de förtjänar? Många utmanare tror att svaret måste vara ja och lägger ned stora ansträngningar på att finna denne svåråtgångade vetenskapsman. Tyvärr är de flesta vetenskapsmän alldeles för upptagna, ointelligenta eller otillräckligt vidsynta för att fatta den nya idén, för fördomsfulla eller för partiska till sin egen förmån, eller också har de för mycket att förlora på att förespråka någonting oortodox. En utmanares mest önskvärde beskyddare är någon som har en relativt hög ställning, utmärkt gottrenomme inom huvudfåran, goda meriter, gott om fritid och villighet att ta risker för ens egen skull. Det är mycket troligt att det inte finns någon som uppfyller alla dessa kriterier, men ibland finns det någon, så det kan löna sig att undersöka saken. Om man frågar några universitet om de kan rekommendera några vidsynta forskare på ett visst område, kan det mycket väl hända att man får reda på en eller ett par kandidater.

Vetenskapsmän med offentlig profil, i synnerhet de som meddelar sig med den breda allmänheten, är uppenbara måltavlor. David Suzuki, Paul Davies och framlidne Carl Sagan kan nämnas som exempel. Sådana människor är förmodligen alldeles överlupna med böner från folk som söker deras hjälp. Det är sannolikt bättre att leta upp någon som är känd inom sitt eget fack, men inte så mycket av andra.

En beskyddare kan vara till stor

hjälp. Det största problemet är att mycken energi kan gå till spillo om man söker en beskyddare när det i själva verket inte finns någon till hands.

Att söka ett annat auditorium

I stället för att försöka bli trovärdig bland ortodoxa vetenskapsmän kan man välja att söka ett annat auditorium, till exempel utövande yrkesfolk, folk som forskar inom andra ämnen eller den breda allmänheten. Vissa forskare i "alternativ hälsovård" delar till exempel ut broschyrer till matexperter och alternativterapeuter, publicerar artiklar i populära hälsotidskrifter och talar till grupper. Vissa parapsykologer har fått stöd från industrin, som är mindre fientligt inställd till det paranormala än rena vetenskapsmän.

Den stora fördelen med denna strategi är att den gör det möjligt att komma förbi de mest uppenbart fientliga intressena. Om "canceretablissemangen" motsätter sig en behandling som bygger på ett lätt åtkomligt ämne så finns det flera grupper som kan vara mottagligare, bland annat vissa patienter och anhöriga, alternativterapeuter och hälsokostbutiker. Denna strategi kan ha många förgreningar: att starta tidskrifter och nyhetsbrev och organisera konferenser, att upprätta regler och förfaranden för legitimering att intressera massmedia.

Att söka ett annat auditorium har också sina risker. Det kan leda till en isolerad alternativ gemenskap, som på grund av sina egna intressen inte kan inse sina egna brister. Det kan leda till förbindelse med bisarra bundsförvanter som kan komma att misskreditera det som i sig är förnuftigt. Det kan göra det svårare att bli accepterad av huvudfåran.

Varje utmanargrupp som skaffar sig ett betydande auditorium är ett tänkbart attackmål. Oliktänkande utan anhängare brukar man strunta i, men oliktänkande med många åhörare är ett hot mot huvudfåran. Därför kanske det kan vara lämpligt att lägga en fast grund av forskningserfarenhet och forskningsresultat, organisationer, nätverk och aktivistförmågor innan man allt för mycket blir en offentlig profil.

Att avslöja hur avvikande åsikter trängs undan

När angrepp görs mot oliktänkande och deras arbete är den bästa reaktionen att avslöja angreppen och använda sig av dem för att ge det ursprungliga arbetet större uppmärksamhet. Detaljerad dokumentation bör sparas om alla angrepp och en noggrann, återhållsam och samvetsgrant korrekt redogörelse färdigställas och användas för att avslöja angriparnas taktik. Det är dock ett misstag att bli alltför upptagen av det orättvisa i dessa angrepp, till exempel genom att processa. I stället bör uppmärksamheten alltid föras tillbaka till arbetet i fråga och till behovet av en korrekt värdering.

Oliktänkande måste vara beredda på allt. Bland alla trakasserier, reprimander, förflyttningar, avskedanden och andra liknande åtgärder kan motståndarna också ägna sig åt än grövre saker som att sprida lögner, förstöra dokument, öva utpressning mot dem som skulle kunna tänkas stödja saken och föra fram falska anklagelser. De flesta kan knappt tro vad som kan hända dem som hörs för mycket, inte ens när det händer dem själva! Det kan vara hälsosamt att läsa några berättelser om detta (Dempster 1997, Glazer och Glazer 1999, Martin 1997, Martin m. fl. 1986, Nader m. fl. 1972) och att läsa råden från folk som har sysslat med sådana fall (Devine 1997).

Att bygga upp en social rörelse

Om hävdvunna intressen gör det omöjligt att uttrycka vissa idéer eller att få dem accepterade så är i sista hand det enda som kan ändra på detta en förändring i samhället, inklusive beslutsfattandet och attityderna. Ett sätt att hjälpa till att åstadkomma en sådan förändring är att grunda en social rörelse, som man kan tänka sig som en lös allians av enskilda individer och grupper som verkar för en förändring i folks sätt att göra ett eller annat. Konventionella exempel är miljörörelsen, kvinnorörelsen, freds-rörelsen och antiabortrörelsen. Sociala rörelser utmanar normalt etablerade intressen. En framgångsrik rörelse kan själv bli ett hävdvunnet intresse, så som har skett med nyliberalismen. Vissa rörelser är inte lika uppenbara. Datorerna dök till exempel inte upp av sig själva. Det gjordes starka påtryckningar för att införa dem, något som ha kallats en "datori-

seringsrörelse" (Kling och Iacono 1988). Själva vetenskapen var en social rörelse under sina första år, då den utmanade det religiösa etablissemangen.

Isolerade oliktänkande kan lätt tystas, och det händer med de flesta som försöker varna. En rörelse har å andra sidan större möjlighet att man lyssnar på den, eftersom den förenar förmågor och resurser hos många likasinnade människor som engagerar sig för en sak och som kan stödja varandra. Det kan till exempel vara mödan värt att kontakta aktivistorganisationer som har anknytning till området. Många aktivister har god förmåga att analysera lokala maktstrukturer, att uppbåda stöd och att bygga upp kampanjer (Coover m. fl. 1981, Shaw 1996). Att bygga upp en social rörelse är inte någon snabb väg till framgång, men i det långa loppet kan det ge de bästa utsikterna till att utmana de hävdvunna intressena.

Vetenskapens sociala system har smitt oerhört starka länkar till stater och storföretag. Det har också utvecklat hävdvunna intressen i utbildningssystem, karriärstrukturer och organisatoriska arrangemang. I själva verket kan vetenskapen i sig ses som ett socialt problem (Restivo 1988). Många aspekter av den vetenskapliga praktiken lever inte upp till "vetenskapens" höga ideal som lidelsefritt sanningssökande. Om det finns något hopp om en förändring, måste de oliktänkande spela en avgörande roll. Om de skall åstadkomma några resultat måste de förstå att vetenskapen inte bara är ett kunskapssystem utan också ett maktsystem, och att de alltså måste vara förberedda på en kamp om makten lika väl som om idéerna.

Erkännanden

Jag vill tacka Don Eldridge och David Hess för deras värdefulla anmärkningar till utkastet av denna artikel.

Referenser

Abraham, John (1995): *Science, Politics and the Pharmaceutical Industry: Controversy and Bias in Drug Regulation*. London: ICL Press.

Barnes, Barry (1977): *Interests and the Growth of Knowledge*. London: Routledge & Kegan Paul.

Blissett, Marlan (1972): *Politics in Science*. Boston: Little, Brown.

Boffey, Philip M. (1975): *The Brain Bank of America: An Inquiry into the Politics of Science*. New York: McGraw-Hill.

Collins, Randall (1979): *The Credential Society: An Historical Sociology of Education and Stratification*. New York: Academic Press.

Coover, Virginia; Deacon, Ellen; Esser, Charles och Moore, Christopher (1981): *Resource Manual for a Living Revolution*. Philadelphia: New Society Publishers.

Dempster, Quentin (1997): *Whistleblowers*. Sydney: ABC Books.

Devine, Tom (1997): *The Whistleblower's Survival Guide: Courage without Martyrdom*. Washington DC: Fund for Constitutional Government, <http://whistleblower.org/gap/>

Dickson, David (1984): *The New Politics of Science*. New York: Pantheon.

Elias, Norbert; Martins, Herminio och Whitley, Richard (red.) (1982): *Scientific Establishments and Hierarchies*. Dordrecht: D. Reidel.

Freeman, Leslie J. (1981): *Nuclear Witnesses: Insiders Speak Out*. New York: Norton.

Glazer, Myron Peretz och Glazer, Penina Migdal (1989): *The Whistleblowers: Exposing Corruption in Government and Industry*. New York: Basic Books.

Hess, David J. (1992): *Disciplining heterodoxy, circumventing discipline: parapsychology, anthropologically*. I David Hess och Linda Layne (red.): *Knowledge and Society: The Anthropology of Science and Technology*, band 9 (s. 223–252). Greenwich, CT: JAI Press.

Kling, Rob och Iacono, Suzanne (1988): *The mobilization of support for computerization: the role of computerization movements*. Social plems. 35, 226.

Kuhn, Thomas S. (1970): *The Structure of Scientific Revolutions*. 2 upplagan Chicago: University of Chicago Press.

Larson, Magali Sarfatti (1977): *The Rise of Professionalism: A Sociological Analysis*. Berkeley: University of California Press.

Latour, Bruno (1987): *Science in Action: How to Follow Scientists and Engineers through Society*. Milton Keynes: Open University Press.

Martin, Brian (1979): *The Bias of Science*. Canberra: Society for Social Responsibility in Science.

Martin, Brian (1981): *The scientific straightjacket: the power structure of science and the suppression of environmental scholarship*. Ecologist, 11, 1, 33.

Martin, Brian (1986): *Nuclear suppression*. Science and Public Policy, 13, 312.

Martin, Brian (1991): *Scientific Knowledge in Controversy: The Social Dynamics of the*

Fluoridation Debate. Albany: State University of New York Press.

Martin, Brian (1996): *Critics of pesticides: whistleblowing or suppression of dissent?* Philosophy and Social Action, 22, 3, 33.

Martin, Brian (1997): *Suppression Stories*. Wollongong: Fund for Intellectual Dissent.

Martin, Brian; Baker, C. M. Ann; Manwell, Clyde och Pugh, Cedric (red.) (1986): *Intellectual Suppression: Australian Case Histories. Analysis and Responses*. Sydney: Angus and Robertson.

Mitroff, Ian I. (1974): *The Subjective Side of Science: A Philosophical Inquiry into the Psychology of the Apollo Moon Scientists*. Amsterdam: Elsevier.

Mulkay, Michael J. (1976): *Norms and ideology in science*. Social Science Information, 15, 637.

Nader, Ralph; Petkas, Peter J. och Blackwell, Kate (red.): *Whistle Blowing. The Report of the Conference on Professional Responsibility*. New York: Grossman.

Peters, D. P. och Ceci, S. J. (1982): *Peer-review practices of psychological journals: the fate of published articles, submitted again*. Behavioral and Brain Sciences, 5, 187.

Primack, Joel och von Hippel, Frank (1974): *Advice and Dissent: Scientists in the Political Arena*. New York: Basic Books.

Rahman, A. (1972): *Anatomy of Science*. New Delhi: National.

Restivo, Sal (1988): *Modern science as a social problem*. Social Problems. 35, 3, 206.

Shaw, Randy (1996): *The Activist's Handbook: A Primer for the 1990s and Beyond*. Berkeley: University of California Press.

van den Bosch, Robert (1978): *The Pesticide Conspiracy*. Garden City, NY: Doubleday.

Waldbott, George L. (1965): *A Struggle with Titans*. New York: Carlton Press.

Watson, David Lindsay (1938): *Scientists Are Human*. London: Watts.

ÖVERSÄTTNING: GUNNAR GÄLLMO.

Med författarens tillåtelse översatt från Journal of Scientific Exploration, vol. 12, No. 4, pp 605–616, 1998.

Brian Martin, Science and Technology Studies. University of Wollongong, NSW 2522, Australia.

brian_martin@uow.edu.au,
<http://www.uow.edu.au/arts/sts/bmartin/>

Humanisterna

Human-Etiska Förbundet har bytt namn till Humanisterna.

– Nu får vi en global identitet med den världsomfattande humaniströrelsen, förklarar förbundsordföranden Carl-Johan Kleberg.

Humanisterna, som är icke-religiösa, anser sig plädara för vetenskap och förnuft, ett sekulariserat samhälle och en etik som utgår från människan, inte från någon religion.

– Med det nya namnet vill vi i svensk kulturdebatt markera att begreppet humanism, förutom kopplingen till humaniora, är en livsåskådning, säger Carl-Johan Kleberg också och poängterar att det är viktigt att presentera humanismen som ett positivt livsåskådningsalternativ till kristendomen.

Men (red:s kommentar) kopplingen av begreppet humanism till ateism och agnosticism är tveksam. Begreppet i sig är inte icke-religiöst. I Sverige finns Förbundet för kristen humanism och samhällssyn (Johannishuset, Kungsgatan 30, 753 21 Uppsala) som ger ut Årsbok för kristen humanism.

Begreppet humanism kan alltså även religiösa människor använda om sin egen åskådning.

Värden i skolundervisningen

Tidskriften Religion och Livsfrågor, som ges ut av Föreningen Lärare i Religionskunskap, har ett temanummer om värdefrågor. Spörsmålet är vilka värden som skolan skall stå för.

Göran Bexell, professor i etik, skriver bland annat att skolan har en viktig uppgift i att förmedla och hos eleverna förankra de värden som vårt samhälle vilar på. Han skriver att människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan skall gestalta och förmedla.

Det vore fint om den filosofin kunde få sätta sin prägel på skolan, helst i ett eget livssyns- och etikämne som en förbättring av det gamla religionskunskapsämnet.

Bra vore om den gamla ”korvstoppningsfilosofin”, att skolans stora uppgift är att stoppa i ungdomarna kunskaper – av vilka den allra största delen snart glöms bort – kunde ersättas av en insikt att det vikti-

gaste för skolan är att dana goda personligheter. Den vanliga mobbningen i skolor och på arbetsplatser, kriminaliteten hos unga och nynazism innebär ett skolans misslyckande, och det beror ju på att skolan aldrig har sett värdefrågorna som något mycket viktigt.

Se Internet: <http://vgprojktet.gov.se!>

Sture Lönnerstrand ur tiden

Den 30 september avled Sture Lönnerstrand, 80 år gammal. I sin ungdom läste han medicin. Läkare blev han inte, men han skrev medicinska artiklar i veckopressen. Han studerade också konsthistoria, sanskrit, grekiska och hebreiska. Han var i första hand skribent och gjorde sig bland annat känd som en produktiv och framgångsrik science fiction-författare.

Sture Lönnerstrand var vegetarian och hade djupa andliga intressen. Han blev en yogi, och han var övertygad om återfödelsens verklighet. 1994 utkom hans bok ”Shanti Devi, en berättelse om reinkarnation” (Larson) som byggde på undersökningar, som han själv gjort i Indien.

Finns Gud?

I Dagens Nyheter 4 september, lördagsöndagsbilagan, skriver utlandskorrespondenten Kurt Mälarstedt om kreationismen i USA. ”Skolstyrelsen i Kansas, USA, har strukit jordens evolutionära utveckling ur läroplanen. Starka krafter anser att Bibelns skapelseberättelse är minst lika sannolik.”

I en faktaruta beskrivs i korthet två alternativ.

1. Bibelns skapelseberättelse: Gud skapade allt på sex dagar för 4000 år sedan.
2. Evolutionsläran: Det sker slumpartade genetiska förändringar hos individerna. De mest livsdugliga överlever och förökar sig. Därför uppkommer hela tiden nya arter, medan många gamla arter går under.

Men det finns andra hypoteser än dessa två extremer.

Att en evolution har skett, är tämligen uppenbart. Men den ser ut att vara styrd. Universum tycks vara planerat. Om man vill, kan man se detta som ett slags kompromiss mellan naiv bibeltro och naiv slumptro.

Det finns en intelligent faktor bakom världsallett. Detta torde i en framtid komma att betraktas som uppenbart.

Jag är du

En sufi-parabel:

En man knackar en natt på sin älskades dörr.

– Jag är här, säger han.

– Gå, säger hon.

Han går, men återvänder långt senare och knackar på nytt:

– Jag är här.

– Gå, säger hon igen.

Mannen går, och tillbringar lång tid långt från sin älskade, i ensamhet och grubbel.

Till slut återvänder han och knackar på nytt:

Du är här.

Hon öppnar.

När man läser detta, återgivet i Sydsvenskan 21 dec. -98, tänker man på den hinduiska idén ”du är detta”, som betyder att i grunden av sitt väsen är alla varelser detsamma.

Luther var annorlunda

Larsons förlag, känt för utgivning av böcker inom Sökarens intresseområden, framför allt skrifter av Paul Brunton, överraskar nu med två böcker om reformatorn Martin Luther: ”Martin Luther – liv och verk” av Luleå-prästen Martin Krauklis och ”Martin Luthers stora katekes” i en modern, lättläst översättning av Martin Krauklis.

Vi får veta att Luther inte alls var som vi trott. Han brukar avbildas som rundhyllt. Men man la på litet hull på bilder av fint folk på den tiden, av artighet. I verkligheten var Luther ganska mager. Så beskrivs han i många gamla texter. Han var också levnadsglad, kärleksfull och temperamentsfull, en verkligt levande människa, och kärleksfull fosterfar till 11 barn förutom sina egna sex. En sträng tråkmåns var han inte.

Silver till Åsa

Åsa Freij fick en delad andraplats i poesism i Umeå i maj i år. Deltagare från hela landet hade kvalificerat sig i tävlingar på hemorten.

Tävlingen går till så att man uppträder på scenen, och fem personer ur publiken är jury.

Tävlingsformen kommer från USA och kallas *poetry slam*. Åsa har även deltagit där. Hon har också tidigare gjort sig känd på lokala scener i Söderort med meningsfulla dikter.

Bibelkoden

I Alphaomega nr 4, 1999 skriver Drunvalo Melchizedek om den så kallade bibelkoden, som han ser som ett av sex viktiga mirakler i vår tid. Men han känner tydligen inte till att ord av det slag, som man med en särskild metod i dator har hittat till synes gömda i Gamla testamentet, även har påträffas i profan litteratur. Om detta kan man läsa på Internet. Använd sökordet bible code! Sökaren skrev om bibelkoden i nr 3, 1998.

Plågsamma djurförsök

Den fine kulturdebattören Jesús Alcalá har än en gång tagit till orda mot plågsamma djurförsök. På Dagens Nyheter Kultur kritiserar han den 30 september de djurförsöks-etiska nämnderna.

Vi läser bland annat:

”De första tio åren sade nämnderna nej till åtta ansökningar, 8 av drygt 5 700 ärenden! Från 1989 till januari 1998 blev 102 ärenden avstyrkta, 102 av 14 671 ansökningar. Under 18 år har således 0,5 procent av drygt 20 000 ansökningar avslagits.”

Jesús Alcalá skriver också att djurvännerna i de djurförsöksetiska nämnderna inte tas på allvar.

”Ärendena beslutas på löpande band, oviljan att göra utredningar är kompakt, ingen tid ges för etiska diskussioner. Och så alltså ett närmast konsekvent förlöjligande av de få lekmän som vågar komma med invändningar.”

Tallmogården förändras

Det välkända hälsohemmet Tallmogården i Sunnansjö har drabbats av två konkurser under loppet av två år. Man har haft för få gäster. De nya ägarna, Åke Ljungberg och Jan Agesand samt VD Mikael Lideborg förändrar nu Tallmogårdens profil så att den skall kunna drivas vidare. Den strikt vegetariska inriktningen upphör. Även ”vitt kött”, dvs fisk och fågel, serveras. ”Valfriheten prioriteras”, förklarar man.

Enligt Hälsa nr 10 åter nu 85 procent av gästerna på Tallmogården fågel och fisk Kaffe, öl och vin serveras också.

En stor vegetarisk buffé finns dock kvar.

Att Tallmogården nu kommit i händerna på folk utan ideologisk förankring i den vegetariska hälsorörelsen är bara att beklaga. En spådom: om några år kommer alla slag av djurkött att vara den ”mat” som framför allt serveras på Tallmogården.

Gimleskolan stängd

Gimleskolan – se Sökaren 6/1997 – som drevs i inspiration från Sai Baba, har stängts. Anledningen sägs vara att det kommit fram att Sai Baba gjort sexuella närmanden till pojkar.

Gurun skulle alltså ha en pedofil och/eller homosexuell erotisk läggning och velat tillfredsställa sina behov. Ingen rår för sin erotiska inriktning; den ligger i individens natur och torde följa honom genom livet.

Det har tidigare visat sig att några guruer, som levt i celibat, i hemlighet har haft sexuella relationer av något slag med kvinnliga elever. Ack, det kan inte vara lätt för en guru som omges av unga kvinnor att inte känna en fysisk åtrå till dessa. Så, förståelse och medkänsla kan vara på sin plats, och det gäller naturligtvis också Sai Baba. Men hans anseende tar förstås skada av de uppgifter som nu cirkulerar om honom.

Vi har letat efter informationer om detta på Internet men inte funnit några.

Right Livelihood Award

1999 års Right Livelihood Award går till arbete för solenergi, ekologiskt jordbruk, Amazonas ursprungsfolk samt arbete mot straffrihet för diktatorer.

Personer och organisationer i Spanien, Cuba, Colombia och Tyskland delar på det tjugonde priset, som de erhåller för sitt arbete för en hållbar mänsklig framtid.

Hederspriset går till dr Hermann Scheer för hans arbete med att främja solenergi över hela världen och avslöja kärnkrafts- och fossilbränslelobbyen, som blockerar en snabbare utveckling av solenergi.

Prissumman, som är på 1 800 000 svenska kronor delas av följande:

Den spanske juristen dr Juan Garces för hans arbete för att förre chilenske diktatorn Pinochet skall ställas inför rätta för brott mot mänskligheten.

Grupo de Agricultura Organica (GAO) för sitt arbete för ekologiskt jordbruk på Cuba.

Programmet för Konsolidering av Amazonasregionen (COAMA) i Colombia, som visar hur ursprungsfolk kan förbättra sin försörjning samtidigt som de bibehåller sin kultur och bevarar de regnskogsområden där de bor.

Gåvor

Bela Molnar, 50:-, Anne-Marie Hultman, 50:-, Povel Randén, 300:-, Gösta Fröbärj, 100:-, Folke Krantz, 100:-. Stort tack! Red.

MASSAGEBÄNKAR & -STOL

www.martinus.nu

... visar Program och information om verksamhet i Stockholm och i landet, uppgifter om litteratur, symboler etc. Stiftelsen Martinus Institut i Sverige

ETTÅRIG BILDOLKNINGSUTBILDNING

med Kristina Wennergren

NY KURSSTART VARJE HALVÅR I TRE STÄDER:

♥ Umeå v. 2, v. 31 -00

♥ Stockholm v. 4, v. 24 -00

♥ Göteborg v. 6, v. 29 -00

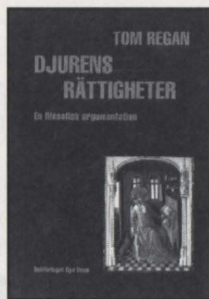
Bildtolkningscentret, Box 2145, 448 02 TOLLERED, Tel: 0302-320 37 Fax: 0302-320 72, Mobil: 070-213 50 43 E-mail: bildtolkningscentret@swipnet.se

Två religionshistoriska böcker:

Gunnar Gällmo: Några fakta om buddhismen.

Gunnar Gällmo: Några fakta om forn sed – en kort presentation av den fornnordiska religionen.

200:- styck (vid förskotts betalning ingår porto) från Buddhasanaförlaget, Box 5158, 102 44 Stockholm, pg 85 35 80-9

Djur är också människor

Djurens rättigheter. En filosofisk argumentation. Författare: Tom Regan. Bokförlaget Nya Doxa, 1999.

Den svenska upplagan har försetts med ett nyskrivet förord på 18 sidor, där filosofiprofessorn och djurrättskampen Tom Regan sammanfattar sina viktigaste ståndpunkter. Det finns de som säger att människan är ett djur, men Regan påstår snarare att djur är människor och därför skall åtnjuta grundläggande moraliska rättigheter.

Fast ändå, alla djur är inte människor, utan egentligen bara däggdjur över ett år gamla. Genom denna distinktion behöver Regan inte motivera binneke-maskens rättigheter, men i det svenska förordet utvidgar han kategorin moralberättigade individer till att omfatta även fåglar och möjligtvis andra arter.

Människodjuren har enligt Regan bevisligen varseblivningsförmåga (många är till och med i vissa avseenden bättre utrustade än homo sapiens) minne, självmedvetande, målsättningar, trosföreställningar, vilja och framtidsuppfattning.

Lägg ett saftigt köttben och en rostig hästsko framför en hungrig hund, så skall ni se att hunden inte är så dum att den biter i hästskon.

I förordet, där författaren tänkt vidare sedan sist, sätter han likväl ett frågetecken för det där med trosföreställningar.

Regan kommer till sin egen förvåning fram till mycket radikala slutsatser. All i dag förkommande djurindustri måste

avskaffas. All jakt på och fångst av djur måste upphöra. All användning av djur i vetenskapliga experiment måste stoppas.

Jag har svårt att följa med i Regans alla resonemang, men jag förkastar därför inte boken. Den har varit lärorik att läsa, eftersom författaren på filosofers vis drar de yttersta konsekvenserna av sina analyser och samtidigt tar upp kända filosofiska skolans syn på djur.

Anhängare av utilismen (en nyttomoral) tar han ordentligt i örat.

Visst har Regan rätt i att all misshandel av djur måste skarpt fördömas. Att låta djur pinas (vi har sett djurtransporterna på den europeiska kontinenten) för snöd vinning är inte godtagbart. Vi behöver ständigt analysera vår syn på behandlingen av djur och förbättra lagstiftningen. Djuren är inga automater, som 1600-talsfilosofen Cartesius menade. Vi behöver lämna medeltida tänkande bakom oss.

Rolf Ejvegård

Sådan är buddhismen

Introduktion till buddhismen. Författare: Chris Pauling. Förlag: Västerländska Buddhistordens Vänner, Stockholm 1998.

Denna skrift är ingen dum introduktion till buddhismen. Chris Pauling kommer dessutom med en del intressanta iakttagelser, som till exempel det faktum att Buddha faktiskt utvecklades i en situation som påminner om den vi har i dag. Tidiga buddhistiska skrifter berättar om ett samhälle med stort in-

tersse för tillvarons existentiella frågor. Meditationslärare tävlade med varandra, filosofiska skolor förekom i överflöd och offentliga religiösa debatter var ett populärt nöje, skriver han. Med andra ord: nyandlighet för 2 500 år sedan.

Buddhismen har ibland betecknats som en religion, ibland som en filosofi och i vår tid ofta som en terapimetod. Pauling fastslår att ingen av dessa kategorier täcker vad buddhismen står för. Som religion betraktad är den inte bara fri från dogmer som man måste tro på utan också fri från tron på en skapande gud. Som filosofi är den inte bara logik och förnuft utan också känsla. Buddhistisk meditation är inte heller en terapi i syfte att lösa psykologiska problem utan ett sätt att få tillträde till andra medvetandetillstånd. Positiva mentala effekter är snarare en biverkan och inte ett mål i sig.

Problemet att redogöra för buddhismen hos oss i väst hänger samman med att buddhismens själva natur tycks ligga utanför de kategorier vi västerlänningar vant oss att tänka i, menar Pauling. Denna svårighet som han pekar på framgår t ex i de försök som gjorts att översätta Den tibetanska dödsboken. Från Evans-Wentz första översättning till nyare försök finner man en anspänning för att finna västerländska ord, uttryck och begrepp, som gör bokens innehåll rättvisa. Samma problem har våra bibelöversättare haft, men där har olika begrepp med århundradenas gång knätsats och sjunkit in i vårt sätt att tänka. Så långt har varken buddhismen eller en rad andra livsåskådningar från olika delar av världen kommit hos oss. Inte minst därför är Paulings bok ett välkommet bidrag till förståelsen av vad buddhismen kan bjuda oss i dagens svenska samhälle.

Pauling tror för sin del att buddhismen är den andliga tradition som växer snabbast i världen i dag. Jag är inte så sä-

ker på den saken. Många sökare i vår nyandliga tillvaro vill ha en ledargestalt att inte bara hålla i handen utan också att följa och lyda. Denna form av osjälvständighet står i strid med buddhismens föreställning att människan själv, gärna med stöd av handledare som checkar varandra, kommer fram till en uppfattning. Att emellertid även buddhismen kan stelna i former ser vi lite varstans i världen där den finns etablerad sedan länge med uniformerade munkar och ceremonier som upprepas och förlorar den mening de eventuellt har haft.

Paulings lilla skrift är heltäckande i så måtto att den tar upp alla viktiga aspekter, och dessutom ger den en historik.

Bertil Falk

Gällmo om fornnordisk tro

Några fakta om forn sed. En kort presentation av den fornnordiska religionen. Författare: Gunnar Gällmo. Buddhasasana-förlaget, print-on-demand.

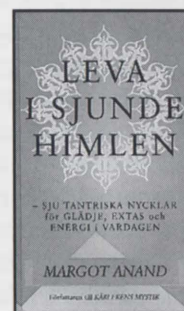
Den fornnordiska religionen, som förjagades för tusen år sedan av kristendomen, hade ingen katekes och ingen ärkebiskop. Den var inte en grundad tro som buddhismen, kristendomen och islam utan en lära i praktisk etik som hinduism och judendom och handlade sålunda i första hand om seder och bruk och sökte i viss mån förklara världsliga företeelser som jordbävning och åska. Gudarna var många och hade i mångt och mycket människors lidelser, önskningar och förhoppningar. De hade tillkommit i en kollision mellan varmt och kallt i ginnungagapet, asarnas föreställning om den stora smällen (the big bang), och skulle försvinna (åtminstone alla utom en handfull) i ragnarök, som påminner om dagens astronomiska teorier om svarta hål.

Gällmo skriver lättläst, rättframt, medkännande, friskt

och humoristiskt om vikingarnas världsåskådning, deras syn på det goda och onda, om gudarnas kamp mot jättarna och andra var- elser. Boken kan med behållning läsas av alla "nybörjare" i ämnet, men tycks underligt nog förutsätta kunskaper om österländska religioner, främst buddhismen.

Utmärkt är listan med namn- och termförklaringar, men den borde ha försetts med sidhänvisningar. Trycket är mycket tråkigt – är det ett resultat av stycktryck (engelska: print-on-demand)?

Rolf Ejvegård

I sjunde himlen?

Margot Anand är i botten psykolog, mer känd som författare till "Kärlekens mystik" 1998 (se Sökaren 5/98 sidan 23). Nu har hennes nästa bok kommit ut hos Energica. Den heter *Leva i sjunde himlen* med undertiteln *Sju tantriska nycklar för glädje, extas och energi i vardagen*. Bokens 256 sidor är översatta av Willy Pfändtner. Den är tryckt med ganska liten, tät stil och har inga bilder.

Extas är ett annat ord för höjdpunktsupplevelse. Det är då vi känner oss intensivt närvarande och levande. Det kallas "perioder av fullständig lycka och tillfredsställelse", som kan vara från några minuter till flera dagar eller t.o.m. veckor. Extasen kan gränsa till den kosmiska enhetsupplevelse som t.ex. Rut Dahlén och Martinus har beskrivit. Psykologer som studerat extas har funnit att vissa människor upplever sådana tillstånd of-

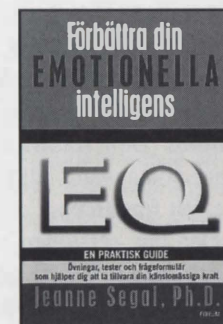
tare än andra. Med den här boken vill Margot Anand visa vägar till extasen.

De sju tantriska nycklarna avser de sju stora chakrana. Sju kapitel ägnas åt övningar som avser att öppna varje chakra och fylla det med energi. Ett annat huvudavsnitt handlar om extas i vardagslivet.

Kapitlen är uppbyggda kring meditationer, ritualer och andra övningar för att fylla kropp och sinne med mera liv. En del övningar, men långt ifrån alla, har tonvikten på sexuell eller sensuell upplevelse. Man kan göra övningarna ensam eller med en partner, somliga också i grupp. För övningarna skapar man ett "heligt rum" där man samlar "kraftföremål" för ritualerna. Det gäller att ta god tid på sig; somliga ritualer tar en halv till en timme.

Det här är en bok inte att läsa igenom utan att öva sig igenom. För den som vill försöka beskrivs övningarna omsorgsfullt. Det tar några månader att göra alla övningar, och ingen kan veta i förväg vad man kan få ut av en sådan inre resa. Vi stela och "lagoma" svenskar kanske behöver lite extas ibland?

Nils-Olof Jacobson

Känslans intelligens

Ännu en arbetsbok av ännu en psykolog. Hon heter Jeanne Segal och har skrivit *Förbättra din emotionella intelligens*. Boken är utgiven på Forum och har 248 sidor, översatta av Ulla-Stina Rask.

Emotionell intelligens betyder förmågan att bejaka, ut-

trycka och lyssna på känslor, också de "jobbiga" som ilska, rädsla och besvikelse. De uttrycker sig i kroppen, och de har något att säga oss. Om vi inte lyssnar på budskapet minskar vi våra möjligheter till de behagliga känsloupplevelser vi så gärna vill ha.

Boken diskuterar begreppet emotionell intelligens, och går igenom ett övningsprogram för "emotionellt muskelbyggande". Det finns avspänningsövningar att börja med, och frågeformulär på övningens olika stadier. De har karaktär av "deltentor", t.ex. "Gå inte vidare förrän du kan svara ja på fråga 1 och på två av de följande frågorna".

Den här boken kräver verkligen självdisciplin. Den tar några månader att arbeta igenom, med flera delprogram som vardera tar uppåt en timme om dagen, 28 dagar i följd. "Lägg till två dagar till de 28 för varje dag du missar. Om du missar fem dagar i sträck, börja då om från början."

Den som satsar på programmet kan säkert öka sin självkänedom, och kanske också sin livskänsla. Den late nöjer sig med att läsa boken, gå igenom testerna och ta till sig det som han känner sig ha användning för.

Nils-Olof Jacobson

Tala med djur?

Hur man pratar med djur heter en bok av Penelope Smith. Den är översatt av Carl G Liungman, har 198 sidor i fickformat och är utgiven hos Planetstadens

Böcker i Lomma. (Förr i tiden fanns ett ord i svenskan som hette "tala", men det är länge sen vi slutade tala med varandra. Numera pratar vi bara.)

Penelope var sedan barn- domen intresserad av djur och upplevde att hon kunde kommunicera med dem. Hon glömde bort denna förmåga, men återfann den som studentska, då hon fick överta en rädd katt och lyckades få den lugn, genom att tala inte bara till den utan med den. Så småningom växte hennes rykte som "djurterapeut", och det blev hennes yrke.

Hon ger många exempel på hur hon genom vad hon upplever som telepatisk kommunikation har kunnat hjälpa djur och deras mänskliga vänner eller ägare med hälso- eller relationsproblem. Hon beskriver processen att kommunicera med djur i tre steg: observera lugnt, sänd ditt budskap, ta emot ett svar. Genom en särskild meditation kan man öva sig att "bli ett med djuret".

Man kan kommunicera med olika djurarter, inte bara husdjur. Penelope redovisar också misslyckanden: Med ett samhälle getingar i trädgården lyckades hon inte upprätthålla en fredlig samexistens, trots ihärdiga samtalsförsök. Getingarna svarade korthugget och vresigt, och till slut blev hon tvungen att avliva dem.

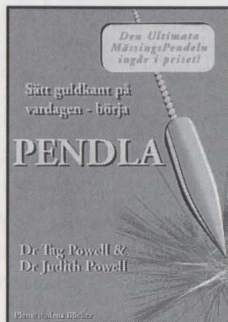
Mycket av det Penelope skriver om kontakt med djuren verkar klokt, insiktsfullt och praktiskt användbart. Hon visar en djup respekt för dem som levande väsen och individer. När hon diskuterar återfödelse blir det mer spekulativt. Många djur har "berättat" för henne att de i sitt senaste liv var antingen andra djurarter eller människor. "Jag träffade en gång en jaguar som missmodigt gick fram och tillbaka i en bur i en zoologisk trädgård och vrålade. Jag tyckte mycket synd om den, så jag satte mig intill burens och frågade den

varför den hade hamnat där. Han svarade med att sända mig bilder av hur han i sitt förra liv som människa hade tjuvjagat stora kattdjur, bl.a. jaguarer."

Sådan kan vi ju inte veta något om, det förblir trosfrågor. Penelope verkar övertygad om att de svar hon uppfattar från djuren alltid är riktiga.

Penelope ger också allmänna råd om hur vi ska sköta om djuren så att de kan trivas och må väl. Djurägare kan säkert finna boken praktiskt givande, och för oss andra kan den vara både roande och tankeväckande.

Nils-Olof Jacobson

Pendla silver i Lomma?

Sätt guldkant på vardagen – börja PENDLA heter en liten trevlig bok av Tag och Judith Powell. Den har 137 sidor i behändigt format, är översatt av Susanne Rangström som också är utgivare på sitt förlag Planet-stadens Böcker i Lomma. – Vid köp av boken medföljer "Den Ultimata Mässingspendeln". Det är en liten pendel i lagom lång kedja, mycket lätt att använda. Den kommer i en liten färgglad tygpåse.

Författarna tituleras båda "Dr.", vilket innebär doktorstitel från "Institutet för psykorientologi i Texas". Det låter som ett intressant ämne att doktorera i; jag har aldrig hört talas om det förut. Kanske innebär det att orientera med hjälp av psyket, och det gör man ju med pendeln. Boken har kapitel om "kart-

pendling", dvs att på en karta pendla fram förlorade föremål eller gömda skatter. Det finns också en tävling med det innehållet. Någonstans i Lomma, inom ett område som visas på en karta i boken, har förlaget gömt ett 100 kronors silvermynt. De fem som först skickar in rätt markering om var det finns får ett sådant. Det anges inte när tävlingstiden går ut, så man får anta att den pågår tills fem rätta svar har kommit in.

Boken ger en lättmenig men ändå grundlig vägledning för den som vill utforska pendlandets konst. Den börjar med att välja eller tillverka en pendel, att träna sig i hur den fungerar och sedan använda den på alla tänkbara områden. Utrymme ägnas åt att upptäcka sjukdomar och hälsoproblem hos sig själv eller andra, att resa i det förflutna och framtiden, att finna skatter och borttappade saker, och att förbättra sina relationer.

Det finns vederbörlig varning om att "Innehållet i den här boken ska informera om ämnet som den handlar om. Denna information får ej och försöker på intet sätt ersätta eller förbigå föreskrivna medicinska behandlingar eller vanlig medicinsk vård".

Mitt eget tidigare pendlande har inte lyckats något vidare. Jag försökte t.ex. avgöra om spelkort utspridda med baksidan upp var röda eller svarta, men resultaten blev slumpmässiga. Boken ger lust att prova, eller öva, igen.

Pendeln kan ju användas som en lek, och som ett redskap att utveckla intuition. Om man genom pendlande kan få verklig paranormal kunskap, det är en annan fråga. Om någon anser sig ha fått det med hjälp av denna bok, så finns det säkert svenska forskare som är intresserade av att undersöka en sådan förmåga under kontrollerade förhållanden.

Nils-Olof Jacobson

Den transcendentala leken

Tarot kallas en kortlek med sammanlagt 78 kort, fördelade på "stora arkanan" med 22 kort och "lilla arkanan" med 56. Den senare anses vara föregångare till vår vanliga kortlek. Tarot har tusenåriga anor och finns i många versioner.

Osho, som levde 1931-90, var också känd som Bhagwan Shree Rajneesh. Hans liv och lära har haft djupt inflytande på många västerlänningar och inspirerat till konstnärliga uttryck, liksom till nya former av meditation och psykoterapi.

Nu har Susan Morgan, som lärjunge till Osho sedan 1975 mer känd under namnet Ma Deva Padma, gjort bilder till en ny Tarot som är byggd på texter av Osho. Det är en radikal förnyelse med bilder som inte alls liknar de traditionella, och som bygger på ett nytt tankeinnehåll. Bara grundstrukturen är densamma. Den traditionella Tarot har ofta använts till förutsägelse om framtiden, "divination". Den här versionen avser att ge nya infallsvinklar på det som sker just nu, och på så sätt stimulera intuition och kreativitet.

I en kassett finns korten, med suggestiva och uttrycksfulla bilder, och en bok på 176 sidor. Varje kort presenteras på ett uppslag med bild, kort tolkning och en text av Osho.

Osho Zen Tarot ges ut av Energica Förlag. Översättningen är gjord av en kvinna som förmodligen har ett svenskt namn

också, men här kallar sig Ma Dharma Para. Jag finner bara skönhetsfläckar i två rubriker: På sidan 102 har hon glömt att översätta "Celebration" som ju på svenska heter Firande. På sidan 120 tycker jag det är synd att använda rubriken "schizofreni", som på svenska är så starkt bunden till en sjukdomsdiagnos, när "splittring" hade varit klarare. I övrigt är språket klart och vackert.

Texterna ger Oshos personliga variant av zen-filosofi. Den innebär att vara levande i nuet. Till exempelvis kortet "molnnekten" med rubriken "kamp" finns denna text:

"Ena stunden fanns det här, nästa stund är det borta. Ena stunden är vi här, nästa stund är vi borta. Och hur mycket väsen gör vi inte för denna lilla stund – så mycket våld, ambition, kamp, konflikt, ilska, hat. Bara för detta lilla ögonblick! Bara i väntan på tåget på stationen och ställer till så mycket oväsen: bråkar, sårar varandra, försöker att äga varandra, bestämma över varandra, dominera varandra – all denna politik. Och sedan kommer tåget och du är borta för evigt."

Själv har jag tidigare varit ganska skeptisk till Osho, och har inte läst något längre verk av honom. Många av de här texterna uttrycker djupa insikter, och jag har fått mer respekt för honom.

Kassetten har undertiteln *Det transcendentala zenspelet*. Det är lockande att spela. Det finns förslag på olika sätt att lägga och använda korten. Kombinationen av bilder och texter kan fungera som startpunkt för meditation eller självutforskande. Annars kan man, i Oshos anda, ta det som en lek.

Nils-Olof Jacobson

Hej Sven!

Det var en hel del intressant i nr. 4 av tidningen och som jag uppskattade att läsa, men däremot har jag tyvärr en del invändningar mot en del av det Du skriver i artikeln "Att lura sig själv". Jag tycker annars mycket bättre om att berömma än att klandra. Det jag vill vända mig mot är tonen i artikeln, eftersom jag tror att det är just den ton Du använder där, som får människor att sluta upp med att prenumerera på Din tidning.

Även om det ligger en hel del i det Du säger i artikeln så finns det olika sätt att framföra saker och ting på. Själv kände jag mig illa berörd av det Du skrev om Ambres och att han fått många "troende". Jag tycker väldigt mycket om och citerar gärna ur det Ambres förmedlar, men för den skull är jag inte "troende" med det jag lägger i ordet "troende" och det Du själv också förmodligen menar med "troende". Det ligger något nedlåtande och besserwisseraktigt i Din kritik som på något sätt sårar och det är väl ändå inte det Du menar får man hoppas! Jag tycker om kloka och visa ord, vem som än förmedlar dem. Det är inte personen som säger de kloka eller visa orden man "tror" på utan man gillar innehållet i det den kloka eller visa personen har att förmedla. Men vi är ju så ytterst personfixerade i vår kultur att vi alldeles tycks glömma bort det väsentliga, nämligen budskapet. För att ge ett exempel så ser vi upp till och dyrkar personen Jesus i stället för att "tro" på och ta till oss det budskap han vill förmedla med sitt sätt att leva och med det han sagt.

Sedan tycker jag, men förhoppningsvis har jag fel, att det finns någon sorts nedvärdering i det Du skriver om det vi kallar det omedvetna hos människan, som om det inte vore något att fästa avsikt vid och bry sig om eller som om det som kommer från det omedvetna skulle vara oviktigt eller inte existerande. Det omedvetna borde egentligen döpas om till det okända och kanske är det just den delen av människan, som närmare borde utforskas för då skulle det

förmodligen komma fram, precis som Jung sagt, att det är den delen av människan som förmedlar kontakten med det vi benämner Gud. Och den Guden är inte den gammaltestamentliga, utanförstående objektive Guden utan en skapande och upprätthållande kraft som trotsar varje försök till beskrivning, men som finns i alla människor likaväl som i allt som omger oss. Denna kraft försöker komma till tals med oss på olika sätt och kanhända är det sannaste och riktigaste sättet just genom vårt omedvetna. Våra drömmar sägs ju vara direktmeddelanden till oss från det omedvetna och därigenom också från Gud. Så jag tror nog att man lurar sig själv mycket mera om man anser, att man, med de medel som vetenskapen nu har sitt till förfogande, kan avfärda allt det som sägs vara kanaliserat som oviktigt och ovidkommande. Är det för oss människor något viktigt och riktigt som förmedlas på det sättet kan åtminstone inte jag se något ont i att tillåta sig att gilla budskapet i det kanaliserade utan att för den skull bli kallad "troende".

Med vänliga hälsningar från Stina (Carlsson)

Bästa Stina!

Att du uppfattar en "ton" i artikeln kan bero på att du är kvinna. Du färgar själv orden med din känsla. Jag ser bara att artikeln innehåller viktiga påpekanden och resonemang i sak. Du ger exempelvis ordet troende en negativ innebörd. Men det anger ju att någon tror på en sak. Och det är ganska många som tror på Ambres. Jag har svårt att förutse hur de ord jag använder kan färgas av läsare.

En annan sak är, att det ju är svårt att inte synas ha en ovänlig ton, när man skriver kritiskt, även om det är i all välmening. Den som tror på något som kritiseras, blir väl ledsen. Ändå kan kritik många gånger vara angelägen och öppna ögonen på några.

Beträffande det omedvetna: Om något, som sägs, härrör ur det omedvetna själslivet hos en människa, så är det något annat än ut-

talanden från Gud, Jesus, ärkeängeln Mikael, valar, delfiner etc. Eller hur? Och nog är det så att många tror på utsagor genom medier just för att de antas komma från någon ande i besittning av en högre visdom. Om de trodde att det hela kom från mediets eget omedvetna, skulle de nog inte bli intresserade – även om det omedvetna kan ha insikter som går utöver den vakna människans kunskap.

Men även jag tycker ibland att mediala utsagor synes subtila, exempelvis en del som sagts av Ambres, Ken Carey och källan till A Course in Miracles, som är "Jesus".

Du tycker att jag framträder som något av en besserwisser. Jag vet inte vad du menar med det ordet. Om det syftar på en person som har en bestämd uppfattning i en sak, vilken skiljer sig från många andras mening, så är vi väl en besserwisser litet till mans.

Din vän Sven

Vänligen publicera följande:

Helige Ande, Du som löser alla problem, Du som lyser upp min väg så att jag kan nå mina mål, Du som skänker mig den gudomliga gåvan att kunna förlåta och glömma allt ont som skett mig, Du som är med mig i livets alla skiftet. i denna korta bön vill jag tacka Dig för allt och återigen bekräfta att jag trots alla materiella bländverk aldrig vill skiljas från Dig. Jag vill vara hos dig i den eviga härligheten Tack för att Du i nåd ser till mig och de mina.

Be denna bön tre dagar i sträck. På den fjärde dagen får man det man bitt om. När du fått vad du bitt om måste Du publicera bönen samt Dina initialer.

BE

Ett likartat brev har kommit till Sökaren, undertecknat "V.S."

INRE HARMONI

Sveriges största alternativmessa

KROPP
&
SJÄL

Allt inom
New Age

Ring för
program!

Med utställare från hela landet

- ♥ Huskvarna/Folkets Park 4-5/3 2000
- ♥ Göteborg/Exercishuset 1-2/4 2000
- ♥ Falun /Lugnet 6-7/5 2000
- ♥ Flera städer hösten 2000

Gratis föredrag, scenprogram, spå dig, astrologi, aura-fotografering, handläsning, numerologi, akupunktur, massage, healing, naturmedel, örter, stenar, kristaller, indianhantverk, smycken, litteratur för självutveckling, CD-musik, meditationskassetter m.m.

Är Du utställare - ring och prata med oss om vår lågprisprofil!

ARISTO 2000, Britt Rudolffson, Småbränna 37, 914 95 GRÄSMYR, E-mail: aristo2000@swipnet.se
Hemsida: <http://home.swipnet.se/aristo2000>
Tel: 0930-702 53, 0930-702 54, Fax: 0930-702 12
Mobil: 070-339 00 85 och 070-213 50 43

Internet – en allvarlig lekplats

Vad är det som mest liknar psykoanalys? Dvs. den populära föreställningen om psykoanalys – att ligga på soffan och associera fritt. Jag skulle svara: Att surfa på nätet. Att börja på en sida, vilken som helt, och klicka sig vidare på länkarna och hamna någon helt annanstans än där jag först tänkte mig. Jag såg t.o.m i en datatidning en tävling om att finna Internets "diameter", ungefär som om det vore fråga om rymdforskning. Internets diameter är det antal klick som behövs för att enbart med musen komma från en viss sida till en annan tämligen slumpvis vald sida. Jag vill minnas att tolv musklick var det hittills lägsta någon hade lyckats med.

Flera av mina egna favoritställen har jag faktiskt funnit genom sådant fritt associerande, "surfande". Vilka vågor man helst följer med beror ju på ens intressen. Här är några sidor inom Sökarens intresseområden. De kommer i mer eller mindre slumpartad ordning – som på nätet. De här ställena tror jag är tämligen stabila, och finns förhoppningsvis kvar när tidningen kommer ut.

www.viewzone.com

är en av mina favoriter, en elektronisk tidskrift om udda ämnen. Den har kritiskt granskande artiklar om teknik och militära projekt, men också om allehanda ämnen "on the fringe", välskrivna och välillustrerade.

http://paranormal.miningco.com

är en av flera samlingsplatser för sidor om allehanda paranormala och ockulta fenomen.

www.crystalinks.com

är en annan.

paranormal.about.com/gi/pages/mmail.htm

Här kan man prenumerera på ett nyhetsbrev som kommer varannan vecka, med mängder av länkar till platser om allehanda märkliga företeelser. En del av dem kommenteras kort. Det brukar finnas några godbitar i varje nummer.

www.summum.org

Somliga webbplatser är så bildmässigt vackert eller spännande gjorda att det är en ren njutning att klicka på dem. Det här är en sådan, hemort för ett märkligt samfund byggt på gammal egyptisk filosofi, kryddad med lite tantra och allehanda egna idéer. De har byggt sitt tempel i form av en pyramid – i mormonstaden Salt Lake City, av alla ställen.

www.esotericart.com

Här finns en samling utställningar av konstnärer, inspirerade av allehanda mystik och ockultism.

www.worlditc.org

är en samlingspunkt för instrumentell transkommunikation, dvs forskning kring kontakt via dator m m med vad som möjligen är levande väsen i en annan dimension.

www.algonet.se/~shekinah/snit.htm

är den svenska motsvarande sidan.

www.emofree.com

är ett ställe jag ofta återkommer till å arbetets vägnar. Det tar upp "energitrapier", något som än så länge räknas till alternativa terapier men som väcker intresse bland allt fler psykoterapeuter. Fungerar gör de i varje fall ofta, fast man ännu inte kan förklara hur.

www.coralcastle.com

beskriver en märklig sevärdhet i Florida, USA: En samling stenmonument med flera ton tunga stenar, egenhändigt uppförda av en liten spenslig man, under loppet av många år. Han påstod sig ha funnit hemligheten hur pyramiderna byggdes – hade han rätt?

www.zetatalk2.com

är ett ställe för dem som är intresserade av allehanda profetior om jordens framtid, med omvälvande omvälvningar.

www.cropecircleconnector.com

har mängder av vackra bilder av 1999 års sädesfältscirklar, med allt mer komplicerade mönster, och spekulationer om hur de kommer till.

Jag skulle kunna fortsätta länge, men vart och ett av dessa ställen har ju mängder av länkar. Till slut en allvarlig sida, som det finns anledning att besöka varje dag.

www.thehungersite.com

ägnas världssvälten. Märkligt nog kan man ge mat till någon genom att klicka på en knapp, en gång om dagen från varje dator. För varje klick skänker sponsorer pengar till ett FN-projekt, och resultatet blir att någon hungrande får en kopp ris eller motsvarande. Vilket dagsresultatet blir beror dels på hur många företag som för dagen ställer upp som sponsorer, dels hur många personer som klickar runt om i världen. Jag övar mig att etablera en fast vana att gå dit varje dag, och det lyckas snart. Gör sammalunda!

Nils-Olof Jacobson

Är utomjordingars närvaro på jorden bevisad?

Amerikanska kirurger har opererat bort främmande föremål från kroppen på personer som säger sig ha blivit kidnappade av utomjordingar.

Amerikanen Roger Leir är fotläkare med en doktorsgrad i fotmedicin. Han blev tidigt intresserad av UFO-gåtan och är medlem i den seriösa UFO-undersökningsorganisationen MUFON.

Vi har tidigare berättat om honom på grundval av artiklar som han själv skrivit. Nu har jag också läst hans bok "The Aliens and the Scalpel" (Granite Publishing) som kom 1998. Där berättar han utförligt om uppseendeväckande operationer och händelser däromkring.

I juni 1995 lyssnade Roger Leir till ett föredrag av UFO-forskaren Derrel Sims, som berättade att flera personer som säger att de blivit bortförda av utomjordingar och därefter föremål för undersökningar och fysiska ingrepp, också tror att de fått främmande föremål inopererade i sin kropp.

Efter föredraget gav Roger Leir Derrel Sims ett erbjudande: om vittnen ville bekosta sin resa till Los Angeles, så skulle han utan kostnad operera bort dessa föremål!

I augusti 1996 opererade Leir och en kollega bort föremål från fot och hand på två patienter. Senare följde operationer på ytterligare sex personer, bland annat i skuldra, ben, häl och käke.

Föremålen var mycket små, några millimeter. De omgavs av en vävnad, som till en början inte kunde avlägsnas. Förvånande var att det i de flesta fallen saknades inflammation i vävnaden omkring de främmande föremålen. Kroppen reagerar ju alltid med inflammation som försvar mot inträngande främmande föremål. Däremot fanns överraskande mycket nervceller. När föremålen utsattes för ultraviolett svart ljus, utsände nästan alla ett starkt grönt ljus, samma färg som man funnit på huden hos en del bortförda efter en upplevelse.

Själva metallföremålen, som opererats bort, var gråa eller vita och hade en

oregelbunden yta. De var starkt magnetiska.

Den omgivande vävnaden bestod av protein coagulum, hemosiderin och keratin. Alla dessa tre ämnen förekommer naturligt i kroppen, men, såvitt Leir och hans kollega Sims funnit, inte i den kombinationen.

En anmärkningsvärd detalj som Leir nämner är att alla de främmande föremålen opererades bort från den vänstra sidan av kroppen. En annan detalj är att alla de opererade personerna kände en obetvinglig lust att äta salt föda.

Den viktiga frågan vilken användning dessa främmande föremål har, varför de har opererats in i kroppen, har ännu inte besvarats, när Leir skriver sin bok.

Roger Leir berättar att det var mycket svårt att få de nödvändiga testerna utförda. Laboratorierna skulle ha bra betalt, det var inte lätt att få fram pengarna, och det tog tid med undersökningarna.

Som en slutsats – "men inte sista ordet" – skriver Leir: "När vi ännu inte fått in alla undersökningsresultat, vad kan vi på nuvarande stadium säga? Det mesta av den metallurgiska analysen tyder på att dessa föremåls struktur har utomjordiskt ursprung. Föremålens sammansättning inkluderar metaller vilkas isotopiska proportioner är sådana att de tydligt inte kommer från jorden. Dessutom är formen hos dessa föremål sådan att de tydligt har gjorts med precision och inte är en följd av naturliga processer. Om dessa vetenskapliga slutsatser inte motbevisas av senare analyser, kan vi dra den bestämda slutsatsen att några människor, som

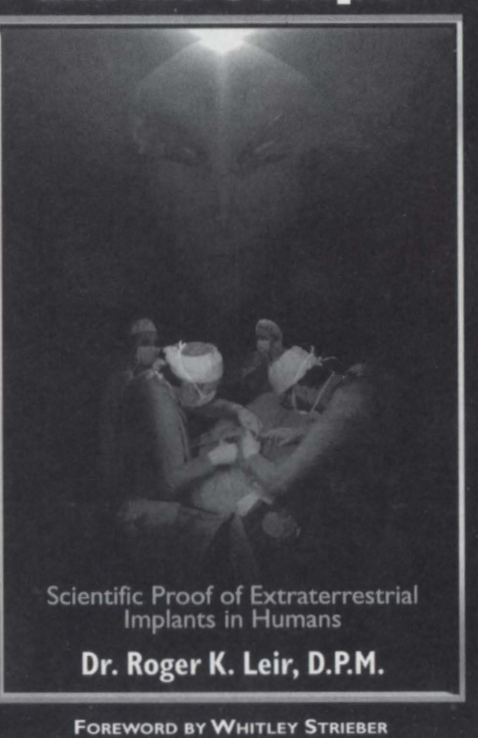
berättar att de blivit kidnappade av utomjordingar, har icke naturligt tillverkade föremål i kroppen; dessa föremål är bevisligen av utomjordiskt ursprung. I kortet har vi nu hårda fysiska vetenskapliga bevis för pågående utomjordisk närvaro på jorden!"

Roger Leir har rönt stor uppmärksamhet i amerikanska media, och han har hållit föredrag i många länder.

Man kan tillägga att det finns ett stort antal vittnen till operationerna, som utfördes av dr Leir själv (fötterna) och två andra kirurger.

SM

the Aliens and the Scalpel

No Mind Gathering för att släppa taget i Ängsbackaanda

Reportage: Åsa Freij

I dagarna tre på toppen av huvudstaden, närmare bestämt på Skansen, firades livet i ett arrangemang av Ängsbacka kursgård: en *No Mind Gathering*.

Det engelska ordet mind syftar bland annat på tänkandet. No mind kan betyda: Tänk inte – upplev och känn! Man inspirerades att göra sig av med handikappet att "vara uppe i huvudet" och i stället vara i hela sitt jag och i kontakt med sina djupare känslor, vilket inte alls innebär att glömma kroppen. Här gällde kroppens frihet i högsta grad, mycket dans till medryckande musik och en hel del kramar och annan kroppskontakt (inom anständighetens ram).

Deltagarna värmdes upp sig med dans. Genom den lossas man spänningar i kropp och själ, tröttnar ut sig och sina inre motstånd och blir därmed mer öppen för kontakt med sitt inre eller med hela den tillvaro som vi alla sägs dela.

Man dansade spontant, mest var och en för sig som man ville, men samtidigt tillsammans i en dynamisk grupp-samvaro. Här träffades också glada människor från olika andliga grupper. Reportern växlade till exempel några ord med Dana Hofford, en hängiven anhängare av Vartman. Dana tyckte det var kul att vara med bland andligt intresserade människor och tyckte inte att man behövde vara anhängare av någon speciell lärare för att ha utbyte av denna sammankomst. (Jag trodde då att sammankomsten arrangerades i

Osho-anda.)

Redan på väg uppför de dryga backarna till Bredablick högst uppe på Skansen i skymningen fredagen den 17 september, då No Mind Gathering började, mötte jag en inbiten "Osho-fan", en veteran inom Osho-rörelsen, översättaren av Osho-texter, Deva Das, som har en egen liten kursgård, Loka ashram utanför Delsbo, och är lärare inom waldorfpedagogiken. Vi börjar mitt i andfåddheten där i uppförbackarna med pressväska respektive rygsäck att livligt diskutera filosofi innan vi vet vem den andra är – bara det här:

– Ska du också till No Mind Gathering?

– Ja, och du också?

Det slutar med att vi spelar upp en scen såsom de buddhistiska studenterna gör, när de övar sig i logiskt och filosofiskt tänkande, duellerar med ord men med en riktig kroppslig gest av att leverera en fråga som ett florettstick, stiga tillbaka och avvakta om den andre klarar att ge ett bra svar.

Så mötet med Deva Das var en stiltypisk inledning till den avspända stil som präglade denna livsfestival. Senare får jag höra hans historia om hur han

Osho-lärjungen Deva Das och Åsa Freij diskuterar livligt filosofi på Skansen.

Kramar vid Ängsbacka-folkets sammankomst.

mötte "gurun som var tvärtom", som det sades om Osho i Indien, där Deva Das var och "guru-shoppade" (hans egen vokabulär) för många år sedan.

Unga Susanna berättade hur det är att vara upplyst – som hon anses vara och som hon själv tycks hålla med om att hon är. Och hon framhöll att det inte är något märkvärdigt att vara upplyst eller att man är särskilt mycket annorlunda än andra eller i jämförelse hur man var före upplysningen. Men man är mer i nuet, utgår inte från sitt ego och styrs inte av sina känslor och projektioner – även om man kan vara litet nervös som jag är nu när jag framträder inför er, sa hon.

– Men jag skulle aldrig låta mig hindras av sådant längre; man har distans.

– Det är kul med upplysta mitt ibland oss, vilka börjar poppa upp alltmer i vår tid, sa en deltagare, Lars-Erik Eriksson från Härnösand, som uppskattade Susanna och hennes framträdande. Hans fru Agneta, bibliotekarie med många sökarår på olika håll bakom sig, berättade litet om sitt sökarliv. Hon ville gärna bidra till att få bort den litet oseriösa stämpel som Osho

Omfamningar och nära, förtroliga samtal.

fått på sig. Enligt Agneta var han den bästa – ingen annanstans hade hon funnit så

mycket visdom som hos honom (det hon läst och hört på band) en utomordentligt fin kombination av meditation, helhetstänkande och teoretisk kunskap. Hon framhåller att han faktiskt var professor i filosofi.

Nåväl, på No Mind Gathering fortsätter den uppsluppna aktiviteten med en

programpunkt, tydligen känd och uppskattad från tidigare evenemang, som kallades "singel mingel", det vill säga att ensamstående blandar sig med varandra. Detta var också inom anständighetens gränser. Övningen gick helt enkelt ut på att man skulle lära känna någon väl. Därigenom skulle man också lära känna sig själv

bättre, iakttä de känslor som kom upp, när man anförtror sig åt en annan människa. Man letade upp en partner, gärna av motsatt kön, och satte sig tillsammans med denna på en madrass, och man turades om att tala ur hjärtat. Man fick gärna vara mycket nära varandra och kroppskontakt uppmuntrades (inom rimliga gränser).

Bland övriga programpunkter på denna sammankomst: heart dance, disco, övertonssång, ljudhealing, sacred silence samt en film från Ängsbackafestivalen i somras. Många av deltagarna hade varit med där och såg denna Skansenträff som ett fint tillfälle att återses. Stor succé gjorde för övrigt den kände engelske gycklaren Jonathan Kaye.

Det var en träff med mycket litet teoretiskt innehåll och mycket upplevelseövningar.

Vi slutar därför nu denna text i den tystnad som lär ha med visdom att göra, och rekommenderar den som fått sin nyfikenhet väckt att själv pröva på, när nästa tillfälle ges, vad Ängsbackafolket har att erbjuda.

Drömskola via Internet

Vad kan drömmar säga oss?

Varje natt får vi meddelanden från vårt undermedvetna om våra fysiska behov, om vilka idéer som styr vårt handlande och om vår själs smärtor. Svårigheterna är att förstå vad drömmarna har att säga oss, eftersom vi med vårt vakna begränsade medvetande försöker omtolka drömmarnas raka bildspråk. Vi köper andras idéer om vad våra egna drömmar handlar om – vi associerar eller tar hjälp av symbolböcker. Vad vi egentligen borde göra är att träna oss i att se vad drömmarna har att säga oss rent konkret och ta till oss den informationen genom att ändra på vårt felaktiga beteende eller tankar.

Är Du intresserad att lära Dig mer om Dig själv genom dina egna drömmar så tar jag gärna emot drömmar via e-post eller per brev. Kostnad: 100 kronor plus ev. postförskott per svarsomgång.

Hemsida: http://home.swipnet.se/mind_in_west

Andriette Bågenholm är Barn- och ungdomspsykiater, diplomerad psykoterapeut i systemteori och har i många år varit involverad i drömmar.

ATT STUDERA ALTRUISTISK KÄRLEK

I sin bok **Altruistic Love** skriver harvardprofessor **Pitirim A. Sorokin** (d. 1968) att det funnits tider då mänskligheten framför allt behövt vetenskapliga upptäckter och tekniska uppfinningar eller estetiskt, religiöst och filosofiskt skapande. Men i dag, skriver han (1950) är ett rikligt etiskt skapande det som mänskligheten främst behöver. Vi kan klara oss och överleva, även om inga stora vetenskapliga eller tekniska framsteg görs under de närmaste hundra åren, men det måste ifrågasättas om vi kommer att överleva, ifall individers och grupper egoism förblir oförminskad och inte överträffas av skapande kärlek, agape och eros, där kärleken blir en dynamisk kraft som omformar individer och sociala institutioner och verkar inspirerande på kulturen och gör världen till en varm, vänlig och vacker plats.

Under sin forskning i kärlekslärans vetenskap har professor Sorokin funnit att kärleken är en verklig, livgivande kraft för den kärleksfulle själv. Altruistiska personer lever genomsnittligt längre än andra. Kärlek övervinner ensamhet och är det bästa medlet mot självmordstendenser. Att erfara kärlek och resultat därav är att få sann kunskap och det är någonting vackert och förskönande. Kärlek är frihet, frimodighet och skapande kraft och ett verksamt medel för att uppnå sinnesfrid och lycka. Kärlek är den bästa terapin mot hat, psykoser, olycka, elände och död.

Ett syfte med Sorokins forskning har varit att få kunskaper om den altruistiska människotypen, som vi vet mycket litet om. Många undersökningar har gjorts av negativa människotyper, kriminella, psykiskt sjuka, efterblivna, asociala etc., men vi har försummat att studera de positiva människotyperna, helgon, filantroper, ”goda grannar” etc. Sorokin och hans forskarlag har skaffat in upplysningar om altruisternas kön, ålder, hälsotillstånd, yrke, ekonomisk och social ställning, utbildning samt undersökt vad som gjort dessa människor till altruister, dvs osjälviska människovänner. Forskningsmaterialet som behandlas i *Altruistic love* har varit amerikanska ”goda grannar” och katolska helgon.

Den västerländska kulturen har blivit alltmer negativistisk, skriver Sorokin. I tidningar och tidskrifter ägnas förstasidorna åt hårresande mordfall, sexskandaler, perversioner och galenskaper. Sällan nämner man goda gärningar och det som verkligen är positivt. På samma sätt är det med film och teater, måleri och bildhuggarkonst, radio och TV. Sex, galenskap och brott utgör grovt räknat mellan 80 och 90 procent av det som behandlas inom de nämnda områdena. Inom andra områden är det på liknande sätt. Vi lever i en negativ andlig atmosfär, där det som är hjältemodigt, positivt, sant, gott och vackert skjuts undan som något egendomligt.

Sorokin anser att den negativa andan har manifesterat sig inom det vetenskapliga området bland annat i de många nedvärderande tolkningarna av människan, hennes kultur och värden. Mekanistiska, reflexologiska, biologiska, materialistiska, endokrinologiska, behavioristiska etc. förklaringar dominerar. Dessa tolkningar har fränkänat människan allt gudomligt, andligt, övermaterieellt, mänskligt. Människan har reducerats till en

Här några åsiktsartiklar som jag skrev för flera år sedan.

SM

eländig materiemassa, tillfälligt ihopkommen av naturens nycker.

Professor Sorokin hävdar att det är nödvändigt att vi ägnar mycket större uppmärksamhet åt allt positivt som människor förmår. Det är säkerligen en riktig och betydelsefull synpunkt.

Sökaren nr 7, 1969

DEN RELIGIÖSA ETIKEN

Den sanna etiken finns i någon form och i någon grad i alla de stora religionerna. **Muhammed** tillskrivs till exempel följande yttranden:

”Människosläktet är Allahs familj; den bästa bland människor är den som mest tjänar hans skapade varelser.”

”Detta vittnar jag om: att alla människor är bröder.”

”Muslim är den för vars hand och tunga andra människor är säkra.”

Buddha skall ha sagt:

”Medkänsla är det enda att lära sig och den enda hållningen i förhållande till allt som lever.”

”Välsignade är de som förtjänar sitt dagliga bröd på sådant sätt att ingen skada eller pina tillfogas levande varelser på jorden.”

”Skada inte andra med det som vore en plåga för dig själv!”

Mahavir, jainismens grundare, lärde:

”Betrakta varje levande varelse så som dig själv och skada ingen!”

Nanak, sikhismens grundare:

”Anse den människa helig vilken visar vänskap och sympati och gläder sig åt andras lycka.”

Lao-tse:

”Betrakta din nästas vinst som din egen vinst och din nästas förlust som din egen förlust.”

Från **hinduiska** vise kommer dessa yttranden:

”Kärnan eller summan av religionen är att se på alla levande varelser med vänliga ögon.”

”Vis eller lärd är den som behandlar allt levande med samma vördnad.”

”Att verka för andras välfärd är fromhet, och att tillfoga andra lidande är synd.”

Mose gav oss ”tio Guds bud”, och där finner vi bland annat uppmaningen ”Älska din nästa såsom dig själv!”.

Jesus byggde sin lära på de judiska profeternas förkunnelse. Han sa: ”Om någon vill vara den förste, så vare han den siste och allas tjänare.”

Baha’u’llah:

”Välsignad vare den som älskar mänskligheten.”

Sufirörelsen säger att det finns en moralprincip, kärleken, som har sin rot i självförsakelse och vars blommor är goda gärningar.

Den gyllene regeln ”Allt vad I viljen att människorna skola göra eder, det skolen I ock göra dem” finns i skilda varianter i alla de stora religionerna. Även **Konfucius** och **Zarathustra** tillskrivs liknande yttranden.

Sanningen om Guds vilja med människorna, att de skall tycka om varandra och behandla varandra väl, finns hos alla de stora religionsstiftarna, så man kan säga att det etiska ljustet är hos dem alla. När det gäller förhållandet till nästan, kan de vara vägledande. Men vi kan observera att de väsentliga etiska imperativen ofta i hög grad försvinner i mängden av teologi, berättelser etc.

Den etiska likheten hos religionerna är grundad i människans natur och det vi kallar samvetet. Skillnaderna mellan religionerna rör frågor om vilkas svar vi intet vet.

Sökaren nr 9, 1969

KONFORMITETSBEGÄRET

Det finns hos människan ett begär som kan vara starkare än allting annat. Det är konformitetsbegäret, d.v.s. viljan att vara som andra. Detta begär kan till och med vara starkare än självbevarelsedriften.

I människans psyke finns en stark tendens till anpassning, till att smälta samman med omgivningen. Detta är den yttersta orsaken till tobaksrökningen. Något biologiskt behov av tobak har inte människan. Men i en grupp, där rökning förekommer, kan den unga, kontaktsökande personen ofta inte handla annorlunda än att anpassa sitt uppträdande till gruppens – och så grundläggs i ungdomen ett skadligt beteende, som blir oerhört svårt att bryta.

Även spritvanor kan ha uppkommit på samma sätt. Den

unge har upplevt det som nödvändigt att ”dricka” för att inte bryta av mot ett accepterat beteende och riskera att bli betraktad som avvikande och utstötas ur gruppen. Eller också har det det på grund av psykets anpassningstendenser varit en naturlig reaktion att godta vänternas uppträdande som riktigt.

När det är fråga om något så exklusivt som vegetarisk livsföring är de psykologiska hindren givetvis stora. Och de finns redan på begynnelsestadiet, när man bara reflekterar över vegetarismens idé. Individen har inte kraft eller självförtroende nog att bryta av – varken i tanke eller handling – mot den grupp, den helhet, som samhället utgör. Tämigen spontant tycker man att vegetarianer är litet besynnerliga; de är i ett väsentligt avseende annorlunda, och individen har svårt att acceptera det annorlunda som riktigt på grund av den starka suggestiva kraften i mängdens beteende.

De flesta människor är starkt präglade av sin miljö. Deras uppfattningar och beteende inplanteras i dem av omgivningen. De övertar passivt andras värderingar och sätt att vara i en naturlig anpassningsprocess. För att kunna gå sin egen väg, bli en människa som får sin klokhet och sin styrka inifrån sig själv, som förverkligar sig själv efter sin egenart utan ständig påverkan av ett eljest enhetligt samhälles godtagna normer, för att alltså kunna tänka och handla självständigt fordras en psykisk kraft och medvetenhet som gör att individen står emot miljöns tryck.

Att utbilda en sund självständighet kan vara mycket svårt, ty miljöns värderingar smyger sig på en med utomordentlig styrka. Lömskt faller de en bildligt talat i ryggen genom massmedia, skolor, släkt, vänner, affärer. Utan att man har fattat vad som skett, sitter man alltmer fast i de allmänt godtaga föreställningarnas rävsax. Med åren stelnar psyket alltmer. Frigörelsen bör ske medan man är någorlunda ung i sinnet.

Det är lönande att avstå från tobak och alkohol – och även kött, snask, kaffe, kakor. Den kontaktsökande människa som finner det svårt att vara avvikande, kan nog ofta klara situationerna med litet påhittighet. Men många gånger kan risken att bli utstött på grund av vissa avvikelser i livsföringen vara överdriven.

Det är av betydelse för envar av oss att vi inte låter oss tanklöst drivas med i den allmänna malströmmen utan räddar oss upp på självbesinningens och det personliga ställningstagandets öar.

Sökaren nr 6, 1970

DET GUDOMLIGA

Dyrka ej en Gud om vilken du intet vet. Alla gudar är ju födda ur det mänskliga sinnet, och med ett levande väsen har de inget att göra.

Det gudomliga är Ande, som är universums substans och det inre i allt levande. Det är värt all vår ömhet, kärlek, förståelse och dyrkan. Det skapar världarna, och jagen blir till av dess väsen. I sin fullhet är det lycksalighet, kunskap, oändlig förmåga. I vårt andliga jag är vi del av denna mäktiga varelse, som

→

är universum. Vi är gnistor av Gud, fragment av Världsväsen-det.

Vår nya religion kan endast innebära dyrkan av det som Är, där man – liksom Buddha – avstår från att säga något om de yttersta tingen men verkar för kärlek till Det Levande.

Själén är i djupet av sitt vara odödlig. Vårt innersta är utan början och utan slut.

Vad som bör vördas och vårdas är Anden, som finns i det levande och är materiens grund. Ande är universums natur och förekommer i skilda former på olika nivåer av klarhet och lycka, som mikroskopiska varelser, grymma rovdjur, kärleksfulla filantroper och kanske högre väsen i andra världar ... Ande lider i många former men skapar världarna.

En identitetslära av hinduisk typ är framtidens religion. Vi bör dyrka vårt gemensamma centrum, som är Jag i oss, som är Gud, Verkligheten, Sanningen, en allsmäktig substans, ett alltomfattande väsen, som äger en mångfald olika "ögon" ut mot den i Ande existerande sinnes värld.

Det mildaste man kan säga om teologi är att det är en form av dåligt omdöme. Men, för den som tvivlar på att det andliga i vårt väsen är ett med Världssjälén, blir även identitetsläran bara teologi och metafysik. Fastän – kan den betvivlas?

Vi har ingen fullständig kunskap om Världsandens liv, långt ifrån. Men det är Anden som vi bör dyrka, den Ande som finns som Jaget och Det Inre i allt levande, och i alla former,

färger, klanger m.m.

"Tat twam asi" – jag är du, du är detta, vi är alla i grunden samma väsen. I sin yttersta konsekvens leder denna religion till gemenskap och kärlek.

Vi får avstå från att spekulera om de yttersta tingen. Inte heller reinkarnationen eller karmalagen kan säkerställas, utan kan betvivlas. Guds "godhet" likaså. All religion, som mänskligheten har skapat, har inneburit dyrkan av mänskliga föreställningar om utomvärldsliga ting. Hur väl de idéer, som vi haft, stämmer med verkligheten är ovisst. Vi får nöja oss med ett nolläge, där vi inte "tror" någonting men förnimmer att vi existerar som form och Ande, varav Ande är den universella substansen, Varats natur.

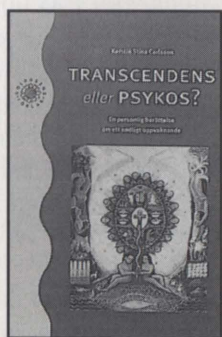
Vi äger alla vår tillvaro i ett gemensamt Jag, som vi erfar som botten i oss själva. Vi är mer än bröder och systrar, vi är delar av samma alltomfattande varelse. Vi är Ande, som är gudomlig, och detta är föremålet för vår kärlek och vår tro.

Det jag skriver här är antydningar, inte försök till övertygande resonemang. Dessa idéer fordrar inlevelse och självständigt fattande av envar; de kan inte bara läsas och förstås.

Jag menar att "dyrkan" av Ande, det som Är, är framtidsfolkets religion. Idén kan utformas i enskildheter på olika sätt efter vars och ens föreställningsförmåga.

Sökaren nr 6, 1971

NYHET!

Transcendens eller psykos?

av Kerstin Stina Carlsson

När Stina efter en drömkurs fick ett andligt genombrott hamnade hon på en psykiatrisk klinik. Diagnosen var psykos och hon drogades ner med tung medicin.

I den här boken, som är en spännande berättelse om en sökares öde och samtidigt en personlig resa i det inre, analyserar hon vad som hände henne. Syftet är att hjälpa andra i samma situation men även att få läkare m.fl. på psykiatriska sjukhus att förstå vad det handlar om.

Inbunden 175 s. 16 illustrationer. Pris 185 kr.
Sätt in pengarna på pg 459 27 24-1 och slipp portot!

SOLROSENS FÖRLAG
Box 417, 721 08 Västerås
tel/fax 021 – 12 90 76
www.solrosforlag.se

Ny bok från Nova Förlag

Naturandar och elementarväsen

Att arbeta med intelligensen i naturen

Marko Pogacnik är en modern forskare – från början skulptör – som i sitt mångåriga arbete med jordläkning har erövrat förmågan att se, beskriva

och kommunicera med naturväsen. Hans bok om deras uppgifter och betydelse borde läsas av varje nutidsmänniska. Självsäger han om sina allra första erfarenheter av elementarerna: Jag kände mig som en gäst som blev inbjuden till en okänd värld för att kunna berättas för mina medmänniskor om dess förvånansvärda skönhet och faktiska verklighet. 240 sid. Pris 195 kr.

Nova Förlag
Kungsg. 2 B, 223 50 Lund
Tel. 046-12 12 48

De etiska nämnderna

Det har i massmedia framkommit att stora missförhållanden råder i de försöksdjursetiska nämnderna. Ledamöter som vill skydda djuren från lidande utsätts för kränkande behandling av ledamöter som inte bryr sig om hur mycket djuren lider.

Ledamöten miljöpartisten Ulrika Sandén berättar enligt tidningen Djurens Rätt! att andra ledamöter skratade åt henne, och hon fick veta att hon inte borde få någon vård om hon blev sjuk. Till det uttalandet kan sägas följande.

Om plågsamma experiment på djur hade förbjudits för några årtionden sedan – frågan gäller *plågsamma* försök, inte djurförsök överhuvud taget – hade läkekonsten delvis fått söka andra vägar. Man hade tvingats att undersöka livsföringens, framför allt födans, betydelse för hälsa och sjukdom. Det hade kunnat ge värdefulla insikter. Vi kunde idag ha haft en betydligt bättre hälsa generellt i Sverige, om vi framför allt kommit fram till att vegetarisk kost, med råkost, är gynnsam för hälsan.

I vårt samhälle dominerar uppfattningen att lägre stående varelser måste finna sig i att plågas, om vi människor kan uppnå egna fördelar genom experiment som vållar dem lidanden.

Man kan undra vad dessa personer med svag känsla för djuren skulle säga om främmande varelser, mycket mer intelligent än vi, skulle utsätta oss för plågsamma experiment med motiveringen att de därmed skulle få ökad kunskap och bättre kunna bekämpa sina egna sjukdomar. Skulle icke-djurvännerna då nicka bekräftande och vara nöjda med att hjälpa de andra varelserna till större kunskap, eller skulle de protestera med all sin kraft och hänvisa till sitt människovärde?

Hög IQ är nog bra, om den används till allas bästa, men hög EQ, dvs emotionell intelligens, behövs också om inte människan skall bli bestialiskt rå.

Sökaren fortsätter

Jag vill inte dölja att Sökarens upplaga sjunker. För flera år sedan var den dubbelt så stor som idag. Men vi fortsätter åtminstone ytterligare ett år. Ett inbetalningskort medföljer detta årtusendes sista nummer. (Några få har redan betalat.)

Ge gärna ett ekonomiskt bidrag, om du vill stödja utgivningen. Samhället, representerat av Statens kulturråd, stöder sedan flera år inte Sökaren ekonomiskt. Kulturrådet tycker alltså att det kvittar om den här tidskriften utkommer eller inte.

Jag är numer pensionär, men min pension är liten, då jag haft små inkomster, så det är svårt för mig att ta en ekonomiskt förlust på tidskriftsutgivningen.

Dumheter

Emotionell dumhet får tragiska följder. Men det finns också intellektuell dumhet, som är till men för människan. Ateismen uppfattar jag som en dumhet, som är svår att förklara. Men jag tror att den består i avståndstagande från en naiv gudsbild, ingenting annat. Den är ett ytligt sätt att förhålla sig till frågan om "Gud" finns. Att universum är planerat framstår för mig som utom tvivel. Universum är inte en idiot, utan har intelligens. Att inse detta kan ha stor betydelse för vår livssyn och etik.

En annan dumhet har för vetenskapsmän sin rot i hjordinstinkten i den vetenskapliga världen: den enskilde följer den hjord han tillhör: tänker och gör som de andra. Ett normalt fungerande fritt förstånd ser knappast någon möjlighet att bestrida att paranormala fenomen finns. När denna sanning står klar för de flesta, kan det ha en mycket positiv verkan på människans livssyn och etik.

Lura

I nr 4 i år hade jag en artikel om att lura sig själv. Den hade udden riktad mot tron på spiritistiska fenomen. Jag ville säga ifrån, bland annat för att jag är illa berörd av tanklösheten i new age-kretsar och för att jag antog att vi befinner oss vid slutet av denna tidskrifts liv – och då spelar det inte så stor roll, om en impopulär artikel publiceras. Jag trodde att det skulle bli en j. liv efter artikeln, men den enda som reagerade var min vän Stina, vars genmäle finns på sidan 25.

Sökarna kanske inte bryr sig om vad jag skriver. För inte är det så att de ger mig rätt?

Försvinna

Under de 36 år Sökaren har kommit ut, har flera andra tidskrifter med likartade intressen försvunnit. Ingen nämnd men många glömda. Nu har Alphaomegas utgivare fått nog. Kraften räcker inte till. Så även AO läggs ned – åtminstone är det Christina Lloyds besked nu. AO har stått för andra värderingar än Sökaren. När jag frågade Christina varför ingen kritisk granskning förekom i AO, svarade hon att "det är inte min grej". Inte heller har AO haft blicken riktad mot den vetenskapliga världen. Men den har uppskattats inom den folkliga new age att döma av alla annonser den innehållit. Många av de new age-verksamma har tydligen känt en frändskap med AO.

AO:s sista nummer, som skall komma i december, lär bli extra stort, och det betyder att tidskriften slutar sin seglats med flaggan i topp.

SM

Adam Montén:

Uppför berget, djupare in i själen

Vi är som bergsbestigare, alla sökande människor.

Varför bestiga berg? Varför utsätta sig för fara i en oberäknelig och oförutsägbar terräng? Det är berättigade frågor, men det är inte bara de som inte bestiger berg som kan tänkas ställa dem, utan även bergsbestigare själva. Men de lever för att söka efter andra frågor och svar, de som finns på ett djupare plan. Varför bestiga berg – svaret kan för många bergsbestigare vara lika lättbegripligt som självklart från ett yttligt perspektiv. Livslust, glädje, lycka, harmoni och sinnesfrid, svaren är många och enkla. Det är ju ingen svårighet i att förklara vad man känner i en viss tillvaro eller handling. Att förstå betydelsen och orsaken, eller innebörden av en känsla, det är svårare att förklara. Detta är vad bergsbestigaren söker efter och jag tror att den självinsikt denna strävan leder till, kan vara av lika stor vikt i

en farofylld tillvaro som i vardagslivet. Efter att ha läst denna artikel kanske läsaren, istället för att ställa sig ovannämnda fråga, frågar sig, varför inte bestiga berg? Vad jag i artikeln söker att förklara är att bergsbestigning kan ses som ett symboliskt begrepp tillämpligt för alla människor och inte endast en fysisk hängivelse intressant endast för dödsföraktande adrenalinsökare. Att vara "bergsbestigare" handlar i grund och botten om en mental inställning till livet. Vi kan alla bestiga berg, vare sig vi gör det i vårt inre, eller till det yttre.

Jag valde att göra det även till det yttre. En dag får jag syn på en bild av ett berg så vackert att jag står andlös av hänförelse, Alpamayo, ett av världens vackraste berg. En idé växer fram, sedan en dröm. Jag måste bestiga detta berg, eller i alla fall försöka. Det är högt, det är svårt och jag vet att chansen att lyckas är obefintlig men viljan att bestiga det växer sig allt starkare. Men varför och vad ville jag lära mig av det, eller rättare sagt, vad har jag lärt mig av det? Den första frågan är lika enkelt besvarad som den är svår att förklara, längtan. Det är egentligen bara den sista frågan jag vill betona och försöka förklara i texten nedan. Eftersom det var först långt efter det att drömmen förverkligades som jag började få insikt i och bli medveten om betydelsen av drömmens införlivande, var det också först senare som jag förstod värdet av den. När drömmar förverkligas, lämnar de ett stort tom-

rum efter sig och i det kan innebörden av drömmen sakta men säkert börja urskiljas. Jag kan nu i efterhand konstatera att bestigningen inte bara var en livsberikande erfarenhet och upplevelse utan också hade en känslomässig och mental betydelse jag aldrig hade kunnat föreställa mig. Mycket har jag lärt mig om mig själv, men trots det förstår jag ändå inte var någonstans betydelsen bottnar eller vad som driver mig så starkt, vad som skapar denna längtan. Men jag vet detta. När man ger sig in i en terräng där man känner sig otrygg och osäker (det måste inte vara berg) där man inte vet hur man skall förhålla sig längre, först då konfronteras man med sina innersta rädslor och farhågor men det är också först då man finner sina starka sidor och värdefullaste egenskaper och ges möjlighet att utveckla dem.

Bergsbestigning är en hängivelse som skapar både insikter och frågeställningar, både dödsfruktan och livsbeaktelse. Vad lär man sig inte om sig själv när man befinner sig i en terräng som kräver allt av en, vad gäller självtillit, vilja, intuition, omdöme och förnuft såväl som kunskap och erfarenhet.

Alla dessa egenskaper står i mycket nära relation till varandra och har givetvis en avgörande betydelse vad gäller beslutsfattande och agerande under bergsbestigningens gång.

Det är lätt att föreställa sig vilka risker och faror det skulle kunna innebära för den övermodige och äregirige att befinna sig i denna potentiellt farliga tillvaro om denne inte har ett väl utvecklat omdöme och förnuft. Om inte dessa egenskaper besittes eller är väl utvecklade så kan åtminstone en medvetenhet om bristerna vara nog för att man skall akta sig för att begå ett misstag. Att lära sig läxan på berget, det kan vara dyrt.

Det är viktigt att före varje steg av potentiell fara, bedöma vilken risk man tar och hur den står i relation till ens kunskap och erfarenhet och, och viktigast av allt, om den risken kan rättfärdigas inför en själv i förhållande till ens syfte.

Att ifrågasätta sina handlingar, kritiskt granska och jämföra dem med vad som står i relation till ens egenskaper, ambitioner och syfte är, vilket jag måste betona, av största vikt när det gäller att fatta ett beslut man vet kommer att bli livsavgörande på

ett eller annat vis, men utan att veta på vilket. Detta har jag själv erfarenhet av. En sådan här mental inställning tror jag kan tillämpas med lika stor framgång såväl på den branta bergväggen som i vardagslivet. Den självkänedom eller självtro denna mentala inställning är beroende av, är enligt min åsikt det värdefullaste en människa kan äga men den får man dessvärre ej till skänks, dessbättre kan den uppnås av alla.

Det är mycket viktigt att framhålla att i bergsbestigning, så som jag ser det, så finns det ingen som är bättre eller sämre, vinnare eller förlorare, eftersom bergsbestigning är en mental hängivelse. Den känslomässiga innebörden betyder allt, och endast inför en själv har den betydelse och endast inför sig själv kan "bergsbestigaren" nå äkta framgång. Först när vi slutar att jämföra

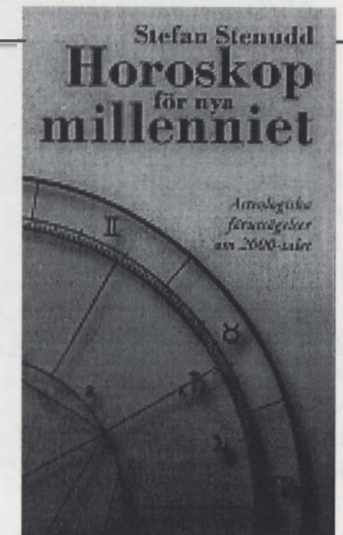
föra oss med andra och söker reda på vad som, endast inför oss själva är betydelsefullt i förhållande till våra egna känslor, är vi fria i oss själva och kan nå denna framgång. Men, frågar jag mig, är det lätt i ett samhälle präglad av prestige och status där vi ständigt lever i påverkan av andras krav och förväntningar, eller andras kriterier för vad som är liktydigt med framgång, där vi hela tiden får höra vad som är viktigt och inte viktigt, där framgång ofta mäts i förhållande till andras misslyckanden och vi bedöms efter vad vi gör snarare än efter vad vi är. Kanske har jag helt fel, men jag upplever starkt att det ofta är så här. Kanske är det därför vi bestiger berg, eller söker oss till andra gränsområden, för att hitta vårt riktiga jag, vår äkta självbild.

Titta gärna in på Sökarens hemsida på Internet!

Läs om:

Filosofins historia – eviga frågor
Vedanta – uråldrig indisk visdom
Vivekananda – en stor läras förkunnare
"Hinduism" i Walt Whitmans diktning
Den oförgångliga filosofin enligt Aldous Huxley
Amit Goswami: medvetande skapar världen
Paul Davies: materialismen är död
Vad kan vi lära av Buddha?
Albert Schweitzer lärde oss vördnad för allt liv
Uri Geller demonstrerar paranormal förmåga
Mirakelmannen Olle Jönsson
Peter Russell och det vidgade jaget
Fritjof Capra och fysikens tao
Vegetarism och djurens rättigheter
Vetenskapens verkliga natur
Satanismen är en egoism
Att resonera förnuftigt
Boktips, bokrecensioner

www.sokaren.se

Astrologiska förutsägelser
om hela 2000-talet

Horoskop för nya millenniet

av Stefan Stenudd

www.arriba.se

Genom lagen om orsak och verkan skapar miljarderna människor denna labyrint av livs

Vårt liv är som en labyrint i vilken människan förlorar sig allt djupare genom sina egocentriska tankar, sin vilja och sitt handlande.

illusioner och misstag ur vilken vi inte längre på egen hand kan finna någon utväg.

Inte förrän vi stannar upp och vänder oss bort från det meningslösa i de självcentrerade livsperspektiven kan det djupt inom oss åter utvecklas en befriande möjlighet. En latent andlig kärna skall då visa oss den befriande

vägen ut ur detta jordiska livsfält.

Det finns en introduktionskurs i Rosenkorsets gnostiska filosofi, som går att beställa genom att sätta in 100:- på pg 6386275-9.

För ytterligare information ring eller skriv till

LECTORIUM ROSICRUCIANUM
Det Gyllene Rosenkorsets Internationella Skola
EDSHULTS SÄTERI – 575 93 EKSJÖ – Tel 0381-450 40
www.lectoriumrosicrucianum.org

Kerstin Stina Carlsson

Den nya tanken

”Vad det i grunden är fråga om är en höjning och utvidgning av det mänskliga medvetandet. Den nya tanken föder en ny människa och öppnar slussarna för våra hittills oanade inre resurser.”

Den 25 – 29 augusti anordnades på psyko-logiska institutionen vid Stockholms universitet en konferens kallad ”Exploring the Spiritual Dimension”.

Ett av de ämnen, som togs upp, var ”Spirituality and the Scientific Paradigm”, och huvudtalare där skulle vara Eva Moberg, Matti Bergström och Erland Lagerroth, personer vars insatser jag mycket uppskattar. Tyvärr fanns dock Eva Moberg inte med bland huvudtalarna, men både Matti Bergström och Erland Lagerroth var förstås värda att lyssna till.

Eftersom Matti Bergström under lång tid hört till dem som jag tycker har goda åsikter i väsentliga ämnen, har jag vid ett flertal tillfällen lyssnat på honom och även läst de böcker han skrivit. Därför hade han för mig inte så mycket nytt att komma med. Men han antydde nu liksom tidigare, att han har ännu en bok liggande i en byrålåda som färdigt manuskript. Det handlar om något som han kallar ”neuroteologi”, men av någon anledning tycks han inte våga (?) ge ut denna bok. Personligen hoppas jag att han ändå snart ska göra det, för jag anar, att den boken skulle kunna ha stor betydelse för ett överbryggande av klyftan mellan det vetenskapliga och det andliga/religiösa sättet att se på verkligheten. Kanske skulle den rentav kunna vara en del i ett ordentligt genombrott för ”den nya tanken”, som jag valt att ha som rubrik för denna artikel.

Rubriken leder mig sedan osökt in på den föreläsning, som i mitt tycke var den allra mest hörvärda under dessa konferensdagar om utforskandet av den andliga dimensionen, och detta på grund av det djupa, brinnande engagemanget hos föreläsaren. Föredraget hade titeln ”The Role of Business in a Rapidly Changing World” och ägde rum under den konferensdag, som hade ”Spirituality, Personal

Growth and Management” som tema. Den fängslande föreläsarens namn var Rolf Österberg. Även honom känner jag väl till sedan många år, för redan 1990 kom hans bok ”Vitsen med arbete” ut. Underrubriken på den boken är ”Nya perspektiv på människor och företag”, och tankarna i den har varit en av de pusselbitar som hjälpt mig med mitt eget perspektivbyte. Dessutom har Rolf liksom även jag under en tid haft Ambres som en lärare värd att lyssna till.

Om sitt eget perspektivbyte berättade Rolf i början på sin föreläsning. Han nämnde inget om Ambres, för det skulle ha kunnat verka suspekt, eftersom Ambres budskap är kanaliserat.

I inledningen av sitt föredrag berättade Rolf hur han tidigare som hög tjänsteman i flera företag började ifrågasätta vad han höll på med, och han fann allt mindre tillfredsställelse i sitt arbete ju mer pengar han tjänade och ju högre poster han uppnådde. Var detta verkligen livets mening? Frågade han sig. Detta ifrågasättande fick till följd att han så småningom hoppade av och började söka en annan mening med livet. Det han då fann, resulterade i den bok jag redan nämnt. Där, liksom i fortsättningen av sitt föredrag, berättar han om ”den nya tanken” som han gjort sig till talesman för och som han nu anser vara på väg.

Nu får Rolf själv komma till tals genom ett ganska långt citat från hans bok. Så här förklarar han ”den nya tanken”:

”Vad det i grunden är fråga om är en höjning och utvidgning av det mänskliga medvetandet. Den nya tanken föder en ny människa och öppnar slussarna för våra hittills oanade inre resurser. Det är viktigt att vi ser detta som en utveckling ur och inte som en revolt mot den gamla tanken (= det materialistiska och enbart rationella

sättet att se. *Mitt tillägg*). ... Tillväxt är inte längre liktydigt med ekonomisk tillväxt utan med personlig/mänsklig tillväxt. Själva kärnpunkten – utgångspunkten – i den nya tanken är alltså helhet. Den säger oss att allt hör samman. Den åtskiljer inte människan från naturen. Den åtskiljer inte mellan människor. Varje människa är unik, har sina särmerken, men är samtidigt också en del av varje annan människa. I den nya tanken finns inga ’vi och dom’ bara vi. Och ’vi’ är inte bara människorna. Det är allt, ja även det vi inte kan uppfatta med våra sinnen eller förklara med vårt intellekt. Den nya tanken värderar inte någon framför någon annan. Den dömer inte. Den är tolerant. Som sagt: Den står för medmänsklighet i detta ords djupaste mening.

Den nya tanken ser och erkänner dualismen i människan, att hon har två sidor – en (manlig) logisk sida och en (kvinnelig) känslösida. I den nya tanken råder balans mellan dessa två aspekter. Känslaspekten som är så undertryckt i den gamla tanken får nu utrymme. Det handlar inte längre om bara logik. Det handlar om *känsla och logik i förening*.” (Min kurs.)

Vad beträffar innehållet i ovanstående citat vill jag för undvikande av missförstånd understryka att de sista raderna gäller den manliga och den kvinnliga principen inom varje människa, vare sig det är en kvinna eller en man som avses, och inte män eller kvinnor som sådana.

Att det nu finns många fler än Rolf Österberg som omfattar ”den nya tankens” sätt att se, har väl bland annat mina tidigare artiklar i Sökaren vittnat om, och det man kan hoppas på inför den nära framtiden är förstås, att skaran som tänker i dessa banor blir allt större, för visst är det ändå så att ”something is going on” som Rolf så trosvisst skrev på ett blädderblock och som han med jämna mellanrum med enfaset

kade på.

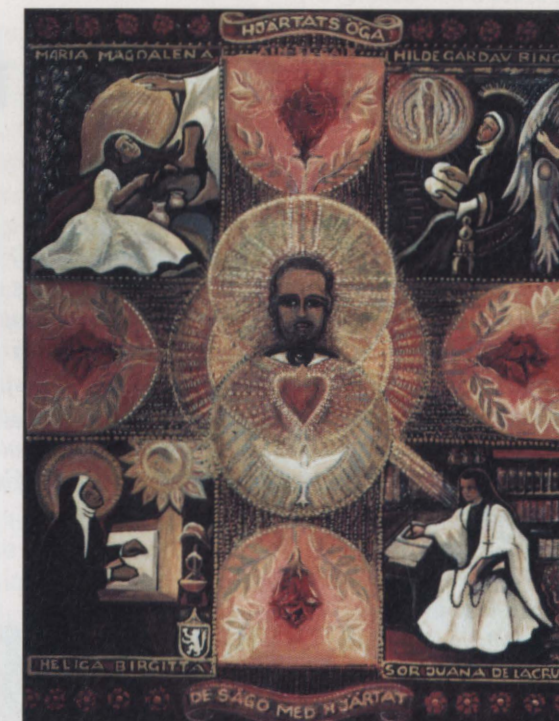
Ett annat tema under konferensdagarna var ”Psychiatry, Psychotherapy and Spiritual Emergency”. Mycket glädjande är, att det nu tycks börja finnas mer förståelse för att svåra inre kriser i en människas liv kan innebära ett andligt genombrott och därför ha en mycket stor positiv potential, om det blir rätt förstått och understött i stället för missförstått och bortmedicinerat.

Huvudtalare för Spiritual Emergency-temat var David Lukoff, som är professor i psykologi i San Francisco. Han började med att berätta om ett ”Spiritual Emergency-fall”, och det visade sig sedan att detta ”fall” gällde honom själv. Han hade emellertid undgått ödet att bli skickad till en psykiatrisk klinik i och för inlåsning och neddrogning, ett öde som många andra inte undgått. David Lukoff har varit den som arbetat för och varit drivande när det gäller att få beteckningen Spiritual Emergency införd som en diagnos för andliga kriser på de manualer psykiatrer använder sig av, när de ställer sina diagnoser. Detta har nu redan skett i Amerika och förhoppningsvis kan det också snart vara fallet i Sverige.

Nästa viktiga steg blir nu förstås att få alla psykiatrer intresserade och att de går in för att lära sig vilka uttryck en andlig kris kan ha, så att de misstag som hittills begåtts inte skall behöva hända i fortsättningen.

Konferensens sista dag hade Religion, Mysticism and Spirituality som tema och huvudtalare var Antoon Geels, professor vid religionspsykologiska institutionen, Lunds universitet. Hans mycket intressanta föredrag handlade om olika religiösa traditioners tekniker för att öppna en människa för religiösa erfarenheter och hur man skulle kunna tolka dessa upplevelser ur psykologisk synvinkel. Jämförelser gjordes bland annat mellan den judiska kabbalan, den islamiska sufismen och den tantriska buddhismen.

Sammanfattningsvis skulle jag om denna konferens vilja säga, att den var ett mycket gott initiativ, att många och kloka ord sades och att ”huvudets nivå” blev mycket väl tillgodosedd medan ”hjärtats nivå” var satt på svältkost. Detta anser jag om förmiddagarnas föredrag och paneldiskussioner, men en hel del av eftermiddagarnas workshops kunde naturligtvis tillgodose både hjärtats och kroppens behov.

Att se med hjärtats öga

Denna bild har inspirerats av de sufiska mystikernas ideal: att se med hjärtats öga.

I bildens och korsets centrum står Jesus, han som alltid såg med hjärtats öga. Han är innesluten i tre cirklar som symboliserar Gudomens treeniga natur. Treenigheten ser vi också framställd i andra symbolbilder: i *Guds öga*, ett bildtecken för Fadern, det allseende kosmiska medvetandet i skapelsens innersta; *hjärtat*, symbol för den allomfattande kärleken i Sonen och *duvan* i det vita ljusets färg som symboliserar Anden, den skapande kraft som låter Fadern oupphörligen föda Sonen i allt som finns till. De glödande röda rosorna i korsarmarna står för den gudomliga kärleken, uttryckt i skapelsens härlighet.

I bildens hörn ser vi fyra av kristenhetens stora kvinnogestalter som alla såg med hjärtats öga:

I övre vänstra hörnet sitter Maria från Magdala om vilken Jesus har sagt att hon var mäktig stor kärlek (Luk 7:47).

I övre högra hörnet ser vi Hildgard av Bingen (1098–1179), tysk mystiker, visionär, teolog, läkare, konstnär och klostergrundare, en av de stora universalgenierna inom kyrkan. Hon talade med världsliga och kyrkliga furstar likaväl som med de många enkla människor som sökte upp henne för kroppens bot och själens vägledning.

I nedre vänstra hörnet syns svenska Birgitta av Vadstena (1303–1373), också hon en stor visionär och kraftfull andlig ledare, grundare av Vår Frälsares orden och för sin samtid en politisk kraft att räkna med.

Slutligen ser vi i nedre högra hörnet Sor Juana de la Cruz (1651–1695). Denna mexikanska nunna var ett litterärt underbarn som tidigt blev berömd. Hon kallades till vicekungens hov som hovdam men lämnade redan vid 17 års ålder världen för att gå i kloster. Där fördjupade hon sin stora lärdom och skrev diktverk som hör till världslitteraturens yppersta.

Bild och text: ASTRID NYSTRÖM

Bertil Falk

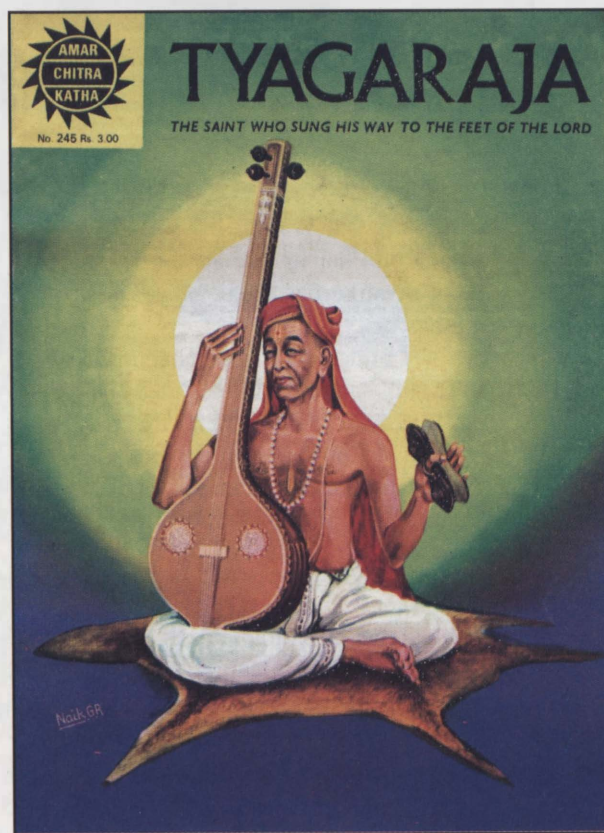
Tyagaraja– ett sjungande helgon

Den sydindiska musiken har en annan karaktär än den nordindiska. Rytmen är mycket påtaglig och musiken saknar den sofistikerade och melodiösa kvalitet som inte sällan kännetecknar ragor från norr. Det innebär inte att musiken skulle vara sämre. Den talar i stället mera direkt till lyssnaren och är inte lika krävande att ta till sig som nordindiska ragor kan vara innan man vant sig vid den delikata utformningen. Sydindien har haft tre framstående kompositörer, alla betraktade som heliga män, nämligen Muttuswami Dikshitar, Shyaama Shastri och Tyagaraja (1767 – 1847). Den sistnämnde är "helgonet som sjöng sig fram till Guds fötter". Det är om honom den här artikeln handlar.

Andlig musik är över huvud taget ett vanligt inslag i de flesta religioner, inte minst i Indien. Det indiska skivbolaget Music Today har de senaste decennierna gett ut en stor mängd klassisk indisk musik, däribland flera kassetter med Tyagarajas kompositioner, både vokala inspelningar och instrumentala (veena och fiol). Biografier över honom har också publicerats i senare tid.

Därför behöver man inte fara till Tamil Nadu eller Karnataka i Sydindien för att ta del av hans musik och berättelserna om hans liv. Han föddes i Tiruvarur, en stad i delstaten Tamil Nadu. Som baby satt han på dagarna i sin fars knä medan denne sjöng verser ur eposet "Ramayana", som handlar om Herren Ram, en i Indien inte bara av hinduer utan också av sikher vördad aspekt av Gud. På kvällarna satt han i sin mors knä medan hon spelade och sjöng heliga sånger framför husets altare. Tyagaraja växte helt enkelt upp till tonerna av böner och musik.

På inbjudan av raja Tulajaji III flyttade hans far med familjen efter några år till Thiruvaiyaru vid stranden till floden Kaveri. Fadern var en lärd man som inte bara talade det lokala språket telugu utan också sanskrit, som han undervisade sonen i. När Tyagaraja växte upp sjöng han

Den här bilden av Tyagaraja av tecknaren G. R. Naik på omslaget till en indisk serietidning för barn är den klassiska. Han framställs på samma sätt på musik-kassetter och i biografier.

sånger, bland annat av kompositören Purandaradasa och han beslöt sig för gå i den nes spår och själv komponera sånger.

En dag komponerade ynglingen sin första sång "Namo Namo Raghavaya" och

skrev ned den på väggen intill familjens altare. När pappan upptäckte det, skyndade han sig att hämta palmblad, de löv som användes för att skriva ner musik på. Förstlingsverket betecknades som lysande. Sydindien hade fått sin Mozart.

Tyagaraja flyttade hem till guru Venkataramayya för att utbildas sig, men efter ett år hade hans guru inte mer att lära ut till honom. Gurun betraktade sin lärjunge som ett geni. Tyagaraja hyste emellertid en rad tvivel som hade med musik att göra. Han ville ha hjälp med att lösa sina problem. En dag kom en sanyasi förbi och lämnade ett paket till honom. Samma natt kom sanyasin till honom i drömmen och berättade att paketet innehöll berömda texter om musik, texter som skulle klara ut de problem han brottades med.

Tyagaraja insåg att han haft besök av Shree Narada och sjöng: "O guru med veenan, du har räddat Tyagaraja." Via texterna lärde han sig de hemligheter som Herren Shiva en gång förmedlat till sin gemål Parvati.

Tyagaraja ska med tiden ha blivit så oerhört skicklig att han inför rajan av Pudukottai framförde Raga Jyotisvarupini med vars hjälp han tände en lampa. Ragans

namn betyder "Ljusets själva essens". Handlingen att med musik kunna tända en oljelampa har självfallet en djup symbolisk innebörd.

Nu fick han många elever som kom för att lära sig musik av honom och hela tiden komponerade han sånger. Ofta handlade de om Herren Ram, som följande exempel:

Handlingen att sänka sinnet i Herren Ram är ett mest heligt dopp i Ganges.

Blir fläckar av svek och hyckleri i människan renade om hon skrubbar och skrubbar med enbart regn.

Handlingen att sänka sinnet i Herren Ram är ett mest heligt dopp i Ganges.

Tyagaraja vet att för dem som törstar efter Ram och som avstår från att skada andra och som är blind inför andras välstånd och kvinnor

så är handlingen att sänka sinnet i Herren Ram ett mest heligt dopp i Ganges.

Än i dag anses det vara en helig akt att doppa sig i floden Ganges, som tyvärr är kraftigt förorenad, men det hindrar inte de troende från att båda doppa sig och bresta tänderna i vattnet. För Tyagaraja hade ett dopp i Ganges också en djup innebörd. Att bada i Ganges var detsamma som att gå upp i Gud. Själv såg han troligen aldrig det fysiska Ganges i Nordindien och doppade sig med andra ord aldrig bokstavligen i den heliga floden. Med sin Sång visade han dock att den som sänker sitt sinne i Gud gör en handling likvärdig att ta ett dopp i Ganges.

Omgiven av en stor skara lärjungar satte sig Tyagaraja på förmiddagen den 5 januari 1847 och inledde en sång till Herren Rams ära. Klockan elva lösgjordes han från sin kroppsliga form. Hans kropp brändes inte eftersom han var en sanyasi utan inneslöt i en samadhi intill ett annat helgons grav i Thiruvaiyaru.

Under de mer än etthundrafemtio år som gått sedan Tyagarajas bortgång har

hans samadhi blivit en pilgrimsplats och hans sånger sjungs dagligen. Vi kan höra dem inspelade och läsa texterna som finns översatta och tryckta på engelska.

Litteratur:

Jackson, William J., "Tyagaraja Life and Lyrics" (Oxford India Paperbacks, 1996) Dr. G Krishnamurthi (text) & G.R. Naik (bilder); serietidningen "Tyagaraja. The Saint Who Sung His Way to the Feet of the Lord", (India Book House Education Trust, 1981)

Musik:

Thyagaraja Masterpieces (Vol. 1), musik framförd av V. Doreasamy Iyengar på veena (Music Today Stereo C92044)

Thyagaraja Masterpieces (Vol. 2), sånger framförda av M. Balamurali Krishna (Music Today Stereo C92045)

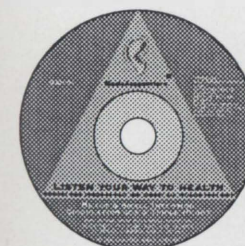
Thyagaraja Masterpieces (Vol. 3), sånger framförda av Maharajapuram Santhanam (Music Today Stereo, C92046)

Thyagaraja Masterpieces (Vol 4), musik framförd av T.N. Krishnan på fiol (Music Today Stereo C92047)

Lyssna dig frisk

En serie på fem CD-skivor som reducerar stressen i din kropp. Skivorna är uppdelade på de fem elementen; eld, jord, metall, vatten och trä. Varje CD behandlar olika organ i din kropp.

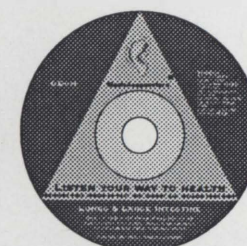
Dessa CD-skivor hjälper dig att förbättra och stärka din hälsa.

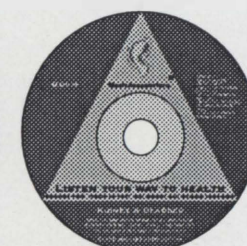
CD 1
Hjärta & Tunntarm

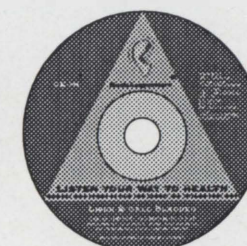
CD 2
Immunförsvar & Magsäck

CD 3
Lunga & Tjocktarm

CD 4
Njure & Urinblåsa

CD 5
Lever & Gallblåsa

Anmäl dig redan nu till våra seminarier i Stockholm. Aktuella datum är torsdagen den 13 januari klockan 18.00, lördagen den 15 januari klockan 16.00 och torsdagen den 27 januari klockan 18.00. Deltagaravgift 50:-

Vi söker även återförsäljare i hela landet.

MusicAcupuncture®

Distributör: CCE Nordic AB, Hovslagargatan 5B, 111 48 Stockholm. Tel: 08-611 88 68. Fax 08-611 67 60.
E-mail: cce@swipnet.se - www.musicacupuncture.com

Det "Alternativa Nobelpriset" fyller **20 år**

Varje år delar Right Livelihood Stiftelsen ut ett internationellt pris till personer och organisationer som gjort en ovärderlig insats för att få fram lösningar på de allvarliga problem och kriser världen står inför. Under de 20 år som priset delats ut har ett åttiototal pristagare hedrats för sina exemplariska insatser för att främja ekologisk balans, fred, mänskliga rättigheter och för att lindra materiell och andlig fattigdom. Utmärkelsen har gett finansiellt stöd, ökad status och erkännande åt pristagarnas arbete och riktat uppmärksamheten på många för mänskligheten viktiga frågor.

Årets pristagare är:

Den tyske riksdagsledamoten **Dr Hermann Scheer** för hans oförtrutna arbete för att främja solenergi över hela världen.

Grupo de Agricultura Organica – GAO för sitt arbete för utveckling av ekologiskt jordbruk på Kuba. Detta har hjälpt Kuba att övervinna en av de mest allvarliga livsmedelskriserna i landets historia.

Programmet för konsolidering av Amazonas-regionen (COAMA) i Colombia för att de i handling visat hur en urbefolkning kan förbättra sin försörjning och samtidigt bibehålla sin kultur och bevara de regnskogsområden där de bor.

Den spanske juristen **Dr Juan Garcés** för hans mångåriga insatser för att få ett slut på straffriheten för Chiles förre diktator, general Pinochet, så att det i framtiden inte ska finnas några gömställen för dem som begått brott mot mänskligheten.

Right Livelihood Stiftelsen tackar den donator som
bekostat denna annons för att främja det han kallar:

"Världens mest meningsfulla pris!"

Vill du stödja Right Livelihood Stiftelsen med en donation eller få mer information?

Skriv till Right Livelihood Award Stiftelsen, Box 15072, 104 65 Stockholm – gå in på vår hemsida på adressen www.rightlivelihood.se – eller ring 08-702 03 40.

Söker DU

- en vägledning i livets andliga dimension
- en mening med livet
- betydelsen av Jesu liv, död och uppståndelse
- klarhet om spiritism och reinkarnation

då bör Du läsa

Bô Yin Râ

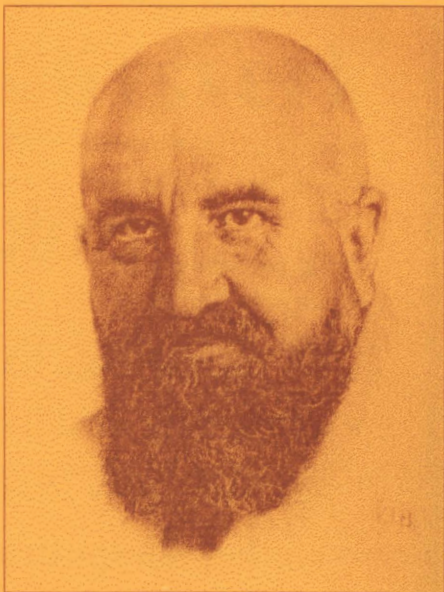
En boklista från

WIDINGS STIFTELSE

22 böcker av Bô Yin Râ

den tysk-schweiziske
andlige läraren och konstnären

**Joseph Anton
Schneiderfranken**

**Bô Yin Râ säger: Alla stora religioner
har ett gemensamt ursprung.**

Många människor får idag inte sin innersta religiösa längtan uppfylld på ett fullständigt tillfredsställande sätt, trots att det inte råder någon brist på trosbekännelser och religiösa sekter.

Till dessa människor talar Bô Yin Râ. Utan yttre bindning till något samfund visar hans böcker möjligheter att upptäcka det verkliga målet för den mänskliga tillvaron och att gestalta livet meningsfullt och harmoniskt.

Bô Yin Râ's lära fyller en hel rad av större och mindre böcker. Var och en av dessa är anpassad efter en speciell andlig eller själslig läggning hos läsaren. Allt efter vårt yttre eller inre tillstånd tilltalar oss än den ena, än det andra boken mest.

Den som kan leva sig in i den värld som dessa böcker öppnar för honom, han kommer att tränga fram till livets källor, och resultatet kommer att visa sig i ett inre och yttre berikande av livet med full harmoni, säkerhet och klarhet.

Som första böcker kan bl a rekommenderas:

Boken om den levande Guden	Boken om livet efter detta	Johannes visdom
Innehåll: Guds boning bland människorna. Översinnlig erfarenhet. Vägen. Den ockulta världen. Karma. Krig och fred. Fulländningens stig. I Östern bor Ijuset.	Innehåll: Konsten att dö. Om evighetens tempel och andens värld. Det enda verkliga. Vad bör man göra?	Innehåll: Bilderna av Mästaren. Den Lysandes jordeväg. Slutskedet. Sändeskriften. Den rena läran. Sanningens Ande.

Ett slags tema till hans författarskap är "Boken om den levande Guden".

Vem är Bô Yin Râ?

Bô Yin Râs borgerliga namn var Joseph Anton Schneiderfranken. Namnet Bô Yin Râ är inte en pseudonym i vanlig bemärkelse utan det namn under vilket han skulle forma sin lära, som inte är grundad på någonting uttänkt eller anknuten till någon kunskap förvärd genom studier utan på andliga insikter.

Bô Yin Râ föddes år 1876 i Aschaffenburg i södra Tyskland. Folkskolans undervisning var den enda han kom i åtnjutande av.

Efter skolan gick Bô Yin Râ på konstskola i Frankfurt och var 1896–98 målare i Frankfurts stadsteater. 1900–17 var vandringsår, Bô Yin Râ besökte under denna tid München, Wien, Paris, Berlin, Sverige och Grekland för att studera konst och måla. Under denna tid kom han också till allt större andliga insikter, som han förmedlade i skrift (från 1913) och måleri. År 1923 flyttade han till Lugano, där han bodde till sin död 1943.

✂ -----

Härmed rekvirerar jag följande böcker från Widings Stiftelse

	Häft.	Antal	Inb.	Antal
Boken om den konungsliga konsten	..96:–		..145:–	
Boken om den levande Guden	103:–		..171:–	
Boken om livet efter detta	..82:–		..134:–	
Boken om människan	..75:–		..120:–	
Boken om lyckan	..79:–		..110:–	
Vägen till Gud	..59:–		..98:–	
Boken om kärleken	..69:–		..115:–	
Tröstens bok	..54:–		..80:–	
Boken om samtalen	..65:–		..108:–	
Hemligheten	..88:–		..142:–	
Johannes visdom	..87:–		..145:–	
Vägvisare	..85:–		..145:–	
Frihetsspöket	..90:–		..140:–	
Mina lärjungars väg	..102:–		..155:–	
Golgatas mysterium	..87:–		..134:–	
Kultmagi och myt	..77:–		..118:–	
Tillvarons mening	..70:–		..93:–	
Mera ljus	..90:–		---	
Uppståndelse	..89:–		..148:–	
Bönen	..66:–		..110:–	
Livets ord	..59:–		..98:–	
Världar (med 20 färgbilder)	---		..279:–	

Böckerna sändes till:

Namn

Adress

Postadress

Försändelser över 300:- eller minst 3 böcker levereras fraktfritt

Bô Yin Râ's livsverk

Själv ansåg Bô Yin Râ, Joseph Anton Schneiderfranken, "sina andliga läroskrifter" ("Das geistige Lehrwerk") vara det enda som var betydelsefullt och han undanbad sig allt intresse för sitt personliga liv.

Det är 32 centrala böcker och därtill 9 böcker som ansluter sig till läroskrifterna samt ett antal "andliga bilder". Den första boken kom ut 1913, strax efter vistelsen i Grekland. Böckerna har översatts till flera främmande språk såsom franska, holländska, engelska, spanska, svenska, tjeckiska, finska och bulgariska. Huvudförlag är Kober Verlag i Schweiz.

Porto

Widings Stiftelse

Rättar Vigs väg 125

162 72 VÄLLINGBY